

30000 ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 4-వ తేదీ శుక్ర వారము
రుధిరోడ్డారి నామనంవత్సరము, ఫాల్గుణమాస శుభాశ్విని అమావాస్య 3౦.

No. 4
సంచిక ౪

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గాప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతావ్రతములు పొందియున్నది. పంచభాష తీటి చూచి కొనిక మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవంతిది

తలనొప్పిల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
సర్పపు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
తిగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేయును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

దరి-దడబ్బితో నహా శీసా 1-కి ర్వు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్వు 6-4-0. ప్రతియింట నుండవలసింది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుళెటిసిది మదరాసు.

ఇ స నొ వే లి

ఇకనో ఫెరి అనునది అంటి మలేరియా కోవధమును వాడుటచే మలేరియా రానీయక ఆటంక పరచును. ప్రస్తుత
కాలము దాన్ని కోవధము అన్నిటిలోను దిగ్భుతమైనది. ఇర్లగడ్డ క్యయివాను నేపించుటచే మలేరియా, ఆయితే ఈ దివ్యవ
ధమును నేపించి ఒకా కాలము మంచి మున్నును తిప్పక వదులును, తిరిగిరాదు. గొప్పవైద్యకాస్త్రజ్ఞులే దీనిని శిష్యావు చేసి
యూహ్వాగా ప్రదర్శించును ఉదాహరణ, నాచంకరి. ఇక మౌరీను నేపించి మలేరియా రానీయక ఆటంక పరచును. దిద్దలకు
ఉపయోగించుటకు ఇకనో ఫెరి అను కోవధముగలదు. ఇకనో ఫెరి అనునదియే ద్రవరూపముగా కలయగు చేయబడినది.

వేటో - చెనా

రక్తజలములను మంచి నీటికి తెచ్చుట యందు మిక్కిలి అద్భుతముగా ఉపయోగము.
మలేరియావ్యాధిముచే బలహీన మైపోయిన వారి ఇతరకాలములచే కలిగిన అసమతుల
కడలిక, నిశ్చయము మున్నగువాటిని పోగొట్టుటయందు దీనికి సమానమై టానిక్
కు లేదనియు లేదని నిర్ణయముగా చెప్పవచ్చును.

అంటగ

అంటగ వాయువు, మూత్రకృచ్ఛ రోగము, మూత్రమునందు ఉష్ణ ఎక్కువగా చేరుట,
యొక మూత్రకార సంబంధమైన వ్యాధులను పారదోలుటయందు అసమానమైనది, వాత
రోగముకు రామరూపము కంటిది.

Sole Agents for:— INDIA, BURMA & CEYLON

Messrs Gorio Ltd. P. O. Box. 159 BOMBAY

రోజుకు రూ 3 లను

అనుభవము లేక నే మీకు తీరికయున్నప్పుడు మీ గృహమునందు 6 లేక 8 గంటల కాలము పనిచేసిన సుసాధించు వారు
గాం మీ విరామ సమయమునందు మా

దర్బారీ ఆటో నిట్టరును

ఉపయోగించి లాభమును పొందుదు.

మీరు సామ్యము పెట్టుబడి పెట్టిన తతిమ పను లన్నియు మేమే నేర్పెదము.

దీనిని ఉపయోగించిన వా రొకరు ఎట్లు వాయు
చున్నాను.
గడ్డపేట ఆంధ్రు ౧,
కలకత్తా.

గడ్డపేట ఆంధ్రు ౧, 40-వ దివ్యమొట్టు
8, కమ్మర్ల తల్ దిల్లింగు
కైపు దిద్ది, కలకత్తా.

నేను మీ గడ్డకూడి దివ్యమొట్టును తెప్పించి
రెడు పుట్టెను. వా గృహకృష్ణము అన్నియు నెర
వేర్చుకొని రోజుకు 3 గంటలు మేజోర్కు తయారు
చేయాలను నేను మేమీను తెప్పించుకొనిండును
మిక్కిలి సంతోషించెదను. బాలలిరాను,
గోపాల్ గంత్ బీస్వాను.

అయ్యా, “రోజుకు రూ 3 లను గడించు” మార్గమును
తెలుపు మీ ప్రావీక్షమును కంపును. తిపాలభివృల
నిమిత్తమై యందు నెం బడి 1 అనా ప్తా పును పడి
యూహ్వాను. పూర్తిచేరు
పూర్తి విలాసము

వెల్లింగుటన్ సిసిమా

29-3-24 శనివారము నుండి 4-4-24 తేది శుక్రవారము వరకు
సా 6-15 గంట ప్రతిరోజు రెండుప్రకరములు. రాత్రి 9-20
గంట, ఆదివారములందు 2-15 గంటలవరకు
యూనివర్సిటీ స్టూడియో లో.

ది ఫా న్ మ్ ఫార్మన్

కొన్ని కాలం దెప్పించు అను అరుద భయంకరమైన పోరా
టము, కీర్తి అద్భుతము మున్నగువి అక్కర్చుకములు.
5, 6, 7, 8 ఉపాధులు రెండవవరము; 9 భాగములు;
యూనివర్సిటీ ఇంటిలో వాకు:ల్ న్యూయూకాడ చూడబడును.

మానసోల్లాసిని మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (కది అణాలు)

వెలుగుభయ! (సోమ్యభయప్రత్యేకము) గుణవర్ధకము!
శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగడి తెల్లకాకల
కీమాత్రలు దివ్యవృక్షము. అజీర్ణము, అరుచి, అవులింతలు,
అగ్నిమాంద్యము, అతివాహము, ఎక్కిళ్లు, స్వార్థముల
యందు బలతయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శరన్ను,
ప్రేళ్లు, అశ్మలు, మొదలగువానియందు గలిగడి నొప్పు
లను పోగొట్టి దేహమును మంచి యారోగ్యమునకు
తెచ్చును.

ఈ మాత్రలు మేరూవార నొప్పులను వెంటనే
మృన్మును. యందు అనేకవిషధులు చేరినవి. అనుభవము
గల ఔషధముగలచేతను పరమహంకృతియ యని చెప్ప
వచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.
దిరువానా:—

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

నవనాగరికమునకు తగిన సాగనైనగాజులు
ఎస్ రకముగాజులు

3, 4 సవరములలో తయారు చేయవచ్చును. చేదారముతో సహా మజూరి జత 1-కి రూ. 10

పట్టెలు తీర్చిన డైమండుగాజులు

3, 5 సవరములలో తీరును. మజూరి చేదారముతో సహా జత

1-కి రూ. 10-0-0.

సవరము బంగారుకు పూచీయివ్వబడును.

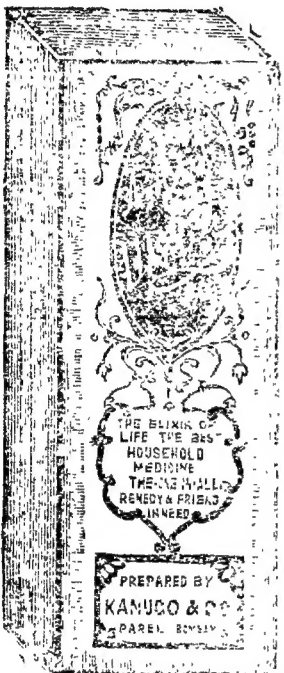
(3)

172 ఫుటుంగల అందమైన క్యూటలాగు ధర రూ. 1-0-0.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ,

నగలవర్తకులు 25, వైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

అమృతధృతి

శిరస్సు మొదలు కాలచిటికెనవ్రేలువరకు

సంభవించు

అన్ని విధములైన రోగములను

బాధలను పోగొట్టగలిగిన

దివ్యోషధము

ప్రతిబొట్టు మందును అమృతమై యున్నది.

80 మోతాదుల గల బుడ్డి 1-కి రూ. 2-0-0 లు

వి. పి. రూ. 0-8-0 లు

ప్రతి

అమృతధృతి

తోపంపబడు

రూ. 100-0-0

బహుమతి టిక్కెట్టు

పోగొట్టుకొనక

యుంచుకొనుడు.

కానుగో అండు కంపెనీ,

పా రే ల్

బొంబాయి.

KANUGO & Co., Parel, Bombay.

డాక్టరు, జి. బి. గారి సుగంధనస్యము

అంగులములందెల్ల శిరస్సున, ఇంద్రియములందెల్ల నయనములను, ప్రభుత్వము అను విషయము సర్వజనములకు తెలిసినదయితే కాని ఈ రెండింటియందును కలదు వ్యాధులు సాధారణముగా ప్రాచీన కలిగింపబడునది అని

వ్యాధిగ్రస్తునివలెనును నివృత్తియొకరంగాఁ జేసి యామరజాంతమును బాధించు చుండును. ఇట్టివ్యాధులకు తొలగి తీసికొనవలయు లక్షక ముకయోగింపబడుచు వచ్చి పని గాని యిది యావ్యాధులను నివారించు లేక పోవుటయే గాక రసవిషగంధకాయలు చేరినదిగా నుండుటచేత తుదకు శరీరాగ్రము సంరక్షణ చెడవీయుననిగాఁగూడ నేర్పబడినది. తరువాత ప్రయోజనము పట్టును నవకాగరిమలచేత మంచివైద్యముగా శిరా నింపబడి యట్టి ముడుముకూడ ననేక మిప్పు డుపయోగింపబడుచున్నది. గాని అవి సుదీర్ఘతర ప్రయోజకరముగా గ్రహింపబడుట లేదు.

ఈ సందర్భము బన్నియును యోచించిచిరకాలము తరీ క్రమచేసి యాయుర్వేద బాఁగలేదు యూవానివైద్యమునం గారిచేత తోలినవారాధ్యమై తమసర్వస్వమును నియోగించుచున్న డాక్టరు, జి. బి. గారీ సుగంధనస్యమును కనిపెట్టిరి.

వివిధరకే అంతుకందంతును వ్యాధులు చేయబడి సుప్రసిద్ధమైనది బుట్టి దీనినిగూరించి మేము విశేషసత్కారములతో పని లేదు. ఒకసారి యుపయోగించినయెడల దానియున్నప్పుడు నడియే స్థాపించవలయు. దీనిచే బాధానస్యత్రి గాంచి కృష్ణతాత్పర్యముగా గొప్పబాధను కొలదియగును కుంపియోగ్యతా ప్రకారము లెక్కను మిక్కిలి గాఢమునది.

ఈ ముగంధనస్యమును పుకయోగించుటకు మొదలు, ముక్కు, కన్నులతో సంబంధించి సమస్తవ్యాధులను సమూలముగా నశింపజేయును. పీడనము, ఒంటితలకొప్పి, తలలోనిపోట్లు, జలదోషములు, మొదలైన, సంతులనము చెల్లిన గుండ వ్యాధులకును ఈ ముగంధనస్యము పెట్టినది భిక్షము. ఇట్టి గుణవిషయము గలిగి యింతకునుభవముగా వికలయంత్రులగు నాపద మిదితప్ప మితియొకటి లేదు. ఇరకాల ముంచినను చెదని ముగంధ విశేషములను, పొడి శుభ్రము లేనివారికి సుతర మిది పితవుగా నుండును.

సాధారణముగా పోడినేయకార లీ ముగంధనస్యమునుకట్టి రెండుసారులు పుకయోగించినయెడల, ఇది సాధారణపు పొడి ౧౦, ౧౫ సార్లు పుకయోగించినంత పనిచేయును. కాలకా కలగల సాధారణపు పొగాకు పొడిలో నీ ముగంధ నస్యము జోడిచి కలిపెయెడల నా పొగాకుతరంతును మిక్కిలి పంపకీరక మగును.

బుడ్డి ౧ కి ల. ర. పి. పి. ఖర్చు అ ర దశక ౧ కి రూ. ౨-౦-౦. వి. పి. ఖర్చు ౦-౮-౦.

అంగ లేక అంధభావతో విలాసము కనరముగా వ్రాసినది.

విలాసము: గురుబసవ అండు కంపెనీ లిమిటెడ్, పోస్టుబాక్సు 510 మద్రాసు.

మద్రాసు గవర్న మెంటు ఇండస్ట్రియల్ యిన్ స్టిట్యూట్ లో తయారు చేయబడిన

ప్రశస్తమగు మంచినీరాలు దొరకు చున్న కప్పుడు మీరు దిగుమతియును సిరాలు ఏలకొ నెదరు

బ్లూబ్లాక్ వ్రాశసిరా

బ్లూబ్లాక్ రికార్డువ్రాయుసిరా

బ్లూబ్లాక్ ఫౌంటెన్ పే సీరా

బ్లూబ్లాక్ చెక్కులువ్రాయు సిరా

ఎర్రసిరా

పచ్చసిరా

ప్రాంపులు వేయుసిరా

ఇంకి పొడదు

ఈసిరాలన్నియు నీరుగానుంగీ ధారాళముగా పారుచు శాశ్వత మైన వ్రాతగా నేర్పగలవు.

ఇతర విషయములు ధరలు తెలిసికొనగోరు వారు సోల్ ఏజంట్లు.

మెన్సర్స్ టి. ఏ. టెయిలర్ అండ్ కో తపాల పెట్టె నెం 51 మద్రాసు.

నూతన ప్రచురములు

జమ్మూర పోతనామాత్యైకకలము

ఆంధ్ర బాగవతము 1-కి 6-0-0

డిటో మేలుప్రతి 2 సంపుటములు 8-0-0

ఆంధ్రబ్రహ్మాండపురాణము 1-కి 6-0-0

ఆనందరంగ రాట్నందము 1-కి 1-8-0

ఆనంతనిఘండము 1-కి 0-14-0

అశ్వుకవీయము 1-కి 2-8-0

అధర్వణకారికలు, సటిక 1-కి 1-0-0

ఇంగల అనేక సంస్కృతాంశగ్రంథములు మావద్దబో యును. క్యూటలాగులు చూడకొరకము.

వావిళ్ల - రామస్వామిశాస్త్రిలు అండ్ సన్స్, 292, ఎన్. న్యూస్ట్రీట్, చెన్నై.

జాతకరత్నము

జన్మనక్షత్రము పుట్టిన తేదీ చేతమున్న గుణము లేకయే సుర క్షర ఫలితములను క్యాకర్లకు రీతింగుతో సహా యెన్నిసంక క్షరముల నైఃను జ్యోతిషముని సహాయము అక్కరలేకయే రతుంతు తాము వ్రాసికొనగలరు. ధనము, సంతానము, ఆయు శాశ్వతములు మున్నగు జ్యోతిషభావము లో మీ మీ జాత కములను మీరే వ్రాసికొనగలరు. ఇది యింటిజ్యోతిషము. దీనివల రూ. 2-0-0, వలయుచో జాతకముల సరసమైనధరకు పంపబడును.

గోటు యిండియన్ జ్యోతిషాలయము, ఖజుంజోట, విశాఖపట్నం జిల్లా.

జాత క ఫలములు

ఇదికరకా తానునే వైష్ణవ శిరోవసులకు వ్రాసిగాని ముఖస్తా చూచిగాని మీ జాతకములు వ్రాయించియో యుం చును. స్వల్పసాములకు లెక్క చేయక మాన ఒకసారి వ్రాసిన మానవ్యము మీకే తెలియను. రతుజాతకచక్రము యొక్క నక్షత్రగాని పుట్టినతేదీ, జనకాల ఘడియలు (లేక) గంటలుగాని యిదిలేకయే మాకు ఉత్తరము వ్రాయుకాలము కలుగును పంపించిన జాతకమునూ, స్వభావము, ధనము, సంతా నము, కళక్రమ, భాగ్యము, ఉద్యోగము, లాభము మొదలగు 25 అంశములు కాత్రుసమ్యక్తముగా వ్రాయుటకు రూ. 1-4-0 నున్న వెలలకానిగా సంకర ఫలములకు రూ. 1-0-0 నున్న సుతూర జాతకములకు రూ. 6-0-0 అగును. ముందు రూ. 2-0-0 అధ్యయన, బంధకలకు, భావననవారికి పి. పి. గా బంధెదము.

శ్రీశంకరజ్యోతిషనిలయం, గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు, గోదావరి జిల్లా.

1921, 1922 సంవత్సరములలో కవుల ననుభవించి, యీ కాలమున ప్రచురించబడిన గ్రంథములను పరిశీలించి, యీ గ్రంథములకు వ్రాసినయుద్ధాంతములను మనము భారతదేశచరిత్రకుఁ దోఁనూతన పరిణామము ప్రసీదియి, నేను పశ్చాత్తపముపొందుటలేదు. ఈమాటలకు చెప్పుకొనుటలేదు. బంగి నపనితో నేను తృప్తిపొందినానన్నను, మనఃశాంతియు పూర్తిగా ఫలించియును నిజమేగాని దేశయులతో బాటియుభిక్షానమును బాగుగా కలిగింపఁ దిగితిమి. అభిప్రాయభేదములు-కాన్సిక దేశల రాదగని రీతినినూడ- నైతికతను మనము గడింపకలిగిన అనుభవము నాకు తృప్తికలిగించినది. మనలో బాటియర ఏ కృషిచేసిననను, మనకు స్వాతంత్ర్యముఁబొందరలె ననినను, మన మెంతవరకు పోరాడితిమి? మనలోగల లోపము తెల్పియు, మనము తెలిసికొనఁడు మనకిట్టి అనుభవము కలుగు టశక్యమనను, కొన్ని విషయములలో కుక్కురులు చాలవిషయముగా నున్నను మన భావిఫలము మాత్రమేరే నిరాశాజనముగాలేదు. కానన భలమ కల్గుచుండు భిన్నాభిప్రాయములు ప్రబలముగా నుండెను-నేనిభూదావిషయమును చర్చించుకొనఁడుగాను- స్వరాజ్యము పొందరలెనని ఏకగ్రీకముగా కోరుటతో మాత్రము భిన్నాభిప్రాయములుగలవారును, భిన్న రాజకీయ సిద్ధాంతముల నమ్మువారును, వేర్వేరు రాజకీయ విశ్వాసములు కలవారును, భిన్న రాజకీయ స్వకృపములనున్నవారును, భీరత్వమునందు నైతికము భిన్నాంతరపులందున్నవారును (నర్త) నూడ సంపూర్ణముగా కేకీభవియుట చాలఁకత్సాహకరముగానున్నది. ఇదిచాల సంతోషకరము. దీనివలన సంతోషకరముఁగు ఫలితములేఁబొందగలనినూడ నేనానించెదను. మనము స్వక్రితినే నమ్మరలెనుగాని వ.రత్వరేనను అభిప్రాయకొననూడదు. స్వరాజ్యసమరమును భారతదేశమునందే భారతీయులే సాగింపరలెను. విద్యుష్టిని స్వదేశమునైన నే ప్రదర్శించెదములెను గాని విదేశములనైనగాను. ఆస్థివిశ్వాసమునే కలిగియుండవలెనుగాని ఆ స్థులనే కాధారపడనూడదు. మనము కోరుచున్న స్వాతంత్ర్యమును, భగవదనుగ్రహమున మనము బడఁచుకొనియున్న స్వాతంత్ర్యమును, స్వక్రితిననే మనము బడఁచవలెనని ప్రతిభాకర్తయునును నుభయముగా నమ్మకలెను. ఇట్లుకలఁబడన అంగ్లేయులనుగాని బ్రిటిష్వారినిగాని నే నవసానించుటలేదు. మనమే స్వయముగా చేయవలసిన యీపనిని బాగుగాఁగొనఁబరలెను, మనకే దైవ సహకార మేరీతిగాఁబొందినను నానిది తప్పుయిదయ్యోంచుకొనవలెను. మనలోఁబూరినను భీక్తిలేనను అతికులంబున్నదీని మనశకులంబులనున్న మార్పుకొనవలెను. పాశ్చాత్యులవిద్యననుకరించుటకు ముఁకప్పుటలేదు. నామర జాతీయముల బాలుకు వారిబాలికలనుకొని అరీశపఁముకథలు బావుగాఁనై పోపాడుచు ఏర్పాటులనే యిక్కిలీముక్కిగా మనము గ్రహించుచును. మర దేశముల కనుకల్పమును పద్ధతినే పునరుటకు మనము స్వతంత్రముగా విదేశీయుల పద్ధతీ వేసిండుండ నేర్చుకొని పనిచేయుటకే, స్వాతంత్ర్యమును పొందుకొన్నాము. ఈ మర నాంగ్లేయులు మనలోనిదే చేయవలెనని మనము కోరుకుటలేదు. స్వయంసిద్ధుల స్వాతంత్ర్యమునే మనము పొందుకొన్నాము. ఈ సలక్ష్యముని పలు సాహస మనము స్వచ్ఛముగా

తెలిపియున్న నయి పుట్టికిని మన శోరికం
కమిద్దముని కమిద్దముని తెలియనట్లు కొండరాం
గ్గయలు పలుకుదురు. భారతదేశము శాస్త్రజ్ఞుల జ్ఞానముల
కుటిరిగాను. విలక్షణ శక్తి క్రియముకాది గాన జ్ఞానములగు
గుర్వర్తన భారతీయులే నిర్వహించుదురు. ఈ విషయమున
జీతరుము పహానుమ చేసెదమనిచో, భారతీయులెన్నడును ని
రాకరింపరు. భారతీయుల కష్టమైన ద్వైతములేదు. వారికి
తలదిక. లేదు. వారేదేవునుగాని దేవునిగాని నిరసింప
కులేదు. భారతీయులు తమదగ్గిని శక్తి జ్ఞానములని (మేమి
అగ్రమున) చేయుచున్నారు. ౩౩, భారతీయులు శోకునదియే
యని నిజముగ తెలియ గ్రహించుకొనిచో పది పదునులభయ.

నే వాంగ్మణి కమిద్దముని పోయి స్వరాజ్యాధికార పట్టుకను
తెచ్చెదమని మిత్ర కలంబునున్నతో పది కేవలము పొందెను.
నేనందల కేరళ తేద అట్టి పట్టుకలచే నా కట్టికమిద్దముని లే
దు. నేను కేవలము శాస్త్రజ్ఞులతో యోగపాదేశముగాని తెల్ల
చున్నాను గాని అనరవిగా తెలియచో కాజీ అమరు సేవకుగా
ద పోయెనుతో చేసెదను. శాస్త్రజ్ఞుల ధామము సేవకులెద
ని శేవకులనిచోరను. దాని శేవకులను నూకేగాని మరెవ్వ
రిని నా ముక్కు లేదని చూత్రము తెలిపెదను. ఆవాక్కు
నొకరినిగాని మూవారు కృత్రిమం నని నడిచెదను.
మన పనియలతయును భారతీ జ్ఞానమునల తేకల
దను విషయము నెప్పటికిని మరువకుండు. కృత్రిమములకండు.
దైత్యసాహాయమును మూలలలో మాత్రమే చూపిమిద్దమునిదేకల
దు. క్రియలో నూడ వానిని చూపుము. ప్రస్తుతము మూలమేమి
దుగానన్నవిగాని క్రియ కలములులేదు. విజయమునకు క్రమశిక్ష
యను, కట్టుబాటును, విధేయతయును, ఇంద్రియనిగ్రహమును
ను శిష్ట సాధనములు. తేకీయులి దివరకు
పీరిని కలుపికు ములు గామా పిరిగాని సరియగు
దానిని సమగ్రముగ మార్చి మింకనుమాత్రము. మనవారు చాల
గొప్పకర్మలను కొద్దికర్మలనుగూడ చేసిరి. కొన్ని సార్లు యు
వకులు నానుకులనుగూడ సత్కరించిరి. అది పాడిగాదు. మిత్ర
సాహాయముకలిగియుండలేదు గాని వారీయ్యతను నిదలగూడ
దు. భారతీయులకులకు గానబుద్ధిశక్తియును సుపరియ. వారు
నానుకులకు తోడ్పడి యెదురు సాగింపలేదుగాని నానుకులను
నెట్టిచేసి తామే గ్రహములను చేయినగూడదు. వ్యక్తుల కపాయ
ము. తెలిగిన ప్రమాదము లేదుగాని వారి కపాయముకలగగూడదు.
అట్టి అపాయమును తప్పించుటకు నానుకులు ప్రయ
త్నించినపుడు యెదురుకు వారికద్దుపడిరి. వాసుగా వాలోదిల
చవలెను. అధికముగ క్రమగింప గూడదు. మంచి నీతికర్తనము
తో దీక్షలుని పరిచేయలెను. ఈరీతిగా యెదురుకు క్రమ
శిక్షనభ్యసించిచో విజయము భవము. ఎంతకాలములో యె
దునో నేను తెలుపబలముగాని మిత్రము మనసానుకుల
పాతోపదేశము ననుసరించి అవదలు కలిగినపుడు చరిత్రకుండ
కాంతమును దీక్షను కడలకుండ చేసెనెచో విజయము భవముని
మాత్రము తెల్ల కృత్రిమము. గట్టిదీక్ష యే
మిత్ర కలిగినచో మిమ్మిక శక్తి కను
నిర్వహించుదురు. ప్రస్తుతస్థితిని వివిధ సమస్యలను, విషయనీతి
లను చాగుగా గుర్తించుట. నివాసముగా వాలోదింపలేదు.
దీక్షతోను మానవతోను పరిచయముకలెను. ఇది విషయమునకు
ను. మిగిలి శాస్త్రజ్ఞుల వాలోదింప పరిచయములెను. ప్ర
స్తుతస్థితిగూర్చి నేకటి అభిప్రాయమును తెలుపబలము. ఇప్పు
టిస్థితి విషయమును. ఇందుకు మనలోగల విధేయముగూడ
తోడ్పడిచి గాన తీర్మానమున మర్యాదను. స్థితిగూర్చిని
అగ్రములు కాగలవు స్వరాజ్యముగాగానే
గర్వసౌఖ్యము లభించునని దలంకలదు. అప్పుడే చిట్టము
మరింత మిట్టమును. అప్పుడేవివాదముగా వాలోదింపబలము
వాలోగా పరిచయమును సమరముగను. యెదురుకులకు
మనలోగల కట్టుబాటును. వాయుకులనుగూడచే వారు మిత్ర
గమముగా పడుగిడు బలము. వారిలో కొందరు భౌతికవాదులు
కలను. వారి రాధ్యాత్మిక వాదులకులను, కొందరు మానవ
వాదులకులను గాని నొందుకూర్చు. వారిసందర్భి మిత్ర
కుండట్టుగాని రావలెను. వారుగూడ సదుపద్ధి మిమ్మిక
బలము చేరిగాని మిత్రలే నునుకలదు కరుగులు నెట్టిలేకుండ
నాన్నాదు. మిత్రుల చరిత్ర బాధించిన వారు మూలబదురు.
గాన నే యోరి మియు నాలోచనయును నకు
నరెదు. మిమ్మిక కలిగిన కొలదిని కన్యములు
యెదురుకులను. ఎట్టికన్యములకు చరిత్రకుండ సాగిగిరిత
ను. అటుల నొకప్పుడు తొలగింపబలము సాగిపో. ని
యోగింపబలము చేగలగలము ఈమార్గము సౌఖ్యకరముగాను.
దానిలోని సేవకులను, కట్టుబాటు భవమునెట్టి అవదించు

కు భర్తృత్వమును లేదు. వదము కలంకలవాదులను కుతు
భూమిగాని మిత్రమునది నిలదొక్కడను. తెనెంతులను తి
య్యింపబలమును దే మనగా తిరగ్మరింపలేదు. తొట్టు
పాటులేకుండ వ్యధకుంట్టుతో నివాసముగ ముందుకు సాగి
పోవుచునేయిదేవలెను. పూర్వపద్ధతులను కడలగూడదు గాని
మాధుర్యములను మూలతోడకలదు. యెదురుకులను
తనసాధనములనుగూడ యోచించి అనుసరింపదలను. కన్యతోన
తుడు దానిని సమర్థిత కన్యతోగూర్చిని పిమ్మిక దిద్దుగనుచుం
డెదను. అదియే భీకల లక్షణము. ఈ విధిమార్గము వారి
కి. ద్ధతి కుచింపలేదు. కన్యల నొకప్పుడైన ప్రతిష్టకు భవము
కలుగునని వారు భవమునున్నాను. అది చాల పొందెను.
కన్యల నొకప్పుడైన ప్రతిష్ట మరొక ప్రతిష్టకునుగాని మానవు
లెవ్వరు నటులచేయరు. అన్ని జ్ఞానములను గూడ ప్రభుత్వము
ల్పము వ్రక్తి కన్యతోనే స్వధర్మము ననుసరించి కన్య
మును కడలకుండ వ్యాజ్యముగూర్చిని చూచు పరిచయలెను
దన్యము తేకలగూడదు. ఇప్పుడేభవమును పరిచయని నిష్ప
“అధికముగు నాలోచన అల్పముగు క్రమగము-
పొందెదమిమ్మిక కార్యవివహారము” పిరి కేవలము
కొనుదేరి లాలాచి నడిచెను. (కావలెను.)

తిరుతణి శ్రీ ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము

1 మిత్రాధికారముగ. కలంకలగాని అవదలముగా
వాక్కులేనీ చందా కల్పించి కావలసిన విషయములను తెల్పి
కొనవచ్చును. క్రింద కనిపెట్టిక. చందా కలంకలముగనే పం
కలెను. తపోతభవములను చందాదాదేధరించవలెను. అనగా చం
దాకలంకలముగనే పంకలెను. బదులదీగిడుకలంకలముగనే పం
కలెను. కావలెను.

2 చందాదారులుగా చేయవలసిన 4 కారకములు వరకు వాక్కు
చేయవచ్చును. కారకములు మూడుచేసిన మానవాధిగ. ఫలములు
చందాకలంకలముగ (వాని పంపుచున్నాము. చందా
దాదా కలుగును. అయ్యున్న భవము మొదలగు భావములను
మహారాజు మొదలగు విషయములను చందాకలంకలముగ
విషయములలో ఏది కావలెను. వాటిని (వానికేరెనికొనవచ్చు
ను. యెదురుకులను సామాన్యవిషయములను గూడ (వాని పం
కలెను.

సంకల్పము చందా. 10-0-0 చివరకు. 5-0-0
6 నెలలకు. 5-0-0 4-0-0

- చందా చేరనివార్లకు
- 1. సంకల్పమునకారిత ఫలము (వాక్కులకు) 2-0-0
 - 2. కారకముల గుర్తింపుచేసి గుర్తింపు 1-0-0
 - 3. మహారాజు పీఠపరి శ్రీతి (వాని పంపుకు) 2-0-0
 - 4. గోరారఫలము (వాక్కులకు) 1-0-0
- గురు, ముందుగానే తెలుసు పంపలేదు. వి. పి. గా. పం
పిన 0-5-0 అధికపుడు. చందాదాదాకు నై వాయుకులతోము
కు గూడ కట్టుబాటు.
- విలాసము:—వి. కే. శతగోపాచారియార్,
శ్రీ ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము,
తిరుతణి చిత్తూరుజిల్లా.

హంభుగంసంహిత

ఇది గొప్పవాడే గ్రంథము. ఇందు ప్రతిమానవుని శాతకము
పూర్తిగా సంస్కృత శ్లోకపూర్వముగా వ్రాయబడి యున్నది.
శాతకచక్రమున: వలలుగాని, పుట్టిన తేదీ గడియలు గుంటలుగాని
మాకు పంపిన యెడల అందరి ఫలితములు వ్రాసి పంపుము.

శాతకము వెదకుటకు రు 1-0-0
శ్లోకములు వ్రాయుటకు రు 1-0-0
అర్చన వ్రాయుటకు రు 1-0-0
పోషణ రు 0-4-0
మొత్తం రు 4-0-0 అగును.

1 అర్థం అవసరము లేనివారికి రు 2-4-0 లు మాత్రం
అగును. కావలసిన వారికి వి. పి. గా. పంపుము.

ఆకెళ్ల వెంకటేశ్వరస్వామి,
గోపాలపురం, కొత్తపేటపాడు (గోదావరిజిల్లా)

నూతన ప్రచురణములు
నామలింగాను శాసనము. అను నామాంతరము గల

అమరకోశము		
ప్రికాండము-సటికము		
అంగ్ల ఉభయభాషా పదములతో: గూడినది		
20 రకుల దీప్తి గ్లహ శాసనములు		
కాళికాత్రైదు	...	1-12-0
-16 రకుల సాదా శాసనము		
కాళికాత్రైదు	...	1-8-0
అట్టత్రైదు	...	1-0-0

శ్రీమదాంధ్రమహాభారతము
పద్య కావ్యము
18 పర్వములు 7 సంపుటము గలది నెట్టుగా కొను
వారికి రూ 15-0-0 కు ఇయ్యబడును.
క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.
ఎ కణ్ణన్ నెట్టి అండ్ కంపెని,
286 చైనాబాబురోడ్డు, మద్రాసు.

సుగుణమణి
కలంకల. శాస్త్రవిధానములను, పాత్రపోషణను సంజనము.
అనేక పాత్రలలో నుపయోగించుచున్నాడు.
రెండవభాగము. రు 0-8-0.
పాండరిక మాహాత్మ్యము
పాండరిక మాహాత్మ్యంకర్తకును నొకవచనగ్రంథము
యొకరికొకరిని. ఇది చూపాత్రలలో నుపయోగించుచున్నాడు.
రెండవ భాగము. రు 0-8-0.

ఆంధ్రనైషధ సారము
శ్రీ శాస్త్రజ్ఞుల శృంగారనైషధము ననుసరించి వచనరూ
పమున వ్రాయబడినది. ఈ గ్రంథమును వాది యానందిక శా
రము. కల్పించుట కిది తావులేదు. పాత్రలలో నుపయోగిం
చుట కెంతయు దగియున్నది.
శృంగారము. రు 0-12-0.
మూటి గ్రంథముల రు 1-8-0 పాత్రలలో నుపయోగిం
చుట కెంతయు దగియున్నది.
అల్లలూరి సూర్యనాయుడు, ఈయని, గుంటూరుజిల్లా

నూతన గ్రంథములు
1 సేజరు చరిత్రము:—ప్రశాంతభక్తమును గోత
కలియంపుచును చదివి తీరవలసింది. కొన్ని విషయముగా
నుండిన శ్రీయూత సేమలి పట్టాభిరామరావుగారు విజయనగరం
కాలజీ ప్రాధికార శ్రీ. వెంకటరంగయ్యగారు పీఠికలవ్రాసి
యొన్నాడు. పలుములుకలది అపూర్వ చరిత్రముగను. రు 1.
2. హరిశ్చంద్రచరిత్రము:—కంకర గౌరవకుల
లోని పద్యములచే నిలసిల్లుచు నుభయతేలిని వ్రాయబడిన రు
గ్రంథము. రు 0-12-0
3. బుద్ధుడు:—తేజములతో వ్రాయబడినది. పా
త్రముల కలపు. రు 0-8-0
4. చెన్నరాజధాని:—5 క కరకలికి అపూర్వము
నది. పాత్రములచే నిండియున్నది. రు 0-6-0
5. రా:—ఈ గ్రంథముగా వ్రేసినిలో నే మూటిని ను
కొనవలయు 100-కి రు 25-చొప్పున కొనుగడు ఇచ్చబడును.
గ్రంథకర్త: ముగియం పీఠారామరావుగారు,
లియ. యల్. టి., మనకల్లి, చిత్తూరుజిల్లా
రామ్ అండ్ సన్సు, మదనపల్లి.

రత్నపురుషలేఖ్యం
ఈ గ్రంథమును తత్వ కల్పించు. బహిరంగపోగట్టి, బల
ము కలిగించును. పుట్టేమహామల్ల కచ్చినదగ్గ, మాత్ర శాసన
ముగూడా యానుకులకు కలుగును. నుభవ్యాదులకులచే చెదినక
మును బాగుకలదు. రు 0-4-0.
శక్త లేఖ్యం
విశాఖగజైవ కల్పించు అపూర్వమును. పద్యములేదు.
పట్టి రు 1-8-0 లు.
పట్టాభిరామవైద్యశాల
భాగ్యధరం: గోదావరిజిల్లా.

మదరాసు శాసనసభ

నిన్నటి ప్రశ్నోత్తరములు

శ్రీ శ్రీ శాసనసభలో జరిగిన ప్రశ్నోత్తరముల వీక్షణి
యందు:-

ప్రభుత్వోద్యోగములలో భారతీయులు యూరోపియనులు

శ్రీ. వి. వెంకట రమణయ్యగారు:- (ప్ర. 1902-08
1912-18, 1922-23 సంవత్సరములలో యూరోపియనుల అంశ
కుమార్తెగా జీతములు పుచ్చుకొను యూరోపియనులు, భారతీ
యుల సంఖ్యను సంవత్సరంవారీగా తెలిపరా?

ప్ర. దీనికి ప్రత్యుత్తరముగ వీక్షణి స్టేటుమెంటు (త
టింబుబుడను.

	1902-08	1912-18	1922-23
సంఖ్య, సంవత్సర సంఖ్య, సంవత్సర సంఖ్య, సంవత్సర			
భారతీయులు	159	82.96	187
యూరోపి యులు	82.96	187	88.76
భారతీయులు	18	2.88	28
యూరోపి యులు	2.88	28	5.94
భారతీయులు	172	25.49	215
యూరోపి యులు	25.49	215	44.70
భారతీయులు	92.44	92.87	86.98
యూరోపి యులు	92.87	86.98	86.71
భారతీయులు	7.66	7.18	18.02
యూరోపి యులు	7.18	18.02	18.29

నెల్లూరుజిల్లాలో అడవిపంచాయతీలు

మహమ్మదు యిహ్యా ఆలీసాహెబుగారు

ప్ర. (1) నెల్లూరు జిల్లాలో 5 రెవెన్యూ డివిజన్లలో అడవి
పంచాయతీలు ఏవీ?

(2) అడవి పంచాయతీలకు క్రిందనుండు శ్రేణులందరి
లో నెల్లూరుజిల్లానుండి శ్రేణులందరి, అడవి రెవెన్యూ డివిజన్లలో
నెల్లూరుజిల్లానుండి శ్రేణులందరి?

ఉ. (1) నెల్లూరుజిల్లా 718 చదరపు మైళ్ళ విస్తీర్ణము
లో 172 చదరపు మైళ్ళ మొదటిరెవెన్యూలోను, 164 రెండవ
రెవెన్యూలోను, 4 మూడవరెవెన్యూలోను 226 చదరపు మైళ్ళలోను
అడవి పంచాయతీలు ఏర్పడినవి.

(2) ఈవిధమున ప్రభుత్వవిభాగంలో నన్నది
గోదావరి పడమర డివిజనులలో పైపులడిసివేయుట

శ్రీ. వెంకట రమణయ్యగారు:- (ప్ర. గోదావరి పడమర డివిజను
లో పైపులడిసివేయుట నిమిత్తము ప్రభుత్వము వారికి వెలియునా?

ఉ. ప్రభుత్వము వారికి కేవలము వెలియును. నివేదికను
ప్రపంచమునకు పంపించినది.

కంబోడియా ప్రతిపంతు

శ్రీ. గోపాలకృష్ణమూర్తిగారు:- (ప్ర. (అ) కంబోడియా
సాంస్కృతికమునుండియు యా రాజధానిలో కంబోడియా ఆమె
రాష్ట్ర ప్రతిపంతుని ప్రాతినిధ్యమునుండియు అభివృద్ధిచేయునది

(అ) ఏదే జిల్లాలో పరిశీలించి చూడబడునది.

(ఆ) ఇంతవరకు కంబోడియానుండియు యా రాష్ట్రము
కు రాజధానిలో కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

(ఆ) అభివృద్ధిచేయుటకు కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

(ఆ) అభివృద్ధిచేయుటకు కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

శ్రీ. (ఆ) కంబోడియా ప్రతిపంతుని కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

ప్రభుత్వము కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

(అ) మద్రాసు ప్రభుత్వము కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

(ఆ) అమెరికానుండియు కంబోడియానుండియు

(ఆ) సాగు పనులను కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

(ఆ) ఈ ప్రశ్న రాజధాని.

పరిశ్రమలు

మహమ్మదు యిహ్యా ఆలీసాహెబుగారు:- (ప్ర. (అ) 5
రెవెన్యూ డివిజన్లలో 250 చదరపు మైళ్ళలో

(అ) ఈ ప్రశ్న ప్రభుత్వము కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

(ఆ) అభివృద్ధిచేయుటకు కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

(ఆ) (అ) ప్రభుత్వము కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

(ఆ) ప్రభుత్వము కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

కంబోడియానుండియు కంబోడియానుండియు

(హస్తస్థనం)
 ప్రముఖము భారతదేశపు రాజకీయపరిస్థితులను సంక్షి
 ప్తిరమణ శ్రేయోదయము. తీరమును సమస్తము (ప్రభుత్వమును
 వి. కాని సర్వాధికారముతోదను, సహకారాత్మాహముతోదను, పర
 స్పర అనురాగముతోదను పొలుపడిన ఈ చమత్కారము అతి
 తమోదగ్రహణీయము భారతదేశము (విజయ సామ్రాజ్యమునందు
 సమావేశమును హక్కులు గలిగి వృద్ధి చెందగలదనియు నాశుభముక
 నున్నది.
 (కరతాళ భ్రమం)

యర్న గూడెం తాలూకా

పహాదన సభ

అనంతపల్లి 28-3-24

ఆంధ్రప్రదేశ్ దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారి అధ్యక్షత క్రింద జరుపబడినది. వీరిని మధ్యాహ్నం 8 గంటలకు మోటారులలో తాడేపల్లిగూడెం రైల్వే స్టేషనునుంచి తీసుకువచ్చిరి. గ్రామములోనికి రాగానే మంగళవాద్యములతో గ్రామమునకు పడమటివైపున ఋషివాటికవలె అచ్చటనున్న నదీతీరమున నున్న తోటలో ఏర్పరచిన సభాస్థలమునకు గొంపోయిరి. మెయ్యిముడికి వైగాసభ్యులువచ్చిరి. వీరికాకుట వీరి ఉపవాసమునకు, రాకపోకలకు ఎక్కువసౌకర్యములు లేకపోయినను చాలమంది ప్రజలు ఈ యర్న గూడెం తాలూకానుంచి వచ్చిరి. ఈ తాలూకా పహాదనసభ ఈ అనంతపల్లిలోని ఈ చుట్టుపట్ల గ్రామములలోని రైతులసహాయములన ఈతాలూకాలో ప్రచారముచేయు శ్రీయత శివునుడు శివరావుగారు ఆయ్యగారి గణపతి రావుగారు ద్రోణరాజుభాస్కరరావుగారు తంగిరాల శ్రీరామమూర్తిగారు రెబ్బామెగడ మండేశ్వర శర్మగారు కొంతభవమును సంపాదించి వచ్చిన ప్రజలకు భోజనాదిసదుపాయము అతోటలోనే ఏర్పరచి సభజయప్రదముగా జరిపిరి.

అధ్యక్షకోపన్యాసము

అధ్యక్షులు ఈ తోటనుచూచి వెనుక మహానదిలో జరిగిన ఆంధ్రమహాజనసభాప్రదేశము జ్ఞాపకము వచ్చుచున్నదని ఈతోటనుఋషివాటికను పోల్చి వర్ణించిరి. వర్ణనానంతరము శ్రీరామన్న మస్కరజుచ్చే ఉపవాసము ప్రారంభించిరి. ఆ ఉపవాససూర్యమును ప్రాసించిరి.

సూర్యభగవానుడు నూలువడకుట

కాశ్రు సమృద్ధిమైన శ్లోకములు చదువుతూ సూర్యుడు ఉదయముననే ఉదయించి కిరణములనే టటువంటి దారములను వడికి కాంతి అనేటటువంటివస్త్రమును నేసి విశ్వముయొక్క విశాల భరత్వమును గప్పివేయుచున్నాడు. మనలో నెవ్వరును ఉదయముననే లేచి కొంతసేమయినను రాటుకుడుకుటకు కాలము వినియోగించక కర్మముగా నెక్కువ కాలయాపనము చేయుచున్నారని పత్తిచెట్టు, భూమిలో పుట్టుచున్నది. ఆపత్తిని పండించువాడును పత్తిని దూదిగాచేయువాడును నూలుగావడకు వాడును బట్టగానేయువాడును అందరను ఈ గడ్డయందు పుట్టిన వారే. ఈ రక్త సంబంధమును మనము గుర్తించక మన బట్టను విడచి పెట్టి విశేష పుట్టలను కట్టుచున్నాము. మనదేశములో మనపూర్వులు నేసిన డక్కామజిలిన గుడ్డ నేను ఇంగ్లాండునందున్న మూజియములో చూచితిని. అబట్టి 7 గజములపొడవున మంచి వెడల్పు గలిగియున్నది. అబట్టిఅంతయు అరచేతివెడల్పు గలిగిన భరిసిలో నిమిడియున్నది. నేడు అటువంటి నాణ్యముగలిగిన నూలు వడకువారు నేయువారు కనుపించరు. మరల అటువంటి వస్త్రములు తయారుచేయడానికి మనముండా కృషిసల్పాలి. ప్రస్తుతం లోకంలో ధర్మనశించింది. అందుచేత దుర్భిక్ష మెక్కువ అయింది. ఈదుర్భిక్షము తొలగించడానికే గాంధీమహాత్ముడు బయలుదేరాడు. మహాత్ముడు సాక్షాత్తు శ్రీమన్నారాయణాన తారమే అని నాబోంట్లవాళ్లు చాలమంది అనుకుంటున్నాము. యీయన ఆదర్శము స్వరాజ్యముస్థాపించుటయే.

స్వరాజ్యము

స్వరాజ్యమంటే దేశంలోవున్న వాళ్లందరికీ పట్టెడన్నము సమముగాదొరకడమే. మనఅందరికీ పూర్తిగా సరిపోయేటంత పంటలు మనదేశంలో పండుకున్నాయి. కాని ఈ పంటంతా సమానంగా అందరికీ అందటలేదు. మనస్కంధులకు పండుకొడుకులందరికీ సరిపోయే ఆస్తి సంపాదించుతూ వున్నాడు భగవంతుడుకూడా సృష్టిలోవున్న జీవాన్నిటికీ, “వాణ్ణి నవాడు నీరొయ్యడా” అనే సామెతగా సరిపోయే ఆహారము సృష్టిస్తున్నాడు. కాని ఈ ఆహారంతో పలంపకంలో మనముండా తిండి ఇతరులపరమై పోతుంది. ఈలా ఇతరులపరమై పోకుండా అందరికీ తిండి కలిగేట్లు మనము చూచుకోవాలి. ఈ దుర్భిక్షమునకు సహాయంగా త్రాగుడుజూదము వగైరాలు మనదేశంలో వున్నాయి. పాశ్చాత్య దేశాల్లో దుర్భిక్షసమయలకు త్రాగుడు జూదము వగైరాలకు బహిరంగంగా ప్రభుత్వవారు లైసెన్సులిచ్చి కడ నడిపిస్తున్నారు. అలాగే మనదేశంలోకూడ నడిపించుచున్నారు. దుర్నడతలు మనమే పోగొట్టుకోవాలని మహాత్ముడు బోధిస్తాడు.

మతములు

మనదేశంలో అనేక మతాలున్నాయి. ఈ మతాలన్నీ వారివారి రుచులనుబట్టి బయలుదేరాయి. ఏలా బయలుదేరినా అందరిమతధర్మప్రకారము భగవంతుని చేరుటయే స్వరాజ్యమంటేకూడా. ఎవరి మతధర్మంవారు కాపాడుకుంటూభగవంతునిని చేరుటయే. మన మతధర్మాలసంగతి ప్రభుత్వంవారికి అక్కరలేదు. ప్రభుత్వంవారుమనమతధర్మాలను మనదేశసౌభాగ్యమును చూస్తూవుంటే మనప్రభుత్వమువారికి తగలేదు. కాని వీరు యీమార్గాలన్నీటికి అవకాశం కలుగజేయడంలేదు. అలావీరు వప్పుకునేవరకు దౌర్జన్యరాపిత్యంగా ప్రాణాలన్నీ అర్పించి మన తాళంచెవులు వారివద్దనుంచి లాక్కుంటాము.

అధికారమును

దౌర్జన్యరాపిత్యంచేతనే నులభంగా లొంగదీసువచ్చును. ఎటువంటివానినైనా మనసాంప్రదాయాన్నిబట్టి ప్రేమతో చూడవలసినదేగాని వాళ్లు మనలను ఎన్నివిధాల బాధపెట్టినా ప్రహేళికవలెను అకాలిలవలెను మనము జయముపొందవలెను.

అసహాయోద్యమము

అసహాయోద్యమమంటే చెడుపనుల ఎడల విముఖత్వమునుచూపి ఎట్టివారినైనా మనవైపునకు దౌర్జన్య రహితంగా తీసుకురావడమే తెల్లవాళ్లుకూడా మనదేశంలోనూ వచ్చారు. గనుక వాళ్లకుమనము కావలసినంత అన్నము పెట్టతాము కాని తాళంచెవులుమాత్రం వాళ్లచేతుల్లో వుండకూడదు. ఇప్పుడు మనకు మనస్వరూపజ్ఞానంకూడా మరిచిపోయేగతి వచ్చింది. తెల్లవాళ్లు ఇల్లిపోలే మనబ్రతుకు ఏలాగురా అని చిక్కమొగం చేసి కూర్చుండేసితిరిచ్చిందని కొంతమందికి అనుమానం వున్నది. తెల్లవాళ్లు మనధర్మం అనుష్ఠించకుండా వున్నంతవరకు వాళ్లు మనకు ఏమిమేళ్లుచేసినావాటిని మనము గుర్తించము.

త్యాగమునకు వెనుదీయకూడదు

మనవాళ్లలో చాలమంది జయలుకువెల్లారు అదికూడా తీసివేత విముఖత్వం చూపలేదు. ప్రభుత్వం వారు మనపై ఆగ్ని వర్షము కురిపించినను వారికి ఏవిధమైన ప్రతికారము చేయకుండా నిలబడితే అప్పుడే మన కోరికసిద్ధించును. ప్రస్తుత ప్రభుత్వ విధానము మనకేవలం లేదనియు అధికారము మనచేతుల్లోనికి లాక్కోవాలనియు యింతవరకు మనము చేసినప్రయత్నముకల్లు గనరై మెంటువారికి గోచరమైనది. ప్రస్తుతము అసహాయోద్యమములో పనిచేయువాళ్లంతా ఒకవైపున ప్రభుత్వమును రెండవవైపున ప్రజలను నిదురపోనివ్వరు.

ఎటువంటికివెల్లకై వామిరంతా సిద్ధపడకపోయినా ఈ వత్సరము పాటలాయచ్చి కాంగ్రెసుసభ్యులుగా అంతాచేరాలి. అందరు ఆత్మయధార్థంగములోనికిదిగకపోయినా దిగినవారికి హంగుకలిపించేటట్లుయినా మిరంతా తయారవాలి. సున్నితమైన బట్టలనువిడచి ఖడ్గంతా ధరించాలి మరికొంతమంది వాలంటీరులుగ చేరాలి. ఈ యజ్ఞపరిపూర్తికరకు ధన మవసరముగాన వెనుదీయకుండ ధనసేవగవలెను. వెనుక గాంధీమహాత్ముడు మనూలుజేసిన కోటిరూపాయలు ఈజ్ఞానికి మహాత్ముడే మహానైవేద్యం. క్రింద ఖచ్చిపెట్టాడు. ఇప్పుడుకూడ అందరికీరకు మరల సామ్య కావాలిగనుక మీకు తోచిన తృణమో ఫణమో మహాత్ముని పూజానిధికివ్వాలి అని హెచ్చరించగా సభలో రు. 35 లు వ సూలయ్యెను. ఈ గ్రామంలో రు. 116 లుపూర్తిఅయ్యెవరకు యింటికివెళ్లని అభ్యుత్తులు 29 వ తేదీని గూడ ఈ గ్రామంలోనే ఆగిరి. దేశబంధు దుపూర్తి ముబ్బమ్యగారు ఖడ్గరునుగూర్చియు శ్రీయుతులు కనుమూరి శివారామచంద్రరాజుగారు ఆలినరుగారి స్టేటుమెంటునుగూర్చియు అస్పృశ్యతనుగూర్చి అయిలావర్ణుల రామలింగంగారు అకాలిలనుగూర్చి రెబ్బామెగడమండేశ్వర శర్మగారును మహాపన్యాసములనుగావించిరి.

ముఖ్య తీర్మానములు

1. గాంధీమహాత్ముని స్వస్తతనుగూర్చి అభినందించుచు అవికాలములోనే పూర్ణాంగోద్యమము పొంది సత్వరముగ భారతదేశమునకు స్వరాజ్యమును చేకూర్చెదరుగాక యనిపరమేశ్వరుని ప్రార్థించుచున్నాము.
2. ఖడ్గరును ప్రతిపాదు ధరించి తానుపండించు పత్తి పంట తనకుటుంబమునకు సరిపోయేది నిలువజేసికొని మిగత గ్రామసంఘములతో సంప్రతించి విక్రయించవలెనని తీర్మానించిరి.
3. ఆలినరు ప్రభువు హిందూదేశ స్వరాజ్యవిషయమునుగూర్చి చేసినప్రకటనము ప్రభుత్వముతో ముందు సమాకాశము కలుపుటకు సహకారము కలుగజేయలేదని దేశవిముక్తిదేశీయుల చేతులలోనే గలదనియు యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

(4) అకాలిలీరులు తమ మతధర్మముకొరకు చూపుచున్న సత్కార్యమునుగూర్చి అభినందించుచు దేశమున కంతకును ఆదర్శప్రాయమైనఅకాలి కీ రిశేషుల ఆత్మశాంతికి పరమేశ్వరుని ప్రార్థించుచున్నాము. మరియు వారికుటుంబములకోర్కి సానుభూతిని చూపుచున్నారము.

(5) జిల్లాతాలూకా యూనియనుబోధులలో తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘము వారిచే ఆమోదింపబడిన అసహాయవాదము ప్రవేశించవలెనని తీర్మానించిరి.

(6) పంచాయితీల మూలమున తగవులు, పరిష్కరించు కొనవలెనని తీర్మానించిరి.

(7) పంచమ సోదరుల అస్పృశ్యతను తొలగించవలెననియు అస్పృశ్యులవారు వికమత్వముతో మెలగవలెననియు తీర్మానించిరి.

(8) ఈతాలూకా కోటుకు నియమించిన తిలకునిధిని వనూలుఅగుటకు తాలూకావాసులు ధన మొసంగవలెననియు మహాత్ముని పూజానిధికి శక్తికొలది ధనమివ్వవలెననియు తీర్మానించిరి.

ముగింపు

సభకు జిల్లాకాంగ్రెసు కార్యదర్శులు తదితర తాలూకా వాసులు చాలమందివచ్చిరి. సభముగియునరికి రాత్రి 8 గంటలుంనది. ఆరాత్రియే వచ్చినవారంత వెల్లిరి. శ్రీయత యగ్రవర్ణి మంగయ్యవంతులుగారు ఆంధ్రప్రదేశ్ గారు ఆతాలూకా ప్రచారకుల సహాయముచే ఆ చుట్టుపట్ల గ్రామములో ప్రచారము చేయుచున్నారు.

జిల్లా

చెన్న పురి బజారుధరలు

—:○:○:—

ఏప్రిల్ 4 వ తేదీ శుక్రవారము

(1) ధాన్యములు

దనియాల బా 1-కి రు 45-0-0	మొదలు 55-0-0	కజకు
బియ్యము బస్తాలు	మొదలు, వాకు,	
కుసుమ తెనాలివి ,, ప 48 గలవి రు 18-0-0	14-0-0	
నెల్లూరివి ,, డిటా ,, 16-8-0	17-0-0	
డిల్లీవి ,, డిటా 45 గలవి ,, 16-8-0	17-0-0	
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి ,, 8-12-0	9-0-0	
సువ్వలు ,, ,, 24-0-0	26-0-0	

(2) పప్పు ధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 రు 12-0-0	రు 18-4-0	
నెనగలు ,, డిటా ,, 8-12-0	9-4-0	
పెనలు ,, డిటా ,, 11-8-0	12-8-0	
మినుములు ,, డిటా ,, 12-8-0	18-12-0	
ఉలవలు ర 164 ,, ,, 7-8-0	8-0-0	

(3) నూనె వస్తువులు

సువ్వలు నూనె బా 1-కి రు 175-0-0	180-0-0	
నెయ్యి మ 1-కి ,, 14-0-0	26-0-0	
కొండాపురం వేరునెనకపప్పుబా 1-కి ,, 60-0-0	62-0-0	
యితర ప్రదేశము ,, ,, 55-0-0	58-0-0	
వేరునెనకనూనె గానుగ బా 1-కి రు 140 మి.కా.నూనె 187		
అముదము నూనె బా 1-కి రు 160-0-0	162-0-0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి రు 165-0-0	170-0-0	
మారపసుపు ,, రు 125-0-0	120-0-0	
మిరపకాయలు (గుంటూరివి)బా 1-కి రు 70-0-0	100-0-0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మంబుగు 1-కి రు 45, 50		
కాశహస్తీ పాయకట్టు ,, రు 60, 70		
జెల్లు బా 1-కి రు 50-0-0	65-0-0	
చింతపండు బా 1-కి రు 28-0-0	42-0-0	

(5) ఇరుము

పట్టులు రఖం బా 1-కి రు 50-0-0	52-0-0	
చదరం ,, 80-0-0	86-0-0	
రవుండు ,, 80-0-0	88-0-0	

(6) లోహములు

వెండి 100 తులంకు రు 78-0-0	82-12-0	
బంగారము, తులము 1-కి రు 26-2-0	26-8-0	
సవరసు 1-కి	16-8-8	
ఇత్తిడి బా 1-కి రు 285-0-0	300-0-0	
రాగి డిటా రు 340-0-0	360-0-0	
అస్కా చక్కెర బ 1-కి రు 51-0-0	52-0-0	

(7) రంగులు లలిజలై ను

అవుకృష్ణుడు 20 డిగ్రీలు రు 20-0-0		
తొట్ట కృష్ణుడు	డిటా	

చెన్నరాష్ట్రపరిపాలనా నివేదికము

(మొదటి భాగము)

సంగ్రహపీఠిక-ఆర్థిక పరిస్థితులు

సామాజ్య ప్రభుత్వమునకు చెల్లింపవలసిన మొత్త మధికముగా నున్నను తమ ఆదాయవ్యయములను సరిపోవునట్లు జూచుకొనుటకు మదరాసు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించిరి. మితవ్యయవిచారణ సంఘమువారిచే పనిజేయవలెనని నియమింపబడిన కానకసభయందలి ప్రాంతింగు ప్రాసాన్ కమిటీ వారు గత యేడు ఆదాగడుగున ప్రభుత్వమువారికి తమ నూతనలను కలుపుచునే యుండిరి. వారి శిఫార్సులు రెండు విధములుగా నున్నవి. ఖర్చులను తగ్గించుట ఆదాయము నభివృద్ధి జేయుట. ఆదాయము క్రిందను వ్యయముక్రిందను గూడ గల మొత్తము 88.21 లక్షల రూపాయలు. వారి శిఫార్సులలో చాలవరకు అంగీకరింపబడినవి. మిగిలినవాటిని ప్రభుత్వమువారు విచారించుచున్నారు.

1922-23 లోని రాష్ట్రములో మొత్తపు ఆదాయము 1921-22 సం॥ కంటె హెచ్చినది. ప్రాంతపు పోలీసు శాఖయన పరిపాలన కాభివృద్ధికి సహకారముచేసెను. కాని రాబడి పన్నులన ఆదాయము తగ్గినది. ప్రాంతపు కొద్దిపాటు ఖరీదు హెచ్చించుటచే ప్రాంతపులని ఆదాయము హెచ్చినది గాని బడ్జెటులో ననుకొనినంత అధికముగా రాలేదు. మలబారు విప్లవకారులవత్త వనూలచేసిన జరిమానాలవలన శాఖయన పరిపాలన కాభివృద్ధియము, రైల్వే పోలీసునకుగాను రైల్వేకంపెనీ లాసంగిన మొత్తములన పోలీసు ఆదాయము అధికమైనది. రాబడిపన్ను రాష్ట్రమున కెంత చెల్లింపవలెనో ఆ భాగములను నిర్ణయించుటయందు గల లోపముచే రాబడి పన్నులని ఆదాయము తగ్గినది. పట్టణ హెల్తు నిమిత్తముక్రింద ఖర్చు తగ్గుటచే మొత్తపు వ్యయమునందు కొంత భాగము తగ్గినది. కాని జెయిన్లు కాన్సిల్లు సెట్టమెంటు విద్యాకాఖల క్రింద వ్యయ మధికమగుటచే దీనికి సరిపోయినది. సివిల్ మార్కులలో ధనశేయిచే ఆర్థికసరమగు పనులనే జేయుమని నిర్ణయించుటచే ఖర్చు తగ్గినది. పట్టణ హెల్తు విషయమున స్థానిక సంఘముల కిచ్చు గ్రాంటులను ఋణములుగా నిచ్చి, రికెన్సైటింగ్ లలో గాక చేరుకొనుటచే చేర్చుటచే వ్యయము తగ్గినట్లు గనపడుచున్నది. మాపీ కా విప్లవములన జెయిన్లక్రింద వ్యయము హెచ్చెను. స్థానిక సంఘములకు ప్రాథమిక విద్యకై యెక్కువ గ్రాంటులిచ్చుటచే విద్యాకాఖక్రింద వ్యయమధికమయ్యెను.

సంవత్సర మంతయు ఆర్థిక పరిస్థితులు బాగులేకున్నందున అన్ని కాఖలలోను అభివృద్ధివ్యయములు తగ్గినవి.

వ్యవసాయ పరిస్థితులు:—అసాధారణమగు ఋతు పరిస్థితులు సంభవించినను రాష్ట్రముంతటివై వ్యవసాయ పరిస్థితుల సంతుష్టికరముగ నే యున్నది. నైఋతి మాల వర్ష వాయువు అలస్యముగావచ్చుటచే యివర కెన్నడు రాసంత యధికముగా దక్షిణ కన్నడ జిల్లాలో వరదలు వచ్చినవి. రాష్ట్రమును దెచ్చుటకు కలవు నివారణ కార్యములు జరుపలేదు. ప్రారంభమున బర్హాజిల్లాలోను సంవత్సరాంతమున బర్హాజి అనంతపురం జిల్లాలోను గొప్ప ఆందోళన కరములగు కలవు శూచన లగు పడినను జనవరిలో పెద్దపనులు ప్రారంభించుటతో ముగిసెను. చాలయేడలనుండి యెక్కుడులేని విశాళకరమగు తుపాను విశాఖపట్నంలోను గంజాంజిల్లాలో కొంత భాగము నందువచ్చి ప్రజలకు, అస్తులకు చాల నష్టము కలిగించెను. రైలు మార్గము చాల మెల్లవరకు చెడిపోయినది. తిరివార్త తీగలకు, కోడకు భంగము కలిగెను. ఆఖరుసెలలో తిన్నవల్లి జిల్లాలో గొప్పవరదలు గలిగెను. రాష్ట్రమంతటిలో ముఖ్యధారమగు ధాన్యములధర కొంచెము తగ్గెను.

లా న్యాయము

స్కూలుకాజు, పంచాయతీకోర్టులు, ప్రాంతీయము అప్పిలేటు భాగములలోతప్ప తక్కిన యన్ని రీతుల సివిల్ శాఖలములసంఖ్య తగ్గినది. కోర్టుఫీసు ఆర్జుక్రింద రుసుము లధికము జేయుటయే యందులకు కారణమని తెలుపబడినది.

కొన్ని జిల్లాలలో వర్తకము తగ్గుటకుగూడ యందులకు కారణమగును. సెమన్నకేసు లధికముగాలేదు గాని, కర్నూలు, మధురజిల్లాలలో కూసీలు అధికముగా జరిగినవి. దక్షిణమధురై నందు విప్లవమునకు సంబంధించిన కేసుల విచారణకై స్థాపించబడిన ప్రత్యేకజడ్జికోర్టులు ఫిబ్రవరి 18 వ తేదీతో పనిచాలించినవి. కాని అడివనలు సెమన్నజడ్జికోర్టు ఏప్రిల్ 16 వ తేదీవర కుండెను.

జైల్స్ టు కోర్టులలో వ్యాజ్యములు కొలదిగా తగ్గినవి. జూమీ ను జైల్స్ నుండి వర్తకీసికొనుటయు, నిరంతర సంచారము నుండు గుంపులకు క్రిమినలు, ట్రైబ్యు చట్టము విధించుటయు యందులకు కారణములుగా నూహించబడినవి. ప్రభుత్వోద్యోగులలో జాడీయములనుండి ఎక్కినూటివై కార్యములను జేరు జేయుటనుగూర్చి విచారించుటకై కానకసభవారి తీర్మానము ప్రకారము ఫిబ్రవరిమాసములో నొక ఉపసంఘ మేర్పరచబడినది.

పోలీసు

సిటీపోలీసు కలములోని మంచినాని చేర్చుకొనుట అతిశయభక్తిగాజరిగెను. క్రమశిక్షణ నిర్వహణముగా విధింపబడినది. దళముయొక్క ప్రవర్తన సంతుష్టికరముగ నుండెను. అసహాయవాద, కిలాఫతు లేబరు ఆందోళనపరలప్రచారము తగ్గువగా నుండుటచే గతయేడు వారావసరమంతయు ప్రకారముగ నుండెను. జరిగిన కొలదిసమైక్యములు అభివృద్ధిమైనవి. చెన్న నగరమునందు నేరములు యధావేదిగానుండెను. కొందర పిల్ల కా యలు 1920 చిల్డ్రన్స్ ఆక్టు 29 వ సెక్షను ప్రకారము శిక్షింపబడిరి. మోటారు, యితర బండ్లపై యధికారము దృఢపరచబడినది. ప్రారంభమునందు మలబారులోని పోలీసుదళము విప్లవమునకు సంబంధించిన కేసులలో నిమగ్నమయ్యెను. ఏజెన్సీలో మలబారు పెన్షెంటు పోలీసుదళములను తీసివేయుటచే ఫిరూజ్ శారుల తిరుగుబాటు అధికమై, మరల కార్యవక్త ప్రారంభింప జరిగెను. తిన్నవల్లిలో చేరుబడిన బండిపోటుకారులు జంబులింగము, అయినగపాచరు తిరువురును పోలీసువారిచే కాల్చి చంపబడిరి. ఆకొట్టాటయందు ముగ్గురు పోలీసువారి గాయములు తగిలెను. నేరములసంఖ్య 100 కి కి హెచ్చిన తగ్గినది. అపరాధపరిశోధనయందు కొంచె మభివృద్ధిగలదు. మధుర రామనాథ జిల్లాలలో కళ్లరులు తిరిగి నేరముల నుండుచోడ చేర్చు కొనడమైనది. అనంతపురం జిల్లాలో కదిరితాలూకాయందు కా స న విరుద్ధ ముగా ప్రవర్తించు రెడ్డి లవై అడనపు పోలీసుదళము స్థాపింపబడినది. పాముదు ర్తియందు నూతనముగా పోలీసుస్థానము నెలకొల్పబడినది. తూర్పుతీరము ప్రత్యేక పోలీసుదళ మనుచేరు 229 జమానులు గల మిలిటరీ పోలీసు దళము స్థాపింపబడినది. అందన్ని తరగతులవారు గలరు. పోలీసు విభానమును విచారించిరి. ఖర్చులను తగ్గించుటకుగూర్చి శిఫార్సు జేయుటకై ప్రభుత్వమువారిచే నొకవిచారణసంఘ మేర్పరచబడినది. ఈ సంఘమువారు 2,000 జమానులను తగ్గింపవలెనని సిఫార్సు జేయుటచే క్రొత్తజమానులను చేర్చుకొనుట యిప్పటి యట్టుకు నిలుపుజేయబడినది.

జయిల్లు

మాపీకొ ట్లెటిలను శిక్షించుట నిలుపుజేయబడుటచేతను చాలమంది శిక్షాపరిమితి ముగియుటచే విడిచిపెట్టబడుచేతను జయిల్లో సగటున దినమునకు గలసంఖ్య ముందటేకుకన్న యాయేడు తగ్గినది. ట్రైబిల ప్రవర్తన సంతుష్టికరముగ నే యున్నది. ఓవర్సీయని దూషించుటచే ఒక్కసెకీమాక్రము దండతాదనము జరిగెను. బోర్డులు సంస్థయందు ప్రారంభింపబడిన ప్రాయ విభజన బాగుగ నే యున్నది. బోర్డులు అధీనముక్రింద పాలముకొను జిల్లాజయిల్లలో చిన్న ప్రాయముగల మాపీకొ లుంచబడిరి. విశాఖల కాబడిన ట్రైబిల సహాయసంఘమువారు ట్రైబిలు విడుదల కాగానే తిరిగి పనులను సంపాదించుకొనువరకు బసలనిచ్చి సహాయము జేయుచున్నారు. ట్రైబిల ఆరోగ్య పరిస్థితు లందు నభివృద్ధి యుండెను. అన్ని జయిల్లలోను శిక్షింపుటకు వ్యాధికి నూతనవిధముగా చికిత్స జేయబడినది. నూత్న ట్రైబిలు విధింపబడిన వారికొరకై 'స్పెషలు డివిజను' యేర్పాటు జయబడినది. ఎక్కువకాలము శిక్షవిధింపబడినవారును జయిల్లకు జేరుచుగా కాకుండెడివారి శిక్షలనుగూర్చి విచారించుటకై 'అడ్వైజరీబోర్డు' స్థాపింపబడినది. వారి సలహాప్రకారము 8 యేండ్లు శిక్ష విధింపబడి 2/3 భాగము ననుభవించిన ట్రైబిలు 200 మంది విడుదల జేయబడిరి. మాపీకొ ట్లెటిలకొరకై తాత్కాలికముగా అందమానులకుబాపుట ప్రారంభింపబడినను సాధారణము జెయిల్ లో తిగిస్తాన ముందుటచే నిలుపుజేయబడినది.

కార్మిక పరిస్థితులు

కార్మిక పరిస్థితులు యాయేడు అతిశయభక్తిగా నున్నవి. 14 సమైక్యము జరిగినవి. అన్నియు నెలకొనే పరిష్కారంపబడినవి. 1922 నూతన ఎన్నికలను చట్టము ప్రకారము ప్రైయిట్ సెటిల్ మెంటులకు, సింహాశ్రమముకు అసమర్థులగు కూలీల శిగురుతీయట ప్రభుత్వమువారి యాభీనమునకు దుంచబడినది. కూలీల యెగువతిజరుగు ప్రతి పోర్టునందు, ఎగువతిజరుగువారి

సంరక్షకుడని ఒక ఉద్యోగి నియమింపబడినది నిమ్మకాయల యభివృద్ధికై లేబరుకాఖవారు జేయుప్రయత్నములు 5 నూతన జిల్లాలకు వ్యాపించెను. ఇప్పుడు ప్రత్యేకోద్యోగుల సహాయమున 9 జిల్లాలలో జరుగుచున్నది. నిమ్మకాయలకు గృహవసతు లేర్పరుచుటకై తగినంత స్థలము జాగ్రత్త జేయబడినది. మార్గములు నూతులు మున్నగు సదుపాయములు గావించుటకు శ్చువి. వారిలో విద్యాస్థులకు ధనసహాయము జేయుటకై యొక విభానము నూతనంపబడినది. దీనిని ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించిరి. వారికై చెన్నపురిలో హాస్టలు నిర్మింపబడినవి. నేరములగుంపులకు తరికామిక పాతకాలల వ్యాపార విద్య నేర్పజుచు చున్నది.

వర్తకము

ఈ యేడు విజేతన వర్తకము, కోస్తావాణిజ్యముగూడ అధికమయినవి. విజేతముల కెగువతి చాలా హెచ్చినది. వైజేతముల వాణిజ్యముల విలువ యధావేదిగానుండుటచేతను, యెగువతియగు పంటలు బాగుండుటచేతను యెగువతిజేయుట హెచ్చెను. దిగుమతులుతగ్గెను. నిరుటికన్న యెగువతులేచి దిగుమతులవెచ్చిరి. వర్తకపరిస్థితులు బాగుగ నేయుండెను. బ్రిటిషుసామాజ్యముతో యీరాష్ట్రమునందలి వర్తకము నభివృద్ధి జేసెను. 1922 మార్చి నుండి కప్తముననున్న హెచ్చించుటచే కప్తమునరాబడి హెచ్చెను. మదరాసుపోర్టులోని ఆర్థిక పరిస్థితులు లాభమునే నూచించెను. నమ్మసామగ్రిని నిలువజేయుటకు, స్థలాంతరములకు మార్పుటకు విద్యుచ్ఛక్తి క్రమేణ ఉపయోగించబడుచున్నది. నూటికి 97½ సవరణలు పుచ్చుకొని 1953 సంవత్సరమున నూటికి 5½ వడ్డీవో పు న పూర్తి గా నూ తు స వ ర న లి చ్చు న ట్టి కి, 39,000 సవరణల ఋణము లండలలో శంపీయలుబ్యాంకు వాత పుచ్చుకొనుచున్నారు. ఇట్లు వనూలచేయుటకు మొత్త మంతయు పోర్టు అభివృద్ధికై వినియోగింపబడును. పోర్టునకు వచ్చువానలసంఖ్య తగ్గినను కోస్తా వాణిజ్యమునందున్న నావ రెక్కలకా గాగలవు. పోర్టునందువచ్చి బోవుచున్న వస్తుసామగ్రి తగ్గినను విజేతములకు యెగువతులు నూటికి 5.1 టన్నుల చొ॥ హెచ్చినవి. సిమెంటు, గాజుపరతులు, మోటారుకారులు, కాగితము, బట్టలు, లోహపునానె దిగుమతులు, పోర్టు లోహములు, ప్రత్తి యెగువతులు అధికమైనవి. రాక్షసిబాగు, ధాన్యము, వియ్యము, ఇనుము, ఉక్కు తక్కువగా దిగుమతి యగుటచే దిగుమతులసంఖ్య తగ్గిపోయెను. ఉర్లి, యెముకలు జేరుకేసగల యెగువతిగూడ తగ్గినది. చిన్న పోర్టులందు వర్తకము యది తరకుకంటె చాల తగ్గినది.

సహకారము

సహకార సంఘములసంఖ్య హెచ్చెను. సభ్యులు, వాటాలమొత్తము, నిలువమొత్తము గూడ అభివృద్ధి చెందెను. దీక్షాపాటెంటులు ఇనస్పెక్టరులు రెండుకాఖలుగా విభజింపబడిరి. ఒకకాఖవారు అడిటుసంఘములను జూచెదరు. రెండవకాఖవారు, పరిపాలనావిభానము, సాధారణ సంఘపరిస్థితులను పరీక్షించుచుండురు. మదకాసు సెంట్రలు అర్బునబ్యాంకు, మరీకొన్ని సెంట్రలుబ్యాంకు లు వడ్డీ రేట్లను తగ్గించినవి. జిల్లా సెంట్రలుబ్యాంకులో తమంతామే ధనము ప్రోగ్రెజివ్ గలుగుచుండుటచే రాష్ట్రీయ బ్యాంకులనుండి ఋణములు పుచ్చుకొనుట తగ్గెను. బాగుగ పనిజేయుచున్న సంఘములను పునరుద్ధరించి, ఒక మోస్తరుగానున్న వాటికి యెక్కువ ప్రోత్సాహ మిచ్చి తిరిగి స్థాపించుటకు పిలుగని సంఘములను తొలగించుట మున్నగు పునరుద్ధరణ కార్యములందు యెక్కువ క్రేడ బాపబడినది.

వ్యవసాయము

దీగ్గికోర్టు జరుపువారికి ధనసహాయము జేయుట నిరీపి జేయుటచేతను సర్టిఫికేటు కోర్టువారికి న్యూలు వైసలునందు త్రిప్పులు గావలెనని నిర్వంధించుట చేతను కోయంబర్తూరు వ్యవసాయ కళాశాలకు విద్యార్థులు రాకుండిరి. వ్యవసాయమునందు లి. ఎన్. సి. దీగ్గిని 85 గురు విద్యార్థులలో 18 మంది సంపాదించిరి. కాళి పరంబలో వ్యవసాయ పాఠశాలల పని బాగుగ నే జరుగుచున్నది. కోయంబర్తూరు సెంట్రలుఫారము నందును, యితర వ్యవసాయ స్థానములందును చెయ్యిధాన్యము, ప్రత్తి, కొబ్బరి పండ్లు యెరువు విషయములలో పరిశోధన కార్యము జరుగినది. తంజావూరు జిల్లాలోని అనుకురాయనందు నూతన ముగా విత్తులజిల్లా విభాన ముకులుజరుపబడుచున్నది. ఈయేడు 8,400 ఎకరముల పల్లపుభూమికి సరిపోవు 83 టన్నుల వరి విత్తులు జల్లుబడినవి. పశువుల సంరక్షణస్థానము యెగువారు నుండి కోయంబర్తూరునకు మార్చబడి బాగుగ పని జరుగుచున్నది. చింతలజేవి యందుగల ఒంగోలు పశువులమంద తయారుజేయబడినవి. నాలుగు గవర్నమెంటు ఫారములందు లేబరులే యెయ్యివరీశోధనప్రయత్నములు ప్రారంభింప జడినవి. ప్రత్తిలోనుండు పురుగులను, ఉత్తరకర్పూరులోను, దక్షిణకన్నడమునందు కొబ్బరినాకనముజేయు పురుగులను తొలగించుటకై మదరాసు పెన్షెంటు విభిధపబడినది.

వి సరింపజేసి తొలిస్థితికి తీసుకువచ్చి సాధిక సంఘములకు వలయును.

ఇక మృత్యువు పునర్జన్మమునకు జరుగునది క్రీందటి నీవే
 దళివా జ్యోతిషమునను యీ సంగత్యము పూర్తియైయును.
 రాజధానిలో శ్రీశి బిల్లా యొను ఒక్క నీల గిరి
 తప్ప జల్లొనకై కేవలము ఆశీ సరు క్రింద
 మంచుబెను. మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమునను గన్ను
 గారి అగ్రీకామును బడసెను, ఈకావముయొక్క ఉద్దేశ్యము
 పూర్తియైయున్నది 10 మైళ్లదూరము లోనున్న దేవు
 నును సాగ్రమబోధనా విశ్వవిద్యాలయమును పూర్తియైయున్న
 అవలంబును బోధనామూలముల వర్ణింపజేయుటయే, మద్రా
 నులోనున్న కాలేజీలకు సహకారభావము నభివృద్ధి చేసి ఒక
 కాలేజీకి మరయొకదానికి సంబంధముల పెక్కున జేయుటయొ
 డై యున్నది. ఇట్లున్న యీ విశ్వవిద్యాలయమునకు దీనిలో
 కేరళకళాకాలయై తెనుకటి అధికారమున గల్గియుండును.
 విశ్వవిద్యాలయ విద్యుగము కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయపు కమిషన
 ను నితేదిక వాధారము చేసి కొనియె తయార
 చేయబడినది. విశ్వవిద్యాలయమునకు యిప్పు
 నునున్నును సహకారము, పెనుటు సిండికేటు, అకడమికు
 కాంయి అభివృద్ధిచేను కాలేజీల కాన్యము, శ్రీశిబిల్లాలోను
 పెనుకటి యొక్కకేవల బోధనాసాధనమునదిని. వీరికిని నలభా
 నియ్యును చూడతే. ఇందు (తరుక్కుని సమిరసభ్యులు కొందరు
 ను పూర్తి సభ్యులుచే యెప్పుకొంటి) సభ్యులు కొందరును
 ప్రైవేటు స్కూల్లకలవాధ్యాయులును సభ్యులుగనుండును.
 తరుక్కుని సమిరసభ్యులు ము సాతకాలలలో దివాధ్యాయులు
 సాంకేతికములగువారిని (వనేకెట్టెబిలిసిది, ఈ సంగత్యరమ
 ఏకమునని కాంటిలోని పృథ్వీవార భవిద్య (వనేకెట్టెబిలి
 ది. (మహాముఖములకు వాగ్దేవము స్కూల్లప్రైవేట్
 కారముల కొన్ని యాయును. వృత్తి విద్యలను
 వేకెట్టెబిలిలో కొంత అభివృద్ధి ల్లిది క్రొత్త విషయములు చా
 రున తెలుసుచున్నది. నుంకింగ పాల్గొనునానే శ్రీల
 క్రొత్తవిషయ (పెనునిగు కాలేజీకెట్టెబిలిదను (పెనునిగు
 కాలేజీ సాంకేతికము. పెన్సులుకు కమిటీలో జల్లా పెకె
 రీ యొక్కకేవల బోధన (తలనిపుంబందరెనని నిర్ణయింతుబె
 రాజధానిలో చుట్టుచును దేవభావలందు కశ్రీయనిననము
 పట్టెను కయారు జేయుటకు ఒకకమిటీ నియమింతుబెదను.

“భారత కావ్య చరిత్ర” అంశమును పూర్తిచేసిన
 లక్షలవలెనక కలసిరి నక్షత్రము. దీనివలన ఆంధ్ర మనోరమము కావ్య
 చరిత్ర పట్ల మనముగల విశేషాభిరుచి మనస్సునకు మోతావుపడ
 నవలయును. ఇది మనము తిన్నపల్లెనుండి ముంపు
 నుండినట్లు పట్లము నున్న మన ముఖ్యకేంద్రకారమునకు
 గాని దానిని మనస్సునకు ముఖ్యకారము నియ్యలేదు
 దీనివలన మనస్సునకు ముఖ్యకారము చేసినది విశేషము
 మన ముఖ్యకారము విశేషమునకు ప్రజలకుల ఆసక్తియిది తెలుపు
 చును. తిన్నపల్లెనుండి కర్నూలునుండి ముంపునకు
 (అ, ౧౨)

చెన్నపురి ఆంధ్ర సభ

చింతామణినాటకము

లీలాశుక - చిల్లమంగళ-చింతామణి అనుపేరుగలిగి భక్తి సహజముగల నాటకమును ఆంధ్ర సభవారు ఎల్లండి ప్రేమిలనెల ఆరవతేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 5 1/2 గంటలకు చెన్నపురి జాతీయ గోవిందపునాయకు వీధి సౌందర్యమహాలలో ప్రదర్శించెదరు.

నాటా సత్యాగ్రహము

విల్లనుజాన్మనగారికి సహాయము

మోటాబండిలో వెళ్లుమండగా నాభాసంస్థానాధికారి విల్లను జాన్మనగారికి ప్రమాదకరముగా వెళ్లు రోగిని పురు నా భ్రాతృత్వం చేత తప్పించి యుద్ధములు చేసిన సహాయమును గూర్చి దోషిగా మారుచు విచారములను ప్రకటించిరి. అంతేగానూ సేవనున్న గృహస్థులు, అసైన్యము ప్రాధికారమును తప్పించి, లాభాదు అసైన్యము సేవనున్న వారి ఎన్గో బ్రెజిలగారు ప్రత్యేక ప్రశంసలు పొందుచు వారు (వాసికి) (ఆ. 12)

ఆంధ్రనాయకుల వర్ణనము

పశ్చిమ కృష్ణామండలము

శ్రీయుతులు కాశీనాథుని కాగర్వరూపు, అత్యంత కాగర్వరూపు, రామకృష్ణగారు నిన్న (3 వ తేది) ఉదయమున తేలవాడవారి బయలుదేరి పడమటింక ఆరునూటాదిక, పుయ్యూరు కల్లురు గ్రామములకు వెలి మరల రాత్రి 9 గంటలకు తేలవాడ వారికి, నేను (4 వ తేది) తేలిక అత్యంత వివరములను గ్రామములకు వెళ్లి, తేలునాయక కాలము (5 వ తేది) వరకు మరల తేలవాడ వచ్చినాడు. (తేలవాడ రెండువార్లు)

అల్లయన్నబాప

దివాలా

లిక్విడేటర్ల ప్రకటన

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 3:— అల్లయన్న బాప (డిమా) తిమిమెరువారి లిక్విడేటర్లు, దివాలానుగురించి ఈక్రింది ప్రకటనను గావించిరి.

అల్లయన్న బాప దివాలా కార్యక్రమాభివృద్ధిగురించి తెలుపవలెనని చాలమంది వచ్చు గోరుచుండుటచే, ప్రజోపయోగముకొరకు లిక్విడేటర్ల క్రింది విషయముల తెలుపుచున్నాము.

ఆదాయము

ఈదినమువరకు మొత్తము రు. 84855,000 లు వసూలయ్యెను. బ్యాంకుదివాలా దీనినవి తీర్చానించు వరకు బ్యాంకులో నిలువ యున్న ధనమును, రొక్కమును ఇందు చేర్చలేదు.

చెల్లింపబడినవి

ఈ మొత్తమును ఇంతవరకు రు. 81,095000 లుండును. ఇందు, ఇండియా బ్యాంకు, చార్జ్ బ్యాంకు కంపెనీ (లండను) వెస్టుమినిస్టరు బ్యాంకు (లండను) లకు చెల్లింపబడిన ఋణములు గూడ నిండుకొనుటకును. ఇంటియలు బ్యాంకునకు చెల్లింపబడిన ఋణములు చెల్లింపబడినవారిత, ఇంటియలు బ్యాంకునకు అల్లయన్న బ్యాంకు వారు తాకట్టుపెట్టిన సిరా సిరాకట్టు ప్రత్యేకములను వారు తీసి ఇచ్చివేసిరి. వైసుదనా రింపబడిన రెండు లండను బ్యాంకులకు తాకట్టుగనొసగబడిన పన్నుపులును, ఆదాయములును గూడ విడిచిపెట్టబడినవి. ఇట్లు విడిచిపెట్టిన తాకట్టుపై యంతయును, బాకీ దారబాకీల చెల్లింపబడు నిధిముగన్మిచ్చి ప్రీవెన్షన్ల క్రిడిట్లను, సెక్యూరిటీలు గల ఋణదాతలకును చెల్లింపబడిన మొత్తముగూడ నిండు జేర్చబడినది. న్యాయవాదుల సలహాననుసరించియు, వైస్టుకేసులందు కలకత్తా హైకోర్టువారి తీర్పుల ననుసరించియు దప్ప వేనరిబుజుములను పూర్తిగా జేర్చింపలేదు. ఈసందర్భమున, ఋణదాత లందరి యొక్కయు ప్రయోజనములకు భంగము గలుగకుండు విధమున వ్యవహరించుటకు 1918 సం॥రం ఇండియను కంపెనీల ఆక్టును సంపూర్ణముగ నుపయోగించుకొనిరి.

పెట్టుబడులు

“గవర్నమెంటు గిల్టు ఎడ్జిడు” సెక్యూరిటీలుతప్ప, ఈ కంపెనీవారు పెట్టిన పెట్టుబడు లన్నియును, ఆవకూలపరిస్థితులు దొరకినప్పటికి వాటాల నన్నిటిని ట్రస్టుమారు బజారులో పెట్టి వాటాలధరను తగ్గునట్లున రప్పించి ధనమును సేకరించుట సాధ్యమగునను భావమును గమనించిన క్రమముగా విక్రయించితిమి. “గిల్టు ఎడ్జిడు” సెక్యూరిటీలవలన ఈ అన్వేషణ ముందుకు వెళ్లినా, అవి ఎప్పుడవరకును గలిగిన నష్టము చేయవలసిందిగానుగోరవచ్చును. కాన వానిని నిలిపి యుంచితిమి. వీనివిలువయడ దెట్టిమార్పును గలుగదు.

లండనులో వ్యవహారములు

లండనులో బ్యాంకుయొక్క లాభముల రక్షించుటకుగాను, లండనులోని అల్లయన్న బ్యాంకుకాఖను మూసివేయుటకు ఆంధ్ర సభ ప్రయత్నముగాను వారు ప్రాత్యాక్షిప్తముగా ప్రయత్నముచేయుచున్నట్లు, ఈ క్రింది ప్రకటన ద్వారా ప్రకటించబడినది. ఆందు

ఉగాది ప్రార్థనము

నిడదవోలు సుందరంగారు

మ. చనియె న్నెత్తురు గ్రక్కుకొంచు గతవర్షవృత్తి పెగ్గలికానను, భూకంపముఁబుట్టజేసి ప్రజలెగ్గరించి; వెన్నంటినే చనుదెంచెం గుడియేడు లేడిటఁ గనిగొప్పవైసరక్తాక్షి వాఁజనువర్షము స్వరాజ్యమేలఁగల నోజంబూని సర్వేశ్వరా.

మ. శని సైన్యో, జలేశ, కంభరమహేశస్థానముల్ మెట్టి, తండ్రిని మంత్రత్వ పురోహితత్వముల నగ్గి నిల్చి రక్తాక్షిఁ జాలనసేయన్ సమకట్టె నంతరిము మూలంబ్రదోసి; ముం దెట్టికేఁజొనరించంగలవాడో! లోకులు భయోర్ముల్కాగ సర్వేశ్వరా.

కా. మోమాటోపడుబలములను, దేవకాల్పమున్ శత్రులోకామర్షమును-రాజ్యవిప్లవము, సంగ్రామములను, రాజకీయా మేయాక్రమకాసనంబులును మూలంబ్రదోసి రక్తాక్షిలో జేమా యుద్ధిభవముల న్నెసఁగి రక్షించంగదే? యీశ్వరా.

కా. మాస్వాతంత్ర్యము, మాసనాతనపు ధర్మార్థచారమున్, నీమమున్ మా స్వేచ్ఛాచరణము, మా యధికసమ్రత్వము, విశ్వాసమున్ మాస్వాధీనముఁ జేసి మాప్రజల సాన్యాసముగ గాపాడర మోస్వామీ! రుభిరాక్షి డ్డుపడి మి మోముంగ సర్వేశ్వరా.

కా. ఆంధ్రత్వోపమాత వర్ధిలత నిత్యానందముం బొందుచున్! రంధ్రాన్వేషణతత్పరత సమసి నీత్రైలోపుతన్! యాంధ్రపా! రంధ్రీవర్ణము పూర్వరీతి కులమగ్రాధం గనుంగార! నై రంధ్రీరత్నముభాతి నీప్రబావగర్వ మ్మందు-సర్వేశ్వరా.

మ. ప్రతిగోపామ్మున గ్రామపట్టణములన్ రాట్నము పెంపొంది, భారతవర్షంపు దగ్గిదేశవతను పాఠదోలి, ఖండంతరా! గతవత్స్రములనేధరించు యమశిక్షం బాపి, మాహైందవో న్నీతి గాపాడునుగాక! యీసమవిధానంబుడు సర్వేశ్వరా.

మ. “అవెరాట్నములు వచ్చుచున్నవిఁ బండ్లవైపుదోలండి” యుచవమానమున కాడుసామిలె నిజంబై వ్యాప్తమాగాక! గౌతవమంచుం బ్రతిహిందువున్ వడుకునూల్చులొనతొంటివాకీ రివలెంగట్టునుగాక! వర్ష పతి హర్షించంగసర్వేశ్వరా.

మ. అలకాక్షీరపు రాంకవములును నాగరావర్తకేతాంబరంబులు, శంబులరీ పాత్రిపంచెలును, కాగ్నూర్కంబభుల్ డిన్నిగుడ్డలు కర్ణాటకగొంగళీ లెపుడు కట్టంగవ్వకోసుండ నీవల మాకేల విదేశవత్స్రములు దేవాధీశో సర్వేశ్వరా.

మ. కలకత్తావలిపెంపుపంచెలును, కాకా, కాశివాణీలు చీరలు, బర్మంపురపట్టుపుటములు, మల్లీశట్టుపుటాయగుడ్డలు, పొందూరుజరీలు, చెన్నపురి సేలంబట్ట లవ్యాధిగాఁగల మాకేల విదేశవత్స్రపుటభాగ్యం బుద సర్వేశ్వరా.

మ. నవరత్నముల కాకరమ్ముగు త్రిలింగక్షేత్రమధ్యప్రదేశ శవిపాకమ్మునుభారతీయలు మగ్గశాంతప్రశంసార్హముగ వికల్పముగు నాంధ్రప్రదేశ్కు వేళ్ళం గాఁగ నర్పించి తీసరత్నముల, పేరు, సుందరముఁబిన్నాణము సర్వేశ్వరా.

ఇంగ్లండులో క్రెడిటరులకోరకుగాను భారతీయధనమును జేపి చేయదురను భయములేదు. అంగజేశమునందు వ్యవహారములును, ఈదేశములోని వ్యవహారములును చేదవైసవృత్తికిని ఈదేశములోని దివాలా వ్యవహారము లెట్లు సాగింపబడుచుండవో సహా హామీదరగనే ఇంగ్లంజేశమునందు వ్యవహారముల సాగించుటకు అంగజేశములోని గొప్పగొప్పవ్యక్తులు

బ్యాంకుఆస్తి

బ్యాంకుఆస్తి వేలమునుగురించి బ్రిటిషు ఇండియానుం దంతటను బాగుగా జెల్లెల్లినది. మొత్తము రు. 82 లో 49 ఇది వరకే విక్రయంపబడెను. లేక విక్రయించుటకు కారణముగా తేల్చుచుకొనబడెను. సిరాసిధరలు చాలా హెచ్చుగా నున్నప్పటికీ కొంతభాగము విక్రయంపబడెను. లేదు కాళి వానిపెట్టు తగ్గెను. అందుచే కలకత్తాలోని చాల భవనములు ఇంకా విక్రయంపబడకయే యుండెను. వీనిని కరవనుగుధరలకు విక్రయించుటకు ప్రత్యేకముగా జేరమును కుదుర్చుకొనుటకు లిక్విడేటర్లతో మాటలాడవచ్చును.

దివాలాఖర్చులు

ఈ త్రరదేశములోని బ్రాంచీలలోని వ్యవహారములను ఇంటియలు బ్యాంకువారు సరిబాచిపెట్టుటచే సాధ్యమైనంత వరకు ప్రస్తుతకార్యక్రమమునకు గుర్తయ్యుచున్నవగనే యుండుటకు వీలయ్యెను. ఇంతగొప్ప దివాలాసందర్భమున నిశ్చయ కెన్నడును నింత స్వల్పవ్యయముతో వ్యవహారము జరిగి యుండదు. ఈ త్రరప్రాంత్యములలోని బ్రాంచీలన్నియు నిదివరకే మూసివేయబడెను. వ్యవహార మంతయు కలకత్తాకార్యాలయమునందే నిర్వహింపబడుచున్నవి. కాని వెంటనే ఈవ్యయము నికను తగ్గించుట సాధ్యమగుదు.

డివిడెండులు

మే సెలలోనో జూను సెలలోనో మొదటి డివిడెండును ప్రకటించవలగును. ఈ మొదటి డివిడెండునందు నూటికి 50 చొప్పున చెల్లించుటకు సరిపోవుధనము సమకూడునని దలచుచున్నాము. ఈ మొత్తము నిదివరకే ఇంటియలు బ్యాంకునుండి దీసికొనిన ఋణదాతల కీ డివిడెండు చెల్లింపబడదు. అట్టిసందర్భములలో నీ మొత్తమును ఇంటియలు బ్యాంకువారికి జేర్చింపబడి యున్నది మిగిలిన ఋణముల దీర్చుటకు యెప్పుడు వీలగునదియ, అల్లయన్న బ్యాంకునకు రావలసిన బాకీలు తొందరగా వసూలగుటచే నాధారపడియుండును. రెండవ డివిడెండు ఎప్పుడు ప్రకటింపబడునదియు ముందుగా నూహించి ప్రకటించుటకు వీలులేదు. ధనము వసూలయిన వెంటవెంటనే చిన్న చిన్న కేటతో నైదును. డివిడెండ్లను బంచిపెట్టుచుండుట లిక్విడేటర్లయభిప్రాయము. ఈసందర్భమున లిక్విడేషనుసాగుచున్న కొలెని బాకీలు వసూలగుట చాల కష్టతరమగుచుండు ననుభవమును గమనింపవలెను. కాని ఇట్టిబాకీలను వసూలచేయుట యం దెట్టిప్రయత్నలోపడును గావించబడదు. తుదకు కొన్నివిషయములలో బహిగంగముగ వేలము జరుగవలసి వచ్చునని లిక్విడేటర్లు చెబుచున్నాడు. కాని ఇందుకు సంబంధించిన వారందరిని సంప్రదించి, వారి యనుమతిని పొందునరకు ఈమార్గమున నెట్టిచర్యను దీసికొనవని విశ్వసింపవచ్చును.

వాదులు సలహానొసగిరి. ఇందువలన నీదేశమున నంతంత డివిడెండు పంచిపెట్టుటచే అంగజేశమునగూడ నదేవిషయమున సం తంతడిదియేననే ఇంగ్లీషుకోర్టులవాడు ప్రకటించెదరు. ఈసందర్భమున అంగజేశమున నేమైన మిగులయో దేశవిషయములేక ఋణదాత లందరను సంభివెట్టబడును. ఇచ్చటి లిక్విడేటర్లు అంగజేశములోని లిక్విడేటర్లతో సన్నిహితులైనట్లు

[illegible]

ప్రకటన

రేపటిదినము నూతనసంవత్సరాదిపండుగ యగుటచే, ఆంధ్రపత్రిక వెలువడదు. సంపాదకుడు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1924వ సం. ఏప్రిల్ నెల 4 వ తేది

శుక్రవారము

రక్తాక్షి

రుధిరోద్ధారి నేటిలో ముగియును. రక్తాక్షి రేపటి నుండియు ప్రారంభమగును. రక్తాక్షి సంవత్సరము భీకరముగ నుండుటయేగాక, వెనుకటి రక్తాక్షిని జ్ఞాపకము చెప్పుచున్నది. అరువది సంవత్సరములక్రిందట, ఆంధ్రదేశమునందు ఘోర విపాదసంఘటన మొకటి జరిగెను. అర్ధరాత్రివేళ సమద్రముపొంగి, అరువదియడుగులఎత్తున కెరట మొకటి బయల్పడలి బందరునగరమును పరిసర ప్రాంతములను జలమయముగావించి, బీభత్సమైన ధ్వంసమును కలుగజేసింది. ఎందరు చనిపోయిరి, ఎన్నికుటుంబములు నాశనమయ్యెనో, జీవకోటు లెన్నిమడిసెనో, గృహములెన్నిగూలెనో, ఎందరు మహాప్రవాహమున గొట్టుకొనిపోయిరో, ఎవ్వరు జెప్పగలరు? ప్రళయకాలముబోలిన ఆవివర్తనయ మునందు, ఒకరినిగూర్చి యొకరు చింతించుటకు వ్యవధిలేకుండెను. బీదయని భాగ్యవంతుడని భేదములేక, తిక్కవకులము ఎక్కువకుల మను తార తమ్యమును పాటింపక, మంచిచెడ్డయని యోచింపక సమద్రు డందజను తనపొట్టును బెట్టుకొనెను. కనుమూసి కను తెరిచినంతలో, క్రకృతి యంతయు నూతన రూపము దాల్చెను. సృష్టి లయములు రూపాంతరములే గాని, రెంటికిని వాస్తవభేద మెద్దియు లేదని, బ్రకటించెను. తిక్క దెలియకున్నను, కనిసము ముప్పదివేలమంది యయినను ఆ రాత్రి బలియై యుందురని అంచనావేయబడెను.

చనిపోయిన జంతుజాలమునకును వడిపోయిన వృక్షరాశికిని అంతే లేదు. రక్తాక్షి ఎంతటి విపాదసంఘటనమునకు కారణమయినను, మానవులకు సత్యముజూపుట కక్కరకు వచ్చెను. ఐహికముఖములు, క్షణభంగురములు. ఏక్షణముననో తనువులు వ్రాలిపోకమానవు. ఐశ్వర్యసంతు నయినను, బీదవానయినను, ఉత్తమజాతివారినయినను కడజాతివారినయినను, మునినయినను పాపాత్ములయినను, మృత్యువు సమానముగ నెదుర్కొనకమానకు. పైకి గనుమించెడి భేదములన్నీటిని, మృత్యు వొక్క గీటుతో తుడిచివేయును. హరిశ్చంద్రులయి జీవించియున్న వారు ఉప్పెనసందర్భములను దూరపు పురు భయకంఠముల జూపెదరు. అదృష్టవశాత్తూ కన్నులు ఎరుట తొండిన మూలములు ఆనాటి ప్రళయబీభత్సమును మరచియున్నాము. ఈమారు రక్తాక్షి, భీష్మలికము సమకాలిని నమ్మెదము. జన్మము మునకు మారుగ, హైందవశాస్త్రము చెక్కుగాక యని కోరెదము. రుధిరోద్ధారి నామ సంవత్సరము శుభావహముగ కరిగింపింపెను. గాంధీమహా

త్ముని స్ఫూర్తిని కృతజ్ఞులయగాక, మృత్యుగ వ్యర్థమునుండి బయల్పడెను. భారతీయుల ప్రార్థనలు ఫలించెను. భారతవర్ష విాసమయమున గాంధీని కోల్పోవజాలదు. గాంధీ యగపురుషుడు. నూతనయుగభర్తయు నతడు సఫలమగువలసి యున్నాడు.

రక్తాక్షి సంవత్సరమున మహాత్ముని సంకల్పము సఫలమై, హిందూదేశమున స్వాతంత్ర్యభాను డుదయించి తన నిడులేజము వెలుంగునటుల జేయుగాక! క్రోధన అక్షుఃసంవత్సరములలో అరువది సంవత్సరముల కాలప్రభు పరిభ్రమణము ముగియును. మరల తొలివత్సరమగు ప్రభవ యారంభముగాకనే, హిందూదేశమున నూతనయుగము నిరంతరాయముగ కొనసాగగలదు. అట్టి మహత్పీఠిక ఆంధ్రులెల్లరును తోడ్పడవలెను. ఆంధ్రులు చిరకాలము నిద్రాకరవశులై యుండికొంత కాలము క్రిందట మేల్కొనిరి. ఆంధ్రోద్యమమును కేవల ప్రత్యేకశాఖోద్యమ మని భావించ వీలు లేదు. వంగదేశ విభజనసమయమున జనించిన జాతీయోద్యమమున కిది వికాసమనుటకు సందియములేదు. ఆంధ్రోద్యమము ఆంధ్రాభ్యుదయమునకేగాక, భారత జాత్యభ్యుదయము నకుగూడ మార్గమజూపెను. మాతృభాషను నిర్లక్ష్యపెట్టెడి జాతీయోద్యమము నకు స్థిరత్వముండజాలదని, ఆంధ్రోద్యమము వెల్లడి జేసెను. దేశభావలవంకకును దేశ సాంప్రదాయముల వంకకును ఆంధ్రోద్యమము క్రజలదృష్టిని మరల్చెను. దేశీయమహాసభగూడ ఆంధ్రోద్యమశాయములను గౌరవించి, కాంగ్రెసురాష్ట్రములను భాషాప్రయుక్తముగ నిర్మాణముజేసెను.

ఆంధ్రోద్యమము జాతీయోద్యమమునకు ప్రతి కూలమని దలచినవారు, మిగుల పొరబడిరి. గాంధీ మహాత్ముని నాయకత్వముక్రింద సత్వరస్వరాజ్య సిద్ధికై దేశమంతయు పాటుబడ నెంచినపుడు, ఆంధ్రులు స్వలాభమును త్యజించిరి. సంస్కరణములకు తోడ్పడి కొంచెము పట్టదలతో ప్రయత్నించినచో, ఆంధ్రరాష్ట్రము సులభముగ లభించెడిది. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము సుస్థాపితమయ్యెడిది. సంస్కరణ శాసనమునందు నూతనరాష్ట్రనిర్మాణమున కేర్పాట్లగలదు. ఇ సనసభలోని ఆంధ్రులేకే భవించిన, ప్రత్యేకరాష్ట్రమును సంపాదించవచ్చును. రాష్ట్రనిర్మాణముపట్ల గాఢాభిమానము జూపుట యగాక, సామాజ్య శాసనసభలో నిండుకు సంబంధించిన తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టిన సర్ బి. యశ. శర్మగారు, ఇండియాప్రభుత్వసభ్యులుగ నుండుటచే రాష్ట్రనిర్మాణమునకు తిక్క తోడ్పడియుండెడి వారు. కాని, దేశమాతపీఠపును ఆంధ్రు లాలకించిరి. ఆంధ్రరాష్ట్రముకొరకు, సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధి నాటకంపరచుటయూ, లేక ఆంధ్రరాష్ట్ర పరప్రదానము నాశింపక దేశమునకంతకును ముఖ్యముగ గావలసిన స్వరాజ్యసిద్ధికై పాటుబడుటయూ? ఆంధ్రులు స్వరాజ్యసంపాదనము ముఖ్యమని పాటిచిరి. తమ ప్రత్యేకాభిలాష స్వాధీనభారతవర్షమునందు తిక్క లభించునని ఎంచిరి. వీరియూహ నిరాశారము గాదనుటకు, కాంగ్రెసుసభజారు భాషా ప్రయుక్తరాష్ట్ర విభజనము సంగీకరించుటయే ప్రబల నిదర్శనము.

ఆంధ్రుల దూరదృష్టి ప్రశంసార్హము. స్వల్ప లాభములను వారు వెనుకకుబెట్టి గాంధీమహాత్ముని నాయకత్వము సంగీకరించి, అసహాయ సంరంభమున బ్రవేశించి, శ్లాఘనీయముగ కృషిసలిపి, హిందూదేశమునం కెల్ల ప్రఖ్యాతిబడసిరి. మహాత్ముని ప్రశంసకు పాత్రులయిరి. స్వరాజ్యము లభించువరకు ఆంధ్రులు గాంధీమహాత్ముని కిందగ

నిలిచెదరిని నమ్మెదము. ఆంధ్రులు కరిగిరివిధముల మందుకు వచ్చుచున్నారు. కళలలో ఆంధ్రుల పేరు బైకివచ్చుచున్నది. విజ్ఞానాభివృద్ధి గనపట్టుచున్నది. భాషాభిమానము హెచ్చుచున్నది. ఆంధ్రుల భావినితి మిగుల రామణీయకముగ నుండకమానదు. ఆంధ్రులు మేల్కొనుటకు చాలకాలము బట్టినను, వారిలో గలిగిన నూతనప్రభావ మూగి పోవజాలదు. ఆంధ్రులు, బంగాళీలు గాలేదనిగాని, మహారాష్ట్రీలు గాలేదనిగానివగచుట భావ్యముగాదు. బంగాళీలు కొన్ని శాఖలలో విజృంభించి యుండవచ్చును. మహారాష్ట్రీలు మరికొన్ని శాఖలలో సత్వరాభివృద్ధి జూపియుండవచ్చును. ఆంధ్రులుగూడ ఆశాఖలలోనే అభివృద్ధి కెందవలయునా? ఆంధ్రులు ప్రత్యేకవ్యక్తిత్వము జూపి, తమ ప్రతిభను వేరొకమార్గమున గనుపరుపజనదా? కద్దరు నిర్మాణమునందు ఆంధ్రు లద్వి తీయవగు సభివృద్ధి గనుపఱచి, మిగిలినవారి యభినందనములకు పాత్రులగుచున్నపుడు సంతసింపవలదా? ఆంధ్రచిత్రలేఖకు ల పటములు నూతనవికాసకారణములయ్యె నని పాశ్చాత్యులు సయితము మెచ్చుకొనచుండ, సంతసింపవలదా?

ఇ తమాత్రముచే ఆంధ్రులు సంతృప్తిజెంది, ముందుకుజనకుడుట నేరమగును. కాని, ఆంధ్రులలో గలుగుచున్న ప్రభావమును గుర్తింపక, వారి ప్రత్యేక ప్రతిభను గనుగొనక, ఇతరులు ద్రోక్షింప త్రోవనే వారుననడువలేదని నిరసించుట మాత్రముపాడిగాజాలదు. రిపిండుడు దెలిపినటుల ప్రతిజాతి నుండియు ఒక్కొక్కవిశేష ముద్భవించుచుండును. వీనియన్నిటి సమదాయము గలిసి, నానావిధతరు పుష్పఫలశోభితమై విరాజిల్లుచుండెడి ఉద్యానవనము వలె బ్రకాశించి, చూపరులకు నేత్రోత్సవమొసగి, ఆనందము నిచ్చుచుండును. అందరును ఒక్కమాదిరి నే సభివృద్ధిజెందజాలరు. వారివారి సంస్కారముల ననుసరించియు, దేశ కాలపరిస్థితుల ననుసరించియు, జాతు లభివృద్ధిగాంచుట సహజము. ఆంధ్రులేయే శాఖలందు ప్రత్యేకాభివృద్ధిని గనుపరుచుచున్నారో, దానిని పెంపుజేయుమార్గ మేమియో కనుగొనుట ఆంధ్రక్రముఖుల ధర్మ మగుచున్నది. ఆంధ్రులు తమ వ్యక్తిత్వమును కాపాడుకొనుచు, ఇతరజాతులయభివృద్ధిని కరికించుచు, వారిలో పాటులామును ముందుకు జనబ్రయత్నించుట ధర్మము. ఇట్టిసందర్భాలలో స్పర్ధజూపుట లాభకరమున కాని, జాతీయకళ్యాణమును లోకకళ్యాణమును పెంపొందించు మార్గమునుమాత్ర మనుసరించి, వినాశ హేతువులగు మార్గములను త్యజించుట కాంధ్రులు పూనొనడరుగాక!

రుధిరోద్ధారి నామ సంవత్సరమునంద, ఆంధ్రులు జిజ్ఞాసజేయుచున్నటుల దోపకమానదు. వారిసంకల్పము రక్తాక్షిలో ఫలోన్ముఖమునకు రావలయును. భారతీయుల స్వరాజ్యసంపాదనాప్రయత్నములు రక్తాక్షిసంవత్సరమున ద్విగుటికృతముగాకమానవు. ఏలయన, అసహాయోద్యమమునకు తాత్కాలికముగ సంతరాయము గలిగినటుల దోపినను, మితవాదులు అతివాదులను భేదములేక ఎల్లరికును పరాశ్రయమువలన లాభములేదని తెలిసి వచ్చి డి. స్వయంసహాయమే ముక్తిహేతువని స్థిరపఱచుచున్నది. ధర్మహానికి చోటియని అసహాయము దప్ప, స్వాతంత్ర్యసిద్ధికి వేరొకసాధనము లేదని రానురాను ధ్రువమగుచున్నది. గాంధీమహాత్ముని మరల నాయకత్వమువహించి ప్రజాను సరియగు త్రోవన గొనిపోయి గవ్యస్థానము చేర్చునటుకు సందియములేదు. హిందూదేశము ముక్తిబడయుట ద్వారా, క్రమంపము బాగుపడవలయునని దైవ

సంకల్పముండుటచేతనే, మహాత్ముని ధర్మాత్ముడు రాజకీయరింగమున బ్రవేశించుట గలగను. రక్తాక్షినిగాంచి భయపడ నక్కరలేదు. ఎన్నికప్రములు తటస్థించిను నోర్చుకొని, ఆత్మార్పణశిక్ష మహానుభావు బుదయించుచుండ, హిందూదేశము నకు భీతియే? హిందూదేశ మంతవరకనేకకష్టముల ననుభవించి ప్రకంఠసేవ జేయుచున్నది. ఇకముందును దేశము తాత్కాలికధర్మమును విడువకున్నను, స్వాతంత్ర్యముబడసి, స్వల్పానందము ననుభవించు నూచనలు పొడగట్టుచున్నవి.

దక్షిణాఫ్రికాచట్టము

భారతీయులను పీడించెడిచట్టమును దక్షిణాఫ్రికా మంత్రిగారు మొన్నటిదినము సమర్థించిరి. డన్ కనుగారి ప్రసంగము, తెల్లవారి వజ్రకాశిన్యమునకు నిదర్శనముగ నున్నది. సరోజినీదేవిగారు చెలిపియు, హైందవ ప్రజాసామాన్యమున కుండెడి విజ్ఞానము, తెల్లవారిలో నుపింపదు. వారు తమ ద్వేషభావమునకు దాసులగుచున్నారు. భారతీయులు నాగరికమునందు విశేషాభివృద్ధి గాంచుచున్నారని డన్ కనుగారే యంగీకరించుచున్నారు. అట్టితరీ, వారిని ప్రత్యేకపు గూడెములలోనికి తరమనేల? ఈ చట్టము భారతీయులకుమాత్రమే వర్తించునని స్థిరపడెను. ఇతర శ్వేతేతరులకుగాని, ఆఫ్రికాదేశీయులకుగాని, యీ చట్టము వర్తించదు. అందరలోను తలయెత్తి తమహక్కులను గోలెందులకు భారతీయు లీతిరున శిక్షార్హులగుచున్నారు. స్వల్పంగా. ధి ఒడంబడికకు ఈచట్టము విరుద్ధముగాదని డన్ కనుగారు పలుకుట, వట్టిబూటకమనుటకు సందియములేదు. డన్ కనుగారు సిగ్గువిడిచి ముచ్చటించి. భారతీయులకు దక్షిణాఫ్రికాలో స్థానమసలే లేదనియే, వీరు తుదకు వెల్లడిజేసిరి. తెల్లవారిలో దక్షిణాఫ్రికానునిపి, భారతీయులను దేశమునుండి వెడలగొట్టవలయునని, వీరు స్పష్టముగ గోరుచున్నారు. ఇట్టి సందర్భములలో దక్షిణాఫ్రికాయందు తెల్లవారి కేమి ఎక్కుడుహక్కుగలదో పరీక్షించుట, భారతీయుల ధర్మము. పశుబలమునే ఏరాభారముజేసికొనుచో, భారతీయులార్యశక్తి నుపయోగించెదరు. రెంటికని జరిగెడి సందర్భమును, నాగరికప్రపంచమికమీద వీక్షింపకమానదు. రాయబాహములవలనను విన్నపములవలనను, దక్షిణాఫ్రికాసమస్య పరిష్కారము గానరదు. సత్యాగ్రహశక్తియే, హైందవ సమస్యను పరిష్కరింపగలదు.

గాంధీమహాత్ముడు: వైకంఠత్యాగ్రహము

“సత్యాగ్రహాలకు నాలభినందనముల దెల్పుడు, విజయము గలుగువరకు ప్రవాహము వెడలుచుండునని తలంచెదను. మన ప్రతిపక్షులను జయించుటకు సంపూర్ణప్రేమయే సాధనము.” గాంధీ. పై సందేశమును గాంధీమహాత్ముడు వైకంఠత్యాగ్రహాలకు పంపెను. అనేకత్యాగ్రహములనుండియు హిందూసంఘమునకు వేరుపుగై నిలిచియున్న గొప్పలోపము, మహాత్ముని యుపదేశమువలన తొలగిపోవనున్నది. నిమ్నజాతులకు గలుగుచున్న అన్యాయమును ప్రాచీనాచారకారాయణులు గూడ గుర్తించుచున్నారు. దేశమందంతటను గొప్పకడలిక కలిగినది. వైకంఠత్యాగ్రహము ఆసేతుహిమూచలకర్మము ప్రచుడించలనమునకు కారణమగునని నమ్మవచ్చును. సత్యాగ్రహాలను అభినందించి, గాంధీమహాత్ముడు వైకంఠత్యాగ్రహము నాశీర్వాదించు చున్నాడు. ఎదుటి పక్షమువారిని ప్రేమతోడనే జయింపవలగునని, మహాత్ముడు

ఆంధ్రుల గాంధీమహాత్ముని పుజానిధి

లక్షరూపాయలు సమర్పించవలెను

యథా శక్తి ని తోడ్పడుడు

ఇడివలకు		ఇడివలకు	
నేటి వసూలు		(పోలవరం)	
చందాలు		పంతులుగారికి చేరిన వసూళ్లు	
18633-0-4		5176-9-9	
6-0-0			
మొత్తము		మొత్తము	
13632-0 4		5186-7-9	

ఎ. హయగ్రీవస్వామిగారు	2-0-0
సి. హెచ్. శర్మగారు	0-4-9
కె. శారాయణరావుగారు	0-4-0
కె. జగన్నాథంగారు	0-6-0
యస్. శారాయణమూర్తిగారు	0-4-0
వి. కొండయ్యగారు	0-8-0
టి. రామారావుగారు	0-4-0
పాలకొండేటి వెంకట నరసింహంగారు, దేవిపట్నము, గోదావరిజిల్లా	5-0-0
జి. వరదారావుగారు, రాజమండ్రి	1-0-0

దెలుపుచున్నాడు. సత్యాగ్రహమును నిష్ఫలతో కొనసాగించుచో, విజయముగలుగుట ధ్రువము. భారతదేశమునకు గనుపించెడి మచ్చ మాసిపోవుట నిశ్చయము. సత్యాగ్రహమున వలంబించి తక్షణం దినవారిలో, తియ్యజాతికజెందిన విద్యాధికులొకరు గలరు. వీధులగుండ నడిచెడిహక్కు తనకుగలదనియు, ఆహక్కును స్థిరపరుచుకొనుటకు తానెట్టిబాధల ననుభవించుట కయినను సుసిద్ధుడుగ నుంటిననియు, అతడు మేజస్ట్రేటునకుట బలికెను. ఇట్టి ధీరచిత్తుల సంకల్పము విఫలముగాజాలదు.

లేబరుపక్షస్థితి

ఇంగ్లండులో లేబరు పక్ష స్థాన మిగా గులాడుచున్నది. కొంచె ము పయోగకరములగు తీర్మానములను లేబరుపక్షము ప్రవేశపెట్టి, లిబరలు పక్షమువారు తోడ్పడుటలేదు. ఇంగ్లండుగ చట్టముద్వారా, లేబరుపక్షమువారు పేదలకు కొంతపాకర్యము గలిగింపజేసిరి. యజమానులెప్పుడు కట్టిన నప్పుడు వారిని ఇంగ్లండు నుండి వెడలగొట్టకుండుటకు ఏర్పాటులు సూచించబడెను. కాని లిబరలుపక్షనాయకులగు ఆస్క్విత్తుగారి చట్టము సంగీకరింపరయిరి. తుట్టుతుడుకు, లేబరుపక్షమువారు తమ ప్రయత్నమును మానుకొనవలసివచ్చినది. ఇంతమాత్రముచే లేబరు ప్రభుత్వము వారు తమ కక్షలకు రాజీనామా నీయకపోయినను, కొలదికాలములో సందిగస్థితి యుదయింపకమానదు. ఎంతకాలమని, లేబరుపక్షమువారు కడలక మెడక నిలిచియుండగలరు? జడత్వమువలన లేబరుపక్షము తమ వ్యక్తిత్వము నసలే కోల్పోవకమానదు. లిబరలుపక్షము తోడ్పడినను తోడ్పడకున్నను, లేబరుపక్షము ధైర్యమువహించి, ముఖ్యవిమస్యలను పరిష్కరింప తలపెట్టుట శ్రేయస్కరము. ఇట్టి ప్రయత్నములో తనయునికని గొల్పోయినను, రాజ్యపు ఎన్నికలలో లేబరుపక్షమున కెక్కుడు జలముగలుగకమానదు. మరియొకపక్షమువారిసహాయముపై నాభారపడి యుండవలసిన ధృరవస్థ తొలగిపోగలదు.

వి. జే. పటేలుగారు బొంబాయి కార్పరేషనుసభకు వి. జే. పటేలుగా రధ్యక్షులుగ నెన్నికొనబడినందుల కెంతయు సంతసించెదము. బొంబాయివంటి నగరరాజమునకు అసహాయవాదనాయకు లధ్యక్షులుగ నుండుట గొప్పవిశేష మనుటకు సందియములేదు. వీరి సోదరులగు వల్లభాయిపటేలుగారు అహమ్మదాబాదు మ్యునిసిపలుసంఘమున కధ్యక్షులుగనుండిరి. కలకత్తా కార్పరేషను అసహాయవాదుల చేతులలోనికి బోయినది. చెన్నపురి కార్పరేషను మాత్ర మింకను, ఎప్పటిస్థితియందే నిలిచియున్నది. త్వరలోనే నగరమునందును కదలికబుట్టునని నమ్మదము. పటేలుగారి యధ్యక్షతక్రింద బొంబాయి నగరము ప్రజలసౌఖ్యమును పెంపొందించి, వారియభిమతము నీడేర్ప బ్రయత్నించు గాక!

మదరాసు శాసనసభ

నిన్నటితో నూతన మద్రాసు శాసన సభ యొక్క మొదటిసెషను ముగిసినది. విల్లింగ్డను ప్రభువుగారుసభాంతమున ముచ్చటించుచు, “ఈయియగు కుటుంబ” మింకను నిలిచియున్నదని పలికిరి. నిజమే. దీనికి ఫలితము ప్రత్యక్షముగ గనుపించుచునే యున్నది. మంత్రిపక్షమువారు అధికారపక్షపు సహాయముగైకొని, ప్రజలకక్కరలేని, హిందూధర్మాదాయచట్టమును నిర్మించిరి. గవర్నరుగారి కడపటి నిరంకుశకార్యము నిన్నటిదినము సఫలమయ్యెను. ఇట్టి కుటుంబముతో ప్రజలకు బనిలేదు. వారి స్వపరిపాలనము గావలయునుగాని, నిరంకుశమగు ద్వంద్వపరిపాలన మక్కరలేదు. మద్రాసురాజభాని ఇకనయినను, కొరమాలిన వర్ణవైషమ్యము నావలద్రోచి, స్వాతంత్ర్యసంపాదనకై తన శక్తినంతను వినియోగించుట పరమధర్మము.

మహాత్ముని తంతివార్త

నేను సత్యాగ్రహాల సభినందించు చున్నాను. విజయము చేకూరువరకును విరామము లేకుండ జరిలను పంపెదరని నమ్మెదను. సమగ్రమగు ప్రేమవలననే మనము ప్రతిపక్షులను జయింపవలెను. అని మహాత్ముడు తంజివూరు లోని రింగ్ వార్త కిరీటుకొను గారికి తెలిపెను.

పాఠ్యం, ఏమిట?—జర్మన్ ప్రభుత్వమునకు వచ్చి
 మాకును జరిగినది తెలిపి అధికారులను అభ్యర్థించుకొనును. మొదటి
 నిరాశయై: దానిగ వెళ్ళియున్న సుఖివరము వరకు రింపం
 స్వల్పకాలము వారే ప్రభుత్వమును స్వల్పకాలముతో
 తిప్పును. ఇదియే ప్రథమము. మరొక వశాలన నిమిత్తము ఏవర్యము
 నీవీనుటవలెను జర్మన్ ఎన్నికలు కావలెనట. అంతవరకు
 ఈ లేదనుచున్నాను

Chief Agents, for Madras Presidency. 289, Thambu Chetty Street, MADRAS.

స్థానిక వార్తలు

తిరియ్యి కు ఎండెవరు సానైటి:— ప్రెసెంటు వారి యాజమాన్యమున 5 లేటి సానైటింగు 5 X 15 గుంట ఫీలి ప్లస్ 2 2 1/2 సానైటింగు (బార్నింగు) అబ్జెక్ట్ సామిటాన్ టి. ఎ. గారు "భిలాపతు" అను విషయమును గూర్చియు ప్రత్యక్ష సీలెచుతున్నారని తావిడయ్యె చెప్పుచున్నాడు.

మద్రాసు ఇరిగేషను బిల్లు:— ఈ బిల్లును విచారించుట కేంద్రపరిషత్ గౌరవ కమిటీవారు ఈ నెల 15, 16 తేదీలందు మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు, కాననభా భవనమున సమావేశమై, బిల్లును చూపుచు చర్చించి, కానన కలసియున్న విచారణ పద్ధతుల నిర్ణయించుట.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మశీ:— ఈ నెల 5వ తేదీ సానైటింగు 4 గంటలకు తెలుగు సంకల్పరాది పండుగ కోసము తెలుగును 5 గంటలకు చిక్కెట్టు 6 గంటలకు "గృహమునై" ఫార్మశీయ్యు (బ్రాంచి) ఏర్పడుచున్నది. పురపాలకసంఘాధ్యక్షుడు డి. కె. గృహరాజగోపాల్ ప్రారంభోత్సవ మొనర్చుచు మద్రాసు ఆయుర్వేద కళాశాల యందు తిరిగి వచ్చిన అయుర్వేద భూమి కె. వారాణసిపురగార్లు బిల్లును నియమించుట. డి. సి. ఎన్. వచ్చినందుకు కంపెనీవారు మాజీజీగు ఏజెంట్లుగా నుండును, దాక్టర్ డి. పతి, ఆయుర్వేదరత్న విద్యాన్ కె. శేషరాత్రి (కృంగో) గార్లు కన్వెన్షన్ ఫీజును సహజ నందనయ్యతో సంగీరించి.

తిరువల్లికేణి కాండ్ల సుభద్రసంఘము:— మార్చి 30 తేదీ ప్రెసెంటు వారు సమావేశమై సభాధ్యక్షులు గూడ సోదర్యుడైన. 1. ప్రతి రాష్ట్రములను నియమించి కాననసేవారికి సుభద్రా కేసులు 2. రాష్ట్రములను ప్రతి నియమించి కాననసేవారికి సుభద్రా కేసులు 3. ఫీజులు పుచ్చు కొని సమావేశమయ్యె 4. తిరువల్లికేణిలో కేంద్రపరిషత్ కేసులను 5 వాయిదాల మీద ఫీజులు చెల్లించుటకు కాల్పులు వికలించుట, ఈ సందర్భమున మొట్టమొదట నోకరూ పాయి సోదర్యులను మిగిలిన మొత్తమున కార్యదర్శినిర్ణయించు వాయిదాల మీద సోదర్యులు ఈ విధముగా 50 కంటే మెక్కువ రాష్ట్రముల సోదర్యులు (సి. వోరస్వామి మొదలయిన కార్యదర్శి)

వార్తా ప్రతికపై వస్తు

ఈ దినమున ప్రాజెక్టునంద, ప్రధాన వ్యాజ్యముల్ని యు, వ్యాజ్యముల్ని రాజుకేసుగారును, ఇన్ కంటాక్టుమిషన్ వరుణే చేపడిన అప్పీలును విచారించి: "హిందూ" వార్తాప్రతికాధికారి, నేడును ప్రెసెంటు వారికి అగు కె. శ్రీనివాసగురు కెనై విధింపబడిన ఆదేశపు పక్షము గురించి, వ్యాజ్యముల్ని 50 రోజుల స్వామివ్యాప్తిగారి యెదుట కొన్ని లాపాలయ్యెను దేగా వా రొసగిన యుత్తరప్రదేశ్ నివృత్తి ఇన్ కంటాక్టు కమిషన్ కేసులను వెల్లె.

[ప్రతి వాదికాని శ్రీనివాసగురు వాదనమిది, వెనుకటి కేసులను నునాల్లెన చందాల లెక్కలను బట్టి 1921 సంవత్సర ఆదాయము లెక్కలను వెలికించెను. కాని ఇక కంటాక్టు కేసులను వరుణే మొత్తమునే గాక, వాటిని మొత్తమును గూడ కేసులను గోరెను. ప్రతివాది, అప్పుటి దేశపును కోర్టులవారును పంపెను. ఇంకను కమిషన్ గారికియు మొత్తము 50,000 అగును. అట్లు పంపుచు, ఇంకను కమిషన్ గారి మొత్తము క్లింక పడెను గోరెను. దీనిని ప్రతివాది ఇక కంటాక్టు కమిషన్ వరుణే అప్పీలుచేయుగా, ప్రతివాది 1921-22 సం॥ వసూలుచేయబడిన వస్తువులను విచారణమునకు పంపించెను.

ఇక కంటాక్టు అప్పీలు మొదట ముగించినందు, ఈ కేసులను పక్షముల గోరె కిగించిన వస్తువులను యిది ప్రధాన వ్యాజ్యముల్ని ప్రతివాది వడిగెను. ప్రతివాదుల కేసులను మొత్తము గ్రాంటుగారు వాదించుచు, ఈ కిగించుటలో దు మిగిలిన 6000 ను గూడ మానగా ఇచ్చెనను ప్రభుత్వమునకు వచ్చిన మొత్తములను గోరె. అంతకు వ్యాజ్యముల్ని, ఈ విషయమున ప్రభుత్వమునకు గోరె. ప్రభుత్వము గూడ కేసులను మొత్తము పీఠాగోరె.

జాతీయవాసరము:— మద్రాసు జిల్లా కలెక్టరును యుక్తవ్యయము సి. ఎ. ఆదికేశవులు వాదనలు గట్టు ప్రాయమునకు. తెలుగును దీనివలన కలెక్టరును భవారి యాజమాన్యమున, వచ్చె, ఆది వారి మనసా యం ప్రమా 5 X 10 నిల వు కె 50 తోట వీధిలో మొదలను వద్ద జాతీయవాసరమును జరుపుటగాను బహిరంగ పథ జరుగును. ఆదివసున 50 X 30 గుంటల మొదల కలెక్టరును ఆఫీసునందు, ఎన్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు గాంధీయవాదులను పక్షమును బహిరంగ పరిచెను. అక్కరై, ముఖ్యమంత్రి అయ్యంగారు ఆదికేశవులు వాదనలు, అబ్జెక్ట్ సామిటాన్, ఎఫీజును మొదలు, అయివేసగా ర్లుపక్షసంకేత.

విక్టోరియా బెక్కికలు ఇన్ స్టిట్యూట్:— (పక్ష 50 ప్రకటన) విక్టోరియా బెక్కికలు ఇన్ స్టిట్యూట్ (మద్రాసు) కౌన్సిలు ఆధ్వర్యమున పదివది, విల్లింగ్ డన్ ప్రభుత్వము సగి న రాజీ వా మును ప్రభుత్వమువారు చాల విచారముతో సంగీరించుచున్నాడు. ఇల్లింగ్ డన్ ప్రభుత్వము రిసెర్చును కళ్యాణములు నుండి, విల్లింగ్ డన్ రిసెర్చును సంగీరించుచున్నాడు. ప్రభుత్వమువారు తమ యాజమాన్యమును వెలుపుచున్నాడు. విక్టోరియా బెక్కికలు ఇన్ స్టిట్యూట్ అధ్యక్షులవారు కలెక్టరు ప్రకటనను సంగీరించుచున్నాడు. విల్లింగ్ డన్ కలెక్టరు.

విక్టోరియా బెక్కికలు ఇన్ స్టిట్యూట్ కౌన్సిలులకు మూడుసార్లు కలెక్టరు, గా. వ్యాజ్యముల్ని వ్యాజ్యము, వి. సి. ఎన్. గారిని ప్రభుత్వమువారు నియమించి, కె. సి. ఎన్. గారి నియమించుటకు లెక్కలకు సంఘమున ప్రభుత్వ సభ్యులకు మూడుసార్లు ఇన్ కంటాక్టు.

ఎస్టిమేటు పీపుల్స్ యునియన్ కుదనం:— పాల్కొమ్మి విజయనగరించి విచారించుటకు నియమించబడిన కమిటీవారి నివేదికలోని 56-వ శీరాసు ప్రభుత్వమువారికి గోరెంచి. ప్రభుత్వమువారు సమావేశమై ఎస్టిమేటుపీపుల్స్ యునియన్ కౌన్సిలును ప్రభుత్వమువారికి గోరెంచి. అందులకు బిల్లును తయారు చేయుట కి కింది యు పసంఘము నియమించబడిన. (1) ఇ. ఎఫ్. భామను (2) జి. జయ్య చాంబర్స్ (3) వారిదాను వి. వీ (4) హెచ్. జి. హెన్రీ (5) జి. కె. వీ (6) పి. జి. హెన్రీ (7) యన్. ఎం. అభ్యంతర్యుగార్లు ఇ. ఎఫ్. భామనుగారు ఈ సంఘమున కధ్యక్షులును, అభ్యంతర్యుగారు కార్యదర్శిగారుండెదరు. ఈ సంఘము వాది బిల్లును రచించు పక్షమున అందుల కేసులను విచారించు సేకరించుట వారివని, ఈవిషయమున నిరేర దేశములలో గలనివి భవను విచారించి ఈరాష్ట్రమునకు వచ్చుచు సోదర్యులె.

భారత ప్రభుత్వమువారి కేంద్ర ప్రచురణాలయము:— ఈ నెల 1 వ తేదీ నుండియు, కలెక్టరు యందలి భారత ప్రభుత్వ కేంద్ర గంధ ప్రచురణాలయము హాస్తిగొంది (కలెక్టరు) గోరెను గృహమునకు మార్చబడును. భారత ప్రభుత్వమువారి ప్రచురణాలయము, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి ప్రచురణాలయలో కొన్నియు నివృత్తి క్రియించబడును. మొత్తముమీదను విడిగాను విక్రయించుట, కేసులు లా ర్లుచును. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రచురణాలయమును అగీకారముగ దీని సంగీదరు ప్రకటనలను ముఖ్యమును విక్రయించుటకు గోరెను. ప్రభుత్వమువారి ప్రచురణాలయము (వాసి న వంకరును. ప్రభుత్వ ప్రకటనము)

పొలి రా సాంఘిక పథ
అల్లారాడు, ఏప్రిల్ 4:— ఎం. ఎల్. రాష్ట్రముల సాంఘిక పథ అల్లారాడులో ఏప్రిల్ 19 వ తేదీ జరుగును. మొదట రిజిస్ట్రేషన్ గురూ సాంఘిక పథముగా నుండును. అప్పుడు విజ్ఞాన పథముల కేసులు చేయబడును. (ఆ. ప్రెస్.)

ఆంధ్ర బాలగాయకులు శర్వసాదరులగానసభ

రేపుసాయం కాలము 5 గంటలకు జరుగును
ఇదివర కొకసారి గోక్షేపాలులో ఆత్మద్యుతమును తమగాననై పుణ్యమును ప్రదర్శించి స్వప్రసిద్ధ సంగీతవిద్వాంసులగు శ్రీమూన్. సి. కే. శ్రీనివాసయ్యంగారు మున్నగు ప్రముఖులచే నత్యధికముగా ప్రశంసించబడిన మద్దుబాలురగు శర్వసాదరులు మరెయ్యోసారి చెన్నపురివారి కానందమును కలిగించవలెనని పలువురు కోరుటచే రేపు (5 వ తేదీ శనివారము) సాయం కాలము 5 గంటలకు జరిగివుచు ఆర్యవియనవీధి గోక్షేపాలులో మరల గానసభ జరుపుటకు నిశ్చయించబడెను. చెన్నపురిపారులలో గానసభల నాదరించు వారందరును ముఖ్యముగా ఆంధ్రమహాజనులును యాగోపలేరులునును వృధచేయక ముఖ్యముగా వచ్చి బాలగాయకములు నాదరించి ఆనందాంబుధి నోలలాడ గలరని నమోదము.

వ్యవసాయ శాఖ సలహాసంఘము:— వ్యవసాయ, సహకార, వెటినరీ శాఖలలో స్థానిక వ్యవసాయమును నియమించుటకు గవర్నరుగారు రిజిస్ట్రేషన్, ఈ సంఘమునకు అధ్యక్షులగా పుచ్చుకొనుట డి. ఎన్. కె. జిల్లా పిల్లె గారధ్యక్షులును, ఈ కేంద్ర కేంద్రమున జరిగిన వ్యవసాయ సభ్యులుగ నుండును. (1) సి. ఆర్. డి. కాకాగ్రీ (2) వి. సి. కెల్లింగ్ గాండను. (3) చావడి కె. ను. బహుశ్యపిల్ల (4) కె. ప్రభాకరు లావెన్. (5) వి. చావడి వాయిదా (6) దావ్యాపుర్రయ (7) జి. వేయ గారు (8) కె. ఎన్. హెన్రీ హెన్రీ మి. పిల్లె (9) రా. బి. ఎన్. కృష్ణ రావులకు 10 కరణాడ్ గార్లు అధ్యక్షులగా కార్యదర్శి అధ్యక్షులము కౌన్సిలు కార్యదర్శియు ఉద్యోగిత్వా సభ్యులుగ నుండును. వ్యవసాయ శాఖాధికారి సహకారసంఘముల కిజిప్రైవేట్ నిలిక వెటెరీరీపు మావరించెడల మద్రాసు వెటెరీరీ లా లాధ్యక్షుడు, కమిటీ మీటింగులకు హాజరయ్యెదరు స్థానిక సభ్యుల చిర్చించుటకు సభ్యులు తాత్కాలికముగా స్థానిక సభ్యుల నిమిషము.

అఖిలభారత పోస్టుమెన్సు సమావేశము:— ఈ సమావేశము ఈ నెల 20, 21 తేదీల యందు సానైటింగు 4 గంటలకు మద్రాసును గోవిందస్వామి వీధిలో సాద్యుల హాలున దు సమావేశమగును. ప్రతిభులుగా రాగోర వారు తా మెప్పుడు వచ్చునదియు ఏరై యును వచ్చునదియు గౌరవకార్యదర్శి వెలుపు వెడల స్వచ్ఛంద సేవకుల సహాయమున జరుగును. ప్రతిభులు దు రిల రునుమాను 15 లేటిలోగా పంపలెను. ఈ సమావేశములలో సభకు విచారణలు కృతజ్ఞతతో నిందు కొనబడును.

వి. బాలసు బ్రహ్మణ్యు, గా. బాల్కెష్.

కాన్పూరు బోర్డుకు కేసు

ఒక బొరిస్టరు మరణము
నయ్యకే. రామముల అప్పీనిస్ట్రేట్ కేసులు బొరిస్టరు. సి. హోర్ గార్లు బోర్డుకు కేసులను కేసులను బలహా కాను డి కాన్పూరు వెళ్ళి చురల కచ్చిన పిమ్మట ఆ పిమ్మట బొరిస్టరును నిన్న (5 వ తేదీ) ఉదయమున 50 వ వీధి పిమ్మట కేసులను ప్రాజెక్టులో వ్యాజ్యములను వ్యాజ్యములను సామర్థ్యము విచారమును తెలిపి. నిన్న మధ్యాహ్నము ప్రాజెక్టు ముగించెను. స్వ సాయం కాలముననే ఆత్మర్యులగిరి. వ్యాజ్యములను వ్యాజ్యములను ముగించు ప్రభుత్వ ప్రాజెక్టు కేసులను గూడ స. కాననాథ కేసు. (ఆ. ప్రెస్.)

ಪ್ರಾಚೀನ ಕವಿಗಳು: "ಎಂದ ಮೇಲೆ" ಕವಿತೆ.

వృత్తాంతలేఖలు

నెల్లూరు

(స్వకీయ విలేఖరి)

బ్రహ్మసమాజప్రచారము

ఏ.పి.ఆర్. 2:—కాకినాడ వాస్తవ్యులు బ్రహ్మసమాజ ప్రచారము శ్రీయందు పాల్గొంటుంటే బ్రహ్మసమాజ ఇప్పుడు గుంటు సుబ్బుస్వామిగారు ఈ మంతలమున గడచినవారైన ప్రచారము చేయుచు వెంటిగిరి మున్నగు గ్రామాదులందు తమ తమ ప్రాంతభ్యంతరమున కొంతవరకు వచ్చారు. ఈ గ్రామమున ప్రస్తుతము వీరు జిల్లాలోయే మునుగుగారు శ్రీ కల్యాణ స్వామిగారి గృహమున బసచేసియున్నారు. మున్నటిరాత్రి శ్రీయత రాజునకు వెంటిగిరిపురము (వెంటిగిరి రాజకాలం (డికానీపాటు) గారి గృహమున ప్రార్థన జరిగింది. బ్రహ్మసమాజ అభిమాన బసవలను విచ్చేసి యుండిరి. మహమ్మదీయులనుబట్టి కచ్చట యుండిరి.

మహమ్మదీ లిటరరీ సమాజము

మార్చి 21 తేది సాయంత్రము 6 గంటలమీదట మహమ్మదీ లిటరరీ సమాజమువారి యాజమాన్యమున శ్రీయతుల పాల్గొంటుంటే బ్రహ్మసమాజ ఇప్పుడు గుంటు సుబ్బు స్వామిగారు మహమ్మదీగారి జీవితచరిత్రను గురించి ఆంధ్రమున ఉపన్యసింపిరి. జనాభా అబ్దుల్ రహీమాన్ సాహెబుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీయతుల గళ వలంకొని యుండిరి.

నెల్లూరు ప్రార్థనసమాజము

ఈ గ్రామమున కొందరు బ్రహ్మసమాజము, శ్రీయతుల రాజునకు వెంటిగిరిపురము కలెక్టరేట్, మహమ్మదీ పిల్లెగారు (జిల్లాదార్తరు, కల్యాణస్వామి జిల్లాలోయే (డికానీపాటు) మునము) ఇక్కడ చెంచయ్యగారు ఇటీవల ప్రార్థన సమాజమున కొక సంఘమును స్థాపించి ప్రతి ఆదివారమున ప్రార్థనలు జరుపుచున్నారు. కొందఱు మహమ్మదీయులు కూడ వీరియందు పాల్గొనుచుండుటలు తెలియుచున్నది.

1-4-24 నిన్నటిదినము పురమండలమున ప్రార్థనసమాజ మువారి యాజమాన్యమున సాయంత్రము 6-30 గంటలమీదట కొక బహిరంగగళ జరిగింది. శ్రీయత కల్యాణస్వామి జిల్లాలోయే మునముగారు అధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీయతుల పాల్గొంటుంటే బ్రహ్మసమాజ ఇప్పుడు గుంటు సుబ్బు స్వామిగారు మహమ్మదీగారి జీవితచరిత్రను గురించి ఆంధ్రమున ఉపన్యసింపిరి. వీరు ప్రతి యాగమునను కొక గళమును వెంటిగిరిపురము, ఈ యాగమున రామమోహన గారు అధ్యక్షత వహించి బ్రహ్మసమాజ గళమును శ్రీ డి.పి.సి.కి కడయు తెలుపుచు ఆంధ్రమున ఉపన్యసింపిరి. ఈ ప్రకారము అందు విగ్రహారాధన మున్నగు వానిని ఖండించుచు ప్రాథమిక యుక్తులయి యున్నవని గంధర్వమున తెలిసిరి. గళ్యులలో కొక రాగంధర్వము ప్రతిభువంక బూని విగ్రహారాధన వీరభూషణ విదగావంధ, రామకృష్ణపరమహంసల హిందూమత ప్రచారము అభిప్రాయములు మున్నగువానియందు తమ అభిప్రాయముల తెలుపుచు ప్రార్థించుచు సభాభ్యంతరము యాగశక్తులను ఉపయోగించు కొనకుమని యొక నిజుడి ప్రాసి అధ్యక్షులు కల్యాణస్వామిగారి కందిచ్చిరి. వారి అధ్యక్షులు ఆగ్రహము ప్రకటించుచు వివక్షమున కన్యాయంధరియై ఉపయోగములను ప్రత్యేకియగ నుడ్రుంచి మరొక సమయమున అనమనములను నివర్తి చేసి కొందఱునును తెలిసిరి. శ్రీయత కళ్యుల కృష్ణస్వామిగారు కూడ యాగభ్యంతరమున కొన్ని విషయముల ప్రస్తావించుచు బ్రహ్మసమాజ యాగమునకు కారణము తెల్పి యని కోరిరి. ఉపయోగముల వారికన్నలకు కల్యాణస్వామిగారు తెలిపిరి. వారి సభ్యులకు సంతకము చేసిరి. వారి సభ్యులకు సంతకము చేసిరి. శ్రీయతుల కల్యాణస్వామిగారు కొన్ని విషయముల ప్రస్తావించుచు బ్రహ్మసమాజ యాగమునకు కారణము తెల్పి యని కోరిరి. ఉపయోగముల వారికన్నలకు కల్యాణస్వామిగారు తెలిపిరి. వారి సభ్యులకు సంతకము చేసిరి. వారి సభ్యులకు సంతకము చేసిరి.

ఉపయోగముల అధ్యక్షులు కల్యాణస్వామిగారు ప్రస్తుతకాలమున జనులయందు మతాభిమానము కల్గియున్నదనియు వీరి కలియు పాశ్చాత్య శాఖలతో వ్యాపారమునకు వారల ముందు ఇరవీగళ సుఖముల వాంఛించుచు మరొక సుఖముల వాంఛించుట లేదనియు నుడిపిరి.

కడపకు రాజునకు వెంటిగిరిపురము గారు ప్రార్థనసమాజము వారి తరపున అధ్యక్షులకును సభ్యులకును కడపము లిచ్చింపిరి. సభ రాత్రి 9 గంటలకు ముగిసింది.

కేసు బ్రహ్మసమాజ ప్రచారమునకు కలెక్టరు మహర్ స్వామిగారి గృహమున విడుదలగను.

ఏలూరు

(స్వకీయ విలేఖరి)

బెల్లపుబట్టి

ఏ.పి.ఆర్. 2:—బెల్లపు బట్టియే లై సెన్సు కేసులకు సంబంధించిన కేసులను బెల్లపు గారు ప్రాసిక్యూటు చేసియున్నారు. కాన్సిలర్లలోగూడ కొందరు బెల్లపు బట్టి సామకారులు అంకియించుటకు, వారింగు యిక్కడ వారిని గూడ ప్రాసిక్యూటుచేయుట యుక్తమని నుడ బాలవని నుడగ వారికి ఉత్తరములను చేర్చునగారు వ్రాయించిరి. వారు సామకారులను బట్టి, ఇరవీసామకారులను గూడ చెల్లించివేసిరి. బెల్లపు గారు వెనుక తెలిపివుచే, డిపార్టుమెంట్ సామకారులు వేసి యుండినవో, కాన్సిలర్లు, గవర్నమెంటువారు ఈ లై సెన్సు ఫీజువిషయమును విమర్శించుచే కమిషనరును నుడగ. సామకారుల వాదమునందలి ఉద్ధారము వారి గౌరవ మైవో ఉడిపాటి సామకారుల వాదమునందలి ఉద్ధారమును, ఇప్పుడు ఏంపించుమున లేకుండ చెల్లి ఉంటే, ఈ చెల్లించిన లై సెన్సు వాపును వచ్చు సామకారులను పోగొట్టుకొనిరి. ఈ సీటిని బట్టి ముడవైనను ఈ లై సెన్సు విషయములో సామకారులకు లాభకరముగ నుడగలవని చెప్పుట కరకము తప్పకుండా దిగి యున్నది. ప్రాసిక్యూటులను బెల్లపు గారు లిగించెదలని తెలియచున్నది.

కన్యకాకుమారివారి కొట్టు

కన్యకాకుమారి జేబుపాపు ధర్మకర్తలు వేచాలపు సలహాలో కొట్టు కట్టవారలించిరి. ముగిసిపోటివారియను మతి లేకుండ కట్టవారలించి చాలవని జరిగించినందులై, ధర్మకర్తల సలహాను తనిజువుచున్న గుమాస్తాను బెల్లపు గారు ప్రాసిక్యూటు చేసినందున ఈ 20 అ జరిమానా విధింపబడింది.

హిందూ యువజనసంఘము

ముగిసిపోటివారి కొనకలవిన సాయంత్రము అదైరు 100 లను ఇచ్చినందులై, సభులు ఆత్మీ జపు చేసి అమ్మింతులు కట్టవారలించిరి. ముగిసిపోటివారియను మతి లేకుండ కట్టవారలించి చాలవని జరిగించినందులై, ధర్మకర్తల సలహాను తనిజువుచున్న గుమాస్తాను బెల్లపు గారు ప్రాసిక్యూటు చేసినందున ఈ 20 అ జరిమానా విధింపబడింది.

హిందూ యువజనసంఘము

ముగిసిపోటివారి కొనకలవిన సాయంత్రము అదైరు 100 లను ఇచ్చినందులై, సభులు ఆత్మీ జపు చేసి అమ్మింతులు కట్టవారలించిరి. ముగిసిపోటివారియను మతి లేకుండ కట్టవారలించి చాలవని జరిగించినందులై, ధర్మకర్తల సలహాను తనిజువుచున్న గుమాస్తాను బెల్లపు గారు ప్రాసిక్యూటు చేసినందున ఈ 20 అ జరిమానా విధింపబడింది.

హిందూ యువజనసంఘము

ముగిసిపోటివారి కొనకలవిన సాయంత్రము అదైరు 100 లను ఇచ్చినందులై, సభులు ఆత్మీ జపు చేసి అమ్మింతులు కట్టవారలించిరి. ముగిసిపోటివారియను మతి లేకుండ కట్టవారలించి చాలవని జరిగించినందులై, ధర్మకర్తల సలహాను తనిజువుచున్న గుమాస్తాను బెల్లపు గారు ప్రాసిక్యూటు చేసినందున ఈ 20 అ జరిమానా విధింపబడింది.

నిడదవోలు

(స్వకీయ విలేఖరి)

గ్రామముధ్యమండే సారాయులు కాణమునెలకొల్పుట ఏ.పి.ఆర్. 2:—మహమ్మదీ శాసనసభ్యులను ఈ పుర వాసియగు మున్సి అబ్దుల్ వాబుగారికి ఈ గ్రామమున చాల చోట్ల ఇండ్లుపలములు కలవు. వారు కాల్గెను అభిమానులమే గాక జేకాభిమానులమనినాడ ఈ పురమునే నుడ స్వరాజ్య, హిందూ పరిపాలనగూడ కల్గింది. వారికి రుతులైనను డి గ్రామములోనికి పోవు వారిలో ఒకటిన్ను రేవల్లింతు కలదు. ఆ బిల్లింగు వారి మొదటిభార్య కాణముచేసినప్పటికి ఆమె కేరీట మహమ్మదీయ వారిగా పాతకాల మతవిధ్యతో స్థాపించుటకు పూనుకొని కొలది కర్మములక్రమమునకు ఆపాతకాల జరిపిరి. ఏమి కారణములచేతనో ఆపాతకాలను ఎత్తివేసిరి. ఆ బిల్లింగ్ యాచుధ్యమండే లై సెన్సుకు వినియోగిస్తాననిగూడ తెల్పింది. ప్రస్తుతము శ్రీ అబ్దుల్ కరీము సాహెబుగారు చెన్నరాజధాని కానకభట్ల కల్లి చెన్నపులోనే యుండిరి. వారికి తెలిసియో తెలియకయో కొందఱోజులక్రిందకు నే యాల్లింగులోనే సారాయులు కాణము కల్గిరి. ఇది గ్రామముధ్యమండేయందుకు కల్లి కలిగి చెనుగును గ్రహించి శ్రీ సాహెబుగారు వెంటనే ఈ దురాచారము ఈ ప్రదేశమునండి వెంటనే తొలగించుదురు గాక,

హిందీ ప్రచార సమితి-బెజవాడ

ప్రచారములో హిందీ సాహిత్యము కేసులు వచ్చుతే రిపోర్ట్ కాను స్థాపించి దానిద్వారా మహత్వా గాధిగారి ఆశీర్వాదము అంతయొక్క వగా హిందీ వాచనలే ఆంధ్ర, తమిళ, కేళ, కర్ణాటక, ప్రాంతములందు భారతవార్యైక్యతను రాష్ట్రభాషలుగా హిందీ హిందుస్థానీ ప్రచారముచేయు కంకణము కట్టుకొనిన సంఘటి, ఎల్లరెంగిన విషయము. దాని తరపున శ్రీ పీ.పాటి శుబ్బారావుగారు 1920 వ సంవత్సరము ఆగ్లో యునుండి మనపురమున ప్రచారము చేయుచున్నారు. ప్రతిపట్టణమునందు హిందీ ప్రచారసమితు లేర్పడి ఆసమితుల తరపున ఆ పట్టణములో హిందీ ప్రచారము జరుగుచుండిన ఆంధ్రజేతను నందు త్వరగా హిందీ ప్రచారాభివృద్ధి జరుగగలనను శుబ్బారావు గారి కలహవలన గతవర్షము ఫిబ్రవరి 22 వ తారీఖున శుబ్బరాయు లోని కొంతమంది ప్రయత్నము జాతీయపాతకాలలో సమకూడి హిందీ ప్రచారసమితి స్థాపించి.

ఈ సమితివారా గత సెప్టెంబరునుండి నగరమున విరి విగా ప్రచారము జరుగుటకు శ్రీ కంచర్ల వెంకటకృష్ణయ్యగారిని ఉపాధ్యాయులుగా నియమించితిమి, వారికి మొదటి మూడు నెలలును ఇతరది రూపుము. చొప్పున నిచ్చి తరుకరి ఇవనదియైదు రూపుము. చొప్పున యిచ్చుచున్నాము.

వీరు కొంతమంది సగటున చాలాగ్రహణ సత్యము నలు బది చుండికి హిందీ బోధించుచున్నారు. వీరిలో చాలమంది పుస్తకము చదివి అర్థము చేసికొనగలరు. వ్రాతగలరు. మాటలగలరు. కొంతమంది బాలకథాకవనము చిన్నకథల పుస్తకమును చదివుచున్నారు. కొంతమంది పవిత్ర పుస్తకమును చదివుచున్నారు. ఒకవర్గ మింకవర్గనే తెలుపబడింది. వీరు చిన్ని చిన్ని కావ్యముల రచిచగలరు.

అన్నితరగతులందును ఉచితముగా హిందీ సేపు సభిలాషయున్న చందాలు సరిగా తెలిగిరి మనము కావంతుటచే రెండుతరగతులకు మూత్ర ముచితముగా కేర్వబడుచు తక్కిన రెండు తరగతులకుండు తరగతి ఒకటింటికి ఐదు రూపుములకు తప్పకగాని కవితాముఖ వీరికొనవలసి విచ్చుచున్నది.

గమితి స్థాపించి కప్పటికంటెయు వేటి (30-8-24) వరకును దానములకల, నెల చందాలకల కప్ప వద్ద నహాకర రాత్రి మహాశ్యవల వివాహాశ్చిములకల కొట్టులో బైదిన హిందీ ప్రచార దిబ్బావలన తిగితుల మాసవారి సహాయములకల వనూలు రు 102-10-1 ప్రచారమున వేతనములకు సభలకు ఆద్యుమొకలగు వానికై ఖర్చు 102-10-1 కేవలము నెల చందాలకలన కమాలైనది రు 10-10-0 ప్రచారమున వేతనములకు ఖర్చు అయినది రు 102-10-0 నెల చందాలకలన కేవలము ముప్పది రూపుములు కమాలయిందనీ గాని ప్రస్తుతముండి ప్రచారమునకున కమ్యునకన్యము ప్రచారము జరిపించుట నులభ సాధ్యముగా నేడు హిందీ అభిమానులందనీగాని యీ నగరమున హిందీ ప్రచారము జరుగలేదు కాన పాద లుదయ అభిమానించి భాష కల్పనించి ఆంధ్రజేతములో బెజవాడ నగరమున ఆకర్షణగా చేసెనుకాక.

హిందీ భాషాశక్తిని కలిగించి మేము వేరుగా చెప్పునక జరములేదు. హిందీ ప్రచారాశక్తికరము కాకినాడలో జరిగిన తేలి అమరావతిభయే ఆంధ్రులకు జాటిది. ఈ సమితిగా జేరునభి మానులు మామములకు రెండుఅబాలకు తక్కిన గాని చందా చెల్లించుటయే గాక హిందీని విను గూడ కల్పనించుచు భారత జేతయొక్క జీవమునకు బోధ్యుడెవరగా.

చింతికింది సూర్యనారాయణమూర్తి, శిష్యు వరప్రసాదశాస్త్రి, బెజవాడ కార్యదర్శి.

ధర రూపు 3-0 0 మాత్రమే ?

జిగ్ జోకల్ గడియారము

ఇది సాధారణముగా జిగ్ జోకల్ గడియారము కాదు. ఈ గడియారమును మా కాతాధారులలో కొందఱు యిట్టి మాదిరి గడియారమును కోరగా, దానిని మేము అంగీకరించి ముకంపెనికొరవ సెప్పవల్ గా లండన్ నుండి ధర స్వల్పముగా నందులగుననున్న చాలాకాలము నిలవకసరిగా గంట చూపునదిగా నున్న తయారయించి రప్పించి నాము. కొద్ది పాటిచే ముందు రప్పించినాము గనుక ఒక దానిని కొని ఆనందింపును. ధర రూపు 3-0 0

కే ఎస్. రాధాకృష్ణయ్య అందు బ్రదర్సు, 164 వై.కాలవారికోట్లు, జి. టి. మదరాస్.

లిబరలువత్తము, ప్రతిష్ఠంభము

మో|| రామచంద్రరావు, భూ|| వెంకటపతి

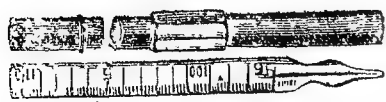
రాజుగార్ల సమర్థనము

అలహాబాదు 'లిబర' పత్రికకు మోదరై రామచంద్ర రావు గారు, భూపతిరాజు వెంకటపతి జాగారు యొక్కది లేఖను ప్రాసరి:-

మీరు 12 వతేదీ 'లిబర' పత్రికయందు సంపాదకవ్యాఖ్యలయందు ప్రాసరించినది (పత్రికాత్మకముగ కొంత ప్రాంత నిచ్చి దరా|| శ్రీమత్తుమనకును ముఖ్యముగ ప్రా||గెసిపు కత్తుమనకును) దే, యెడను, మధ్యములందును మీరు గుర్తించిన విషయము వ్యాఖ్యలు గ నున్నది. ఈ మామూలుభాగములను లిబరలు పత్రిక ము నకు గల వ ని మీ యభి ప్రాయ ము ని మే ము నమ్ముచున్నాము. ఇది వరకు ఆ గెంట్లీ తాను, స్టేబుక్కులలోను, రాష్ట్రీయ కాననభలందును వామ కత్తుమనకును మధ్యపత్తుమనకును ఒక తీర్మానము గంగీరింప కపుడు పార్టీలో కొందరు భక్తులు అంగీకారమును తెల్పిన నకు యెము లేదుగావు. వానికి వ్యతిరేకముల నీయనక్కర లేదు. ఈపత్రిక వేమమును గమనించి మీరు లిబరలుపార్టీ అభి వృద్ధియార్జనకు లేకుండ జేయువలెను ఖండించిన భాగించి దిది. లిబరలుపార్టీ వా కట్టుబడుటలను కాన్వల్యేటివు కత్తుమనకు ప్రా||గెసిపు లిబరలుకత్తుమనకును భేదము లేకుండపోవు ను, ఏదైన ఒక విధానము నంగీకరించుకొని వాని నుండి మేము భిన్నముగ నుండు చింతలుల మాకు గోచరింతులెను సుమేను తిరస్కరింతులు ప్రతిష్ఠంభము గునెడల అది సక్రమమే యైయున్నది. ఈ అభిప్రాయము గర్హి. యస్. శివస్వామి అయ్యురగారి కంటివాకు గూడ తెల్పియుండిరి. ఈ విషయమును భారత కాననభలో డిమాండులపై వోటింగువచ్చు న్న వ్వుముజేసి యంటిమి. అసలుమయ మేదనగా యేసంస్థయందైన ను సరే ఎన్నుకొన్న భక్తులు అధికసంఖ్యాకులుగ నుండి వానికి బాధ్యతవహించని క్రతుర్వ నిర్వాహకులు యందునెడల సంఘ ర్షణము తప్పకవచ్చును. కాంగ్రెసులీగస్మీములో బాధ్యతగల కార్యనిర్వాహకులు యందుకును నిబంధన లేదని విమర్శించి మాంటూగూ యెచ్చువర్త విధానమును తయారజేసినవారు దీనిని ముందే డిహించిరి. వారిట్లు చెప్పిరి:- "కాననభ నిర్మాణము తప్పనికలించినపుడెల్లభక్తుర్వకార్యనిర్వాహకులు వీటోజేసియో క్రొత్తనిబంధనల జేసియో ప్రయోగించిన రహకొనుదు. అప్పుడేమి జరుగును. కాననభ స్థితి రుస్సాభ్యుదయములు నిజము. అయ్యది ఆక్షేపణజేసి నవ్వెలగలోని తుదకు తమకున్న ప్రభుత్వ భాగమును నిర్వర్తించ తిరస్కరించును. ఎత్తైనను క్షేమముగలదు. అని యిట్లభివృద్ధి యగునప్పుడు జేకముం దాందోళనము ప్రబలమై, ద్వేషము హెచ్చి యేసనియెను పొగకుండును.

ఇప్పు డిది సమకాలినిది. ఒకపత్రిక మునియొకపత్రిక ము నొకనవార్తమునకు త్రిప్పకొన జూచుచున్నది. మూర్ఖుగలగు అంతరముగా నిట్టేజరుగును. లిబరలు ఘోషరేమను యిట్టుటికి మూడు సంవత్సరములనుండియు కవనంతర అభివృద్ధియంతర మును సూచించెనుగాని దానిని మూడడుటెట్టలేదని మేము డెలు ఘనకర్తలేము. మాకు లిబరలుపత్రికమునందు విశ్వాసము యెప్పు డీవలెనే వృద్ధముగ నే యున్నది. అందుచేత జేకములో నితర రాజకీయ పత్రికములలో సమాకారముజేయరాదనిగాని కలసి పని జేయరాదనిగాని యెక్కడనులేదు. కాగ్రత్తతో నుండునెడల ఒకరియొద్దరకును వోక రనుమానింపబనిలేదు. ఇప్పుడు ఆమె వ్వులో నేర్పడిన బాటియపత్రికము జేయు ప.కిని లిబరలు పత్రిక మతిమానకును సంఘర్షణ మేమియును గలగ లేదు. న్యవహారాలన ివయము మిగిలిన విషయము లన్నిటిన్నను అతి ప్రాధాన్య మైనదని మా దృఢాభిప్రాయము.

ధర్మామెటరు

ఇ.గీ.పు, యూ శాని ఆయుర్వేద వైద్యుల వద్దను

శరీరముయొక్క శిరోస్థస్థిని కొరములను తెలిసికొనుటకు ప్రతి మనస్సునివద్దను వుండకలసింది. ఇది మేము జర్మనీలో రియూజేయించి రివ్వించుటచే న్యల్లు మొక ఆయుర్వేదము, ధర్మామెటరు 1 కి ఖరీదు రు 2.50 పి. పి. చార్జి ప్రత్యేకము. ఎం. రాంజీదాసు, 82 చీనాబజారు, మద్రాసు.

"Apexior" BOILER COMPOUND

ఎపెక్సియర్ బాయిలరు కాంపౌండు

స్టీముబాయిలరుల లోపలిభాగమునకు యీ కాంపౌండు బాగుగ పూసినయడల బాయిలరులకు యేవిధమైన ఆపాయమును లేకుండా కాపాడును యిదివరకు అయేఖర్పులో చాలా ఆదాయము కూడా వుండును. Apply to:- డి. యల్. శాస్త్రి అందుకో, 12. తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు.

లైబరలకు 5-4-24 వరకు మంచితరుణము!

50 నవలలు రు 34 లవి

రు 16 లు మాత్రమే!

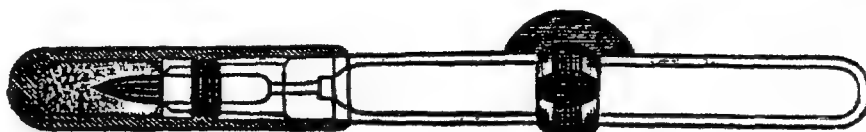
0-1-0 బిల్లు పడిన లిప్టు పంపుదుము.

ఆంధ్రప్రచారణ గ్రంథనిలయము, కాకినాడ.

సెల్ వ ఫిల్లింగు

"ఆ గేట్"

ఫ్రంట్ షీట్ వేనా

పాకెట్ పెన్ క్రమంచునుండు, నూతనఫక్కి అని చెప్పదగు ఈ "ఆ గేట్" కలము, అమెరికా అట్లీ రిటా, మొదలగు ఖండములలో వివిధగా వ్యాపించియున్నది. ఇప్పుడెప్పుడు మన హిందూజాతీయముందు కూడా మిక్కుటముగా జవాబర జేయ ముందుచున్నది.

సాదరణమయిన "ఆ గేట్" కలము

2957

మామూలుగా ఉపయోగించుటకు ఉత్కృష్టానికి బదులు "ఆ గేట్" గాజుపాళి నవకాగించుట యద్భుతమగు నూతన భావనము. ఒకతూరి పిరాలో ముంచినయెడల అయిదు నిమిషములవరకు చక్కగా వ్రాయును.

మెలూపూరు

విక్టోరియా డిపో,

మదరాసు.

ఆశ్చర్యము!

వెల న్వల్పము!!

ఫల మధికము!!!

భారతీయ తరుణామృత ఆఫీసు - పామిడి

కోగలకు, వికోగులకు చాలా మంచిగలు మిచ్చును.

తరుణామృత లేవ్యము:-

యీ దివ్యవృక్షము ఆంధ్రుల, శ్రేష్ఠమైన నవకాగించుట, మిక్కిలి కుద్ధముగా తయారుజేయబడింది. భాతువును వృద్ధిజేయును. కుక్కనవ్వు ము, బుహీనము, మూర్ఖత్వాధి, వపుంజిత్యము మొదలగువాటికి తప్పక గుణమిచ్చును. మరలయి ఉష్ణసంబంధమైనవ్యాధులు మూలవ్యాధి, కశియా, మొదలగు శ్రీమంబంధమైన వ్యాధులు ఇకొక్క అతగులములేక దీనిచే నవారణయగును. శ్రీ, పురుషులు ఆచారవృద్ధులు కవ విస్మయజేయగా నేరింపవచ్చును. 20 రులములు గల డబ్బీ 1-కి రు 8-0-0.

కాంతసుధారస లేవ్యము

జేనాము కుప్పించినవారికి, బుహీనమైన వారికను, విస్మయముగా వచ్చు విద్యార్థులకు, అతిదాతలమైన మంజువృక్షిలవారికి, దివ్యలేజన్యు దేవాత్మస్థి చ్చిజ్ఞాపక క్రింది హెచ్చించును. రక్తభేదము, కంధివారము, కీళ్లజలుపులు కదులును. 20 రు. డబ్బీ 1-కి రు 1-8-0.

1. ది ఇండియా ఇండ్స్ట్రీ కల్ 10 పెని లిమిటెడ్ గెం 10 యెస్పెనేడే, మద్రాసు, 2. ఎ. రంగయ్యకాయదు అందు బదర్న నెం. 18 బందనబిధి మద్రాసు, 3. ఆర్. పార్థసారథి కెట్టి, రాధాబాబు పోస్టుఆఫీసుయెడల, నైవాపేట.

వేసవికి వెటవవలదు

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యుగారి

అమృతామలక

తైలము

జీవామృతము

భృగువటి

కండ్లకును మెడకునకును చలవనిచ్చి జేసవి ధయమును వెడలగొట్టును. సామాన్య కిరోకోగములకును శేత్రకోగములకును అంతుకము పందిరి. సీసా రు 1-0-0.

ఎండజేడిమిని తోపనియ్యదు. నిస్సర్దుకను నిర్మూలించును. నరములకును మెడకునకును పటుత్వమును బలమును ఇచ్చును. సీసా రు 8-4-0.

విపరీతమగు వేడిమిచే గలుగు సెగకోగము మున్నగు వ్యాధులకు త్రిశూలము. 24 మాత్రలు రు 1-12-0.

వ్యాకింగు, పోస్టేజ్ ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ఉచితము. ఇంకను ఆశేకములగు ఆయుర్వేద దివ్యవృక్షములు గలవు.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యుగారి

ఆయుర్వేదాశ్రమము

41, ఆచారపుక వీధి, జి. టి. మదరాసు.

చెన్నైలో ఏజెంట్లు:

చాదా కంపెనీ, వైవాబజారోడ్డు, జి. టి. మదరాసు.

స్వస్తి ఫార్మస్, పెద్దవీధి, తిరువల్లిక్కేడి, మదరాసు.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు

ఆంధ్రోద్యమము- మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష }... 1 8 0
అధ్యక్షకోపన్యాసములు భీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు.

BEST MEDIUM FOR PROGRESSIVE ADVERTISERS. THE BUSINESS DIRECTORY

OF INDIA, BURMA & CEYLON.

Published for the mutual Benefit of the
Foreign and Indian Business Houses

A Comprehensive Directory of the various Businessmen, Exporters and Importers, Firms, Factories, Manufactures Mills and Industries of the principal Cities, Ports and Towns of India, Burma and Ceylon.

Advertisement Rates in 1924 edition.

Full Page (a copy free)	...	Rs. 150	2 inches Single Column	...	Rs. 20
Half Page	...	" 80	1 inch. Single Column	...	" 10
Quarter page	...	" 50	Name alone in Bold Types	...	" 5

1 Page in Art Paper in 2 Colour Printing Rs. 200.

Price Per copy Rs. 10 or £ 1 net.

TESTIMONIALS OF THE BUSINESS DIRECTORY OF INDIA, BURMA & CEYLON.

The British Printer, London.

The Business Directory offers a bulky volume in stout covers, suitably arranged for reference. The Kanara Press has certainly shown very strong enterprise in the production of the Directory. The lists must be of the greatest use to business people in the enormous districts covered, as also to export houses in this country. The volume is well supported by advertisers.

Jam-e-Jamshed, Bombay.

A mass of useful information relating to the chief cities of India that ought to satisfy the requirements of the most exacting business houses. The information is classified and arranged according to the cities alphabetically that relating to the Presidency towns of Bombay, Madras, Calcutta and Colombo being almost complete and authoritative. A brief but interesting introductory note precedes the information given about each town or place of commercial importance, a feature that adds considerably to the usefulness of the Directory.

Ceylon Daily News, Colombo.

A useful addition to the libraries of business houses in India, Burma and Ceylon. It affords a useful reference book, and the manner in which the index of products is compiled makes it simple to place a finger on the right place for the goods. The printing is clear and distinct, and the volume serviceably bound.

The Indian Review, Madras.

This is an All India Directory of useful information for all businessmen. It contains descriptive accounts of trading and import centres in India, Burma and Ceylon, together with a list of trades and business terms in the respective cities. The Directory is amply illustrated.

The British Export Gazette, London:—We would draw the attention of all interested in Far Eastern markets to the excellent "Business Directory of India, Burma and Ceylon," published by the Business Directory Co., Kanara Press Buildings, Madras, the 1923 edition of which has just reached us. The work covers the principal towns of the countries concerned, business names being arranged under trade headings, while there are additional sections particularising firms in certain foreign centres who are engaged in trade with India. Not the least helpful part of the volume is that devoted to the Indian import and export Customs tariffs.

Indian Daily News, Calcutta.

This is a very handy volume containing a mine of information. It not only gives a detailed list of business firms in order of subjects of almost all the important towns of India, Burma and Ceylon, but it has also a Foreign Section stuffed with similar information. Every business man and public institution should possess a copy.

West coast spectator, Calicut.

The Business Directory contains a fund of information which will be found of considerable use not only by businessmen in this country, but also manufacturers, merchants and exporters in foreign countries, desirous of forming or extending trade relations with the Indian Empire.

The Bombay Chronicle.

The Business Directory has an attractive get-up and it offers a good medium of advertisement. It contains valuable information for businessmen. Some prominent features are exchange values and money equivalents ready reckoner tables, Indian Customs duties and tariff valuations, together with brief descriptive notices on important business centres. Occasional photographs of special attraction of cities give some relieving interest. Some tips to salesmen are also given. The volume is a welcome addition to the number already in the field.

Ceylon Observer, Colombo.

It is clearly printed and is a comprehensive work dealing with the businesses of about 200 principal places. In the foreign section is given a list of firms in the United States of America interested in trade with India and the Far East. On the whole this Directory should prove a useful work of reference to businessmen.

The Hindu, Madras.

The Business Directory is a handsome book of reference useful for businessmen of every description, including traders and merchants. It is a directory of Banks, Firms, Associations and Business houses in all important towns and cities of India, Burma and Ceylon, arranged in the alphabetical order. The description of these cities is brief and interesting. The names of foreign Banks and Firms interested in trade with India are also given.

The Servant, Calcutta.

On the whole we congratulate the publishers on this very useful publication. Every business firm will encourage this first Indian enterprise of the kind will do so with profit.

The Cochin Argus, Cochin.

A mass of information of interest and service to merchants, traders, bankers exporters and importers, commercial travellers, pressmen and others, has been brought together in a very handy form. This Business Directory is a book that should prove a useful addition to any reference library, while it is also calculated in its own way, to help forward the progress of Indian commerce and industry.

Madras Mail, Madras.

It is a well got-up publication and gives a comprehensive list of the different trades, not only in the principal cities of the Indian Empire but also in various mofussil centres. Prefixed to the volume is much valuable information regarding business abbreviations, weights and measures, Indian Customs duties, etc. The publication should prove of great use to merchants and tradesmen on the look-out for improving their business.

Editor, The British Printer, London.

You are to be congratulated upon the success of his very substantial volume.

The Western Star, Trivandrum.

The bulk of the publication is devoted to interesting and appropriate descriptive accounts of the principal cities, ports and industrial towns all over the Indian Empire together with comprehensive details of trades, arts and industries, several of these accounts being embellished with illustrations of the principal buildings and places of interest.

The Statesman, Calcutta.

The Business Directory of India, Burma and Ceylon for 1923 issued from the Kanara Press, Madras, is a useful work of reference. It has an Indian as well as a foreign section and the information given is of a kind that will be appreciated not only by businessmen in this country, but also by manufacturers, merchants and exporters in countries.

The Modern Review, Calcutta.

This is a very useful book of reference for businessmen and a very good medium of advertisement. Chief towns of India have been treated under different sections sometimes with short introductory notices about their origin and objects of interest. The book deserves a good circulation among the public taking an interest in commerce, industry and trade of the country.

The Industry, Calcutta.

This handy volume contains addresses not only of the Business houses of this country but also of some representative firms of Shanghai, (China), Kobe (Japan), Singapore etc. This is a new diversion for which the Directory should be liked, by merchants at wishing to extend their trades in oriental seas. It is nearly printed decently bound and cheaply priced.

The Champion, Calicut.

A business gazetteer of the chief cities, sea-ports industrial and trading towns within the Indian Empire.

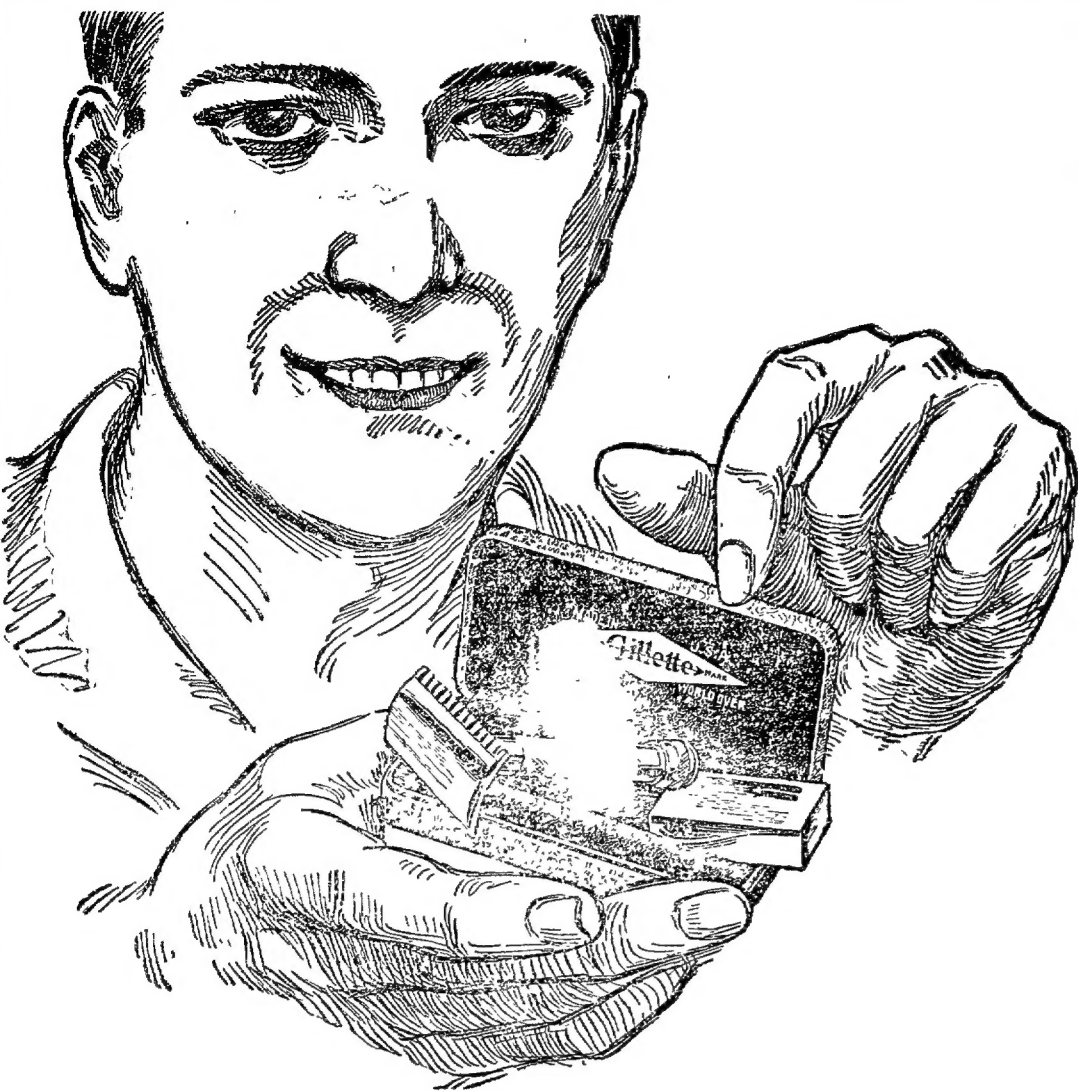
Wanted Agents Every Where, Liberal Commission.

Designers, Printers & Publishers :

THE KANARA PRESS, MADRAS

Telegram : "KETHEKI"

'Phone 540.

యౌవనులు ట్రైరము చేసికొనుటకు ప్రారంభించినప్పుడు

యౌవనులకు దాడి పెరగుటకు ప్రారంభించినప్పుడు, వారు స్వయముగానే ట్రైరము చేసికొనుటకు నేర్చుకొనవలెను. అట్టివాడు ఉపయోగించగలిగినది గిల్లెట్టు సేఫ్టీ రేజరు.

దీనిని ఉపయోగించుటకు నిపుణత నవసరము లేదు. అది వెంట్రుకలను విషవక శుభముగా ట్రైరము చేయును. ముఖమునందు గాయములు తగులదు, చర్మమునందు నొప్పి యుండదు, కొద్దిగా వ్యయ మగును; ఒకే కత్తి అనేక ట్రైరములకు ఉపయోగపడును.

డైమెండు వర్తక గురుతుగలదే శ్రేష్ఠమైన గిల్లెట్టు రేజరు, కత్తులు అని తెలిసికొనుడు. వాటికలులు మరియొకటిని మీరు కొనకుండుటకై జాగ్రత్తపడుడు.

Representative: MULLER & PHIPPS (India), Ltd.
Bombay Calcutta Madras Karachi Rangoon

Gillette

SAFETY
RAZOR

Made in Boston, U. S. A., By the Gillette Safety Razor Company

అల్లయన్సు బ్యాంకు

మోసము నేరము

శిరీష్ చందర్ దత్తు అపూవరుగా తిరిగి

జరిగినకథను చెప్పుట

అల్లాబాదు, ఏప్రిల్ 2:—అల్లాబాదు బాయి యి మేజిస్ట్రేటువద్ద నేడు విచారణకువచ్చిన అల్లయన్సు బ్యాంకు మోస మనేరములో మద్యాలలో నొడవ శిరీష్ చందర్ దత్తు అపూవరుగా తిరిగి విచారించబడినప్పుడు జరిగిన కథను యిట్లు చెప్పెను.

ఈ దుష్ట అగరు చంద్రవంశంలో ప్రారంభించబడిన, లెక్కలను దాపులను అల్లాబాదు కాళుకుండి బ్యాంకు యొక్క యితరకాళుకు న్యూనతనని యుద్దేశించబడిన. అల్లాబాదు మ రాగానే కావలసిన పారములను సంపాదించుటకు బ్యాంకులో పూర్వము పని చేసిన చట్టరీతి అను నాయన నీర్వాహకుడైన. అందుకుకలిసి కాశీర్ హామిలుగా, అ సుమే, కాశీర్ హామిలను తయారుచేసి ఏజెంటు వాలుకుడ ఫోర్మిచేసి, అపూవరును దిరాజ్ పాటను గ్యాలియరు అగా లకుండియను, చట్టరీతి ఘోషణ ధీర్తి మీరటుల నుండియును, బ్యాంకులకుం దెబ్బతీసికొనునట్లును, దీక్షంతుకు ఏర్పాటు చేసే దెబ్బ తిట్టుచేసేవట్టి పరేష్ కాశీర్ హామి అల్లాబాదు నుండి వీరి కాళులైన సహచారులు లిచ్చును పనినినడిపి ను నట్లును ఏర్పాటుగావింపబడినది.

అగరురాగానే సాక్షి మహమ్మద్ మునిదుర్లుల ధరించి బ్యాంకుకు వెళ్లి మేజిజరుకు కలిసికొనగా మహమ్మదు అచమ్మ రుగారి పేరున్న లెక్క ముయోహోటికి మార్చబడి నని మేజిజరు చెప్పెను. అ యి న ను సాక్షి కి ఒక చెక్కు, బుక్కు ను యిచ్చిరి కాని ఆ రిదు డబ్బును తీసికొనుటకు భయపడిన. కనుక వారు తిరిగి అల్లాబాదు వచ్చిరి. వరేక్షకాధకు పూర్తిగా కొనకునమ్ముట చే నాడు తిరిగి అగరువచ్చిరి. సాక్షి ఒకే గ్యాలియరుకు వెళ్లి ఏజెంటును కలిసికొని కాళిశిరిలలో తమ సంబంధము కలదని చెప్పి చెక్కుద్వారా రు 4000 ను తీసికొనెను. అగా లాధిరాజ్ ను కలిసికొని బ్యాంకుకు వెళ్లి ముయోహో చెక్కును దూర్చిరి. ఫిబ్రవరి 24వ రేదీక వారు చంద్రవంశ వచ్చిరి. తరువా త కొద్దిరోజులకే వరేక్షకాధ ఘోషణ ఫుట్టివాదా అచ్చటికి వచ్చిరి. అదొంసామ్మను అప్పుకందరును పట్టుకొనిరి. దెబ్బకత్తి నీకొనుటకు తాను భయపడితిని చట్టరీతి చెప్పెను. కాని వాని కూడ కొంత యిచ్చిరి. కానితో వాడు నేరము కాణమును ప్రారంభముచేసెను. అప్పటినుండి వాడు కలకుటలేక, కక్కిన వారు యా దొంసామ్మతో కలకత్తా క్లయపు పీఠిలో క్యా పారులను మొదలుపెట్టిరి. లాయరుబ్యాంకు నేరములో 18 గురు 14 గురిని అరెస్టుచేయగా సాక్షి తరంతటానే తొలగి ను. మద్యాలలోపాటు జనరి 18వరేదీన అరదు తిరిగి అరెస్టుచేయబడిన.

(అ. (2))

దీక్షా డిపోనుండి సామ్మును

అపహరించుట

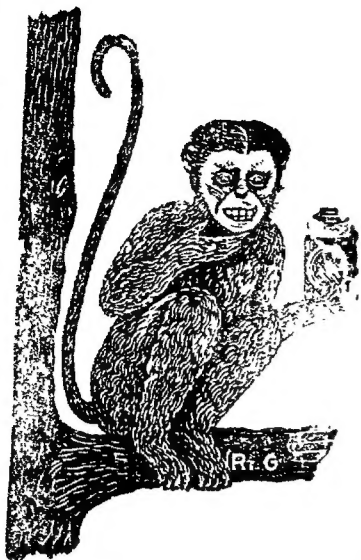
6 నెలలనుండి 9 సం॥ వరకు కఠినశిక్ష, 1000 రు నుండి రు 30,000 వరకు జరిమానా

పాలెస్ పూరు, ఏప్రిల్ 2:—కక్కిన 8 మోసపుకేసు లలోను పాలెస్ పూరు రాజకీయ ఏజెంటు కలకత్తా ఓబలెన్ తిరిగి జరిమానాలను కఠినశిక్షను విధించెను. ఈ కేసులు దీక్షా సైమెల్ మేజిస్ట్రేటు డి. మెక్లెన్ గారితో నెవన్సుకుపంపబడిన.

మొదటికేసులో 1921 నుం॥ అక్టోబరు నెలలో మర్యాద దురుబుక్కులలో తప్పుడులెక్కలు వ్రాసి ప్రభుత్వమును మోస పుచ్చి రు 30, 300 /- అపహరించెను నేరమునై దిపోనరు స్టాక్ షేలముగారికి 3 సంవత్సరములు కఠినశిక్షవిధింపబడిన. రెండవకేసులో యాదిపో నేరముల సంబంధములో నులర్బతి తె యిలలో యేడాది కఠినశిక్ష ననభించుచున్న మహమ్మదును స్వేషకు(ఇరుదుపూర్వము వావిల్ దారు పనిచేసెను) 1922 జనవరి నెలందుకొ మర్యాదరు బుక్కులలో తప్పుడులెక్కలను వ్రాసి రు 12000 అపహరించెను నేరమునై మరిరెండు సంవత్సరము లు కఠినశిక్షయు 2000 జరిమానాయును విధింపబడిన. మూడవ కేసులో యామోసముసంబంధములోనే 4 సం॥ కఠినశిక్షయు రు 10,000 జరిమానాయును విధింపబడిన దిపోనరాలుకు ప్ర భుత్వమును మోసగించి రు 187, 000/- అ పహరించెను నేర మునై మరి 5 సంవత్సరముల కఠినశిక్షయు మరి రు 20000 జరి మానాయును విధింపబడిన.

(అ. (2))

ఉచితముగా పంపబడును - నేడే వ్రాయుడు

నకలవిధ దంతవ్యాధులకు
కోతి మార్కు
నల్లదంత చూర్ణమును వాడుడు

మీము ఉచితముగా పంపు పొటము నకు,
మాచిత్రమైన క్యాటలాగును నేడే వ్రాయుడు

ప్రతిచోటను ఏజంట్లు కావలెను

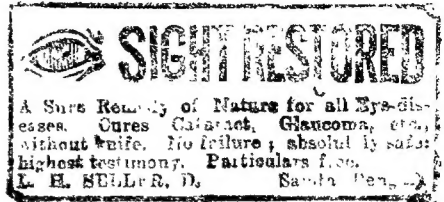
అన్ని జాగలలోను అమ్మబడుచున్నది బుడ్డి 1 ధర రూ 0.5-1
ఒకరూపాకు తక్కువగా వచ్చు వి.పి. ఆర్డరులు పంపబడవు
నోగి & కో, బ్రాంచి, తపాలపెట్టె నెం 506 మద్రాసు.

అత్యద్భుత కుష్ఠ రోగ నివారిణి

కేట్లాగు యినాం! కాలవిమర్శన లేకుండా బౌద్ధధర్మమును సేవింపవచ్చును కేట్లాగు యినాం!!
రూ 116-0-0 లు బహుమానము గుణము లేదని రుజువుచేయువారి కియ్యబడును
ఈ బౌద్ధధర్మము చిరకాల స్నేహముచే బిగ్ గొప్ప ఘోషా మహాత్మునివల్ల లభించినది. ఇది సేవించిన
ఎడత, నలుపు, రాగివర్ణపు బుచ్చలు, తెలుపు మొదలగు అద్భుత తత్వరొగములు, పుష్కలములు లేకుండుట ఎట్ట
కాంక్ష మొఖము, అరకాళ్లు, అరచేతులు, జీవనగామము చర్మము మొదలైనవాటిని ఖండించి కీరకాంతిని కలుగ
జేయును. కంకరపోయిన వేర్లు యథాక్రమము వచ్చును. 1 నెలకు సరిపోవు బౌద్ధధర్మము రూ 8-0-0, 2 నెలలకు
రూ 12-0-0, తపాలాఖర్చు చేరు. మూడువార్లు రోగంబులు బయలుపడవు. బాగ్ క్ర! మోసపోకుడు!!
సవామిమార్గము:- ఈ మార్గము ముచే స్వయంముగా కనిపెట్టుచున్నది. యిది 40 రోజులు సేవించిన పొట్టు, రొమ్ము
చిట్ట రసి, ఆక. కొరకు, అంటి, కురుపు, కాటు రొమ్ముటాకే చివర, బగ్గి-మొకలగు ఎటువంటి సవామి రోగ మైనను
నివారించి, చీర్షించిన సవామివారులను. మచ్చలు, కీళ్లనొప్పులు దురదపోట్లు చీముకాయలు, మేహరకాలములను ఖండిం
చును. ఏవాధ్యయైనను సరే కుడగనియెడల పొమ్మవాపను చేయుదును. 40 రోజులకు రూ 4-0-0.
ఎమ్. సుబ్బరెడ్డి ప్రొప్రైటరు, రెడ్డి అండుకంపెనీ గోపాలపురం, కొత్తపేటపాస్టు గోదావరిజిల్లా.

అందరుకు వాడగల మామదనమంజరి టూనిక్ మాత్రలు

పిరినివాడునే ఆయుర్వేద, అంజను, ఆరోగ్యము మొ
దలగునవి కృత్రిమములు, అన్ని రకముల వ్యాధులకు ఎట్టి పోషక
తైలము మంచిదెందు నిచ్చును 40 మా 100 బుడ్డి 1-కి ధర రూ 1
తైలవిద్య కావలసివారు వ్రాసిన ఉచితముగా పంపబడును.
100 బుడ్డి వ్రాయుటకు కేతవడ
27 బ్రహ్మచారిరోడ్డు, మద్రాసు.

Simple, harmless, external application for
functional weakness, Loss of Manhood,
etc. No irritation, no discolouring, no
discharge. Particulars free. Correspondence
confidential.
HEALTH HOME, D. Samia (P. M.)

రూ 100 లు యినాము

మామదనమంజరి టూనిక్ మాత్రలు
కాటు, పొమ్మకాటులు యొక యొక
కేవలకాటుల కేవలములు యీ బౌద్ధ
ధర్మము యొకరొగించిన ఒక నిమిషము
కే గుణము యిచ్చును. అనేకులు ఖచ్చ
యోగించి యోగ్యతాపత్రము యిచ్చి
యొక్కరు. గుణము లేకుండుట రూ
పాయలు 100 ల ఇవ్వబడును.
ధర పాకెట్టు 1-కి 0-8-0
12-కు 5-0-0

వి.ఎ.ఎస్ పాణి కంపెనీ.
సాపుకాదుపేట, మద్రాసు.

విలువయైన సామానులు యినాం

ఒక రూపాయకు 2 గ్రాముల బ్లూటాక్ సికార్బిల్లు
పంపబడును. (ఒక బిల్లుకు 2 బుడ్డునీడలుగాను.) ఒకవినివేసిన
పొం బెక్ కలము ఒక ద్రావణ, ఒక క్లిప్సు, ఒక దెబనుపొరీలు,
ఒకరబ్బరు. మొదలగునవికూడ ఇవాయగా పంపబడును. స్టాం
కార్డ్ నున్నది తక్షణమే ఆర్డరుపంపుడు.
ఈ తీరములు అంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

THE INDIAN STORE,
15, Nilmone Mitter Street, CALCUTTA

The Zandu Pharmace-
utical Works Ltd.,
Elphinstone Road, Bombay.

జాండు పరాటికల్ వర్కుసు లిమిటెడ్, బొంబాయి.

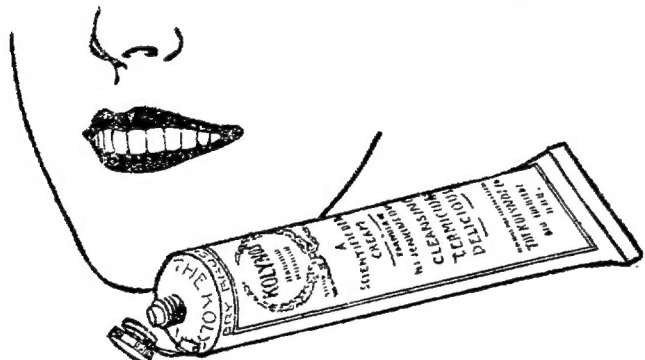
మొదటికం చంద్రప్రభ మాత్రలు

ఇది కిలాజిల్లు లోహాభివృద్ధి, మాత్ర కృష్ణము,
మొదలగువాటిని చేర్చి శాస్త్రోక్తముగా కరారు చేయ
బడినది. మూత్రముతో కలిసిపోవు కుళ్లము, మూత్రములం
దుడు తీసి (phosphate), తెలుపు మొదలగు మొ
రోగములు, నడుమనొప్పి, వాతరోగము, జ్వరములు,
బలహీనత యితర శ్రీమంబుధమైన అంటువ్యాధులు
మొదలగునవి కృష్ణ తుగ్గును

ఒక రూపాయ బౌద్ధధర్మము బుడ్డి 1-కి ధర రూ 1/5/0
8 బుడ్డులు బొంబాయి ఆర్డరుకు పంపి ప్యాకెట్టు పొమ్మ
యిచ్చును.

ఈ బౌద్ధధర్మము క్యాటలాగు యివాయగా పంపబడును
Sole Agents
H. Damodar & Co.,
43 China Bazaar Road,
Madras.

మనోహరము పరి శుభ్రత

కొలినాసు మీ నోటిని
ఆరోగ్యముగా నుంచును!

కొలినాస్ డెంటల్ క్రిముతో మీ దంతములను శుభ్రము
చేయుదు. మీ నోరు ఎంత మనోహరముగాను, శుభ్రతగా
నుండునో గమనించి చూడుదు. అది మక్కిలి ఇంచినది!
కొలినాసుతో విడువక మీ దంతములను శుభ్రము చేసిన మీ
దంతములు మిక్కిలి గట్టిగా నుండును.
మీ నోరు, కంఠము ఆరోగ్యముగా నుంచును లెక్క లేని హాని
జేయునట్టి పురుగులను నాశనము చేయును.
ఈ ఆరోగ్యకరమైన వాడుకను నేటినుండియే ప్రారంభిం
పుడు "పసుపు పచ్చని కట్టలలో నుంచబడిన పసుపు పచ్చని గొట్ట
మును". కొనుడు మంచి దుకాణము లన్నిటినుండును దొరకును.

KOLYNOS
డెంటల్ క్రిము

THE KOLYNOS COMPANY, New Haven, Conn., U. S. A.
Representatives for India: DAYTON, PRICE & CO., Ltd.
Madras Calcutta Bombay Karachi Rangoon Colombo

Powell's Extract of Golden

3421

పవలుగారి ఆమోఘమైన గెనో

నెగ రోగమునకు

అద్భుతమైన గుణ మిచ్చును.

అంగు; ఆయుర్వేద ఔషధములనుండి తయారుచేయబడినది.

నెగ రోగము, మేహరోగములు, మూత్రాశయము, మూత్రపిండములయొక్క వాపు, శుక్ల నష్టము, బలహీనము, వీపులో నొప్పి మొదలగు వాటిని ఇది సమృద్ధిగా కురుపునట్టి దివ్యౌషధము.

గుణము:— 6 మోతాదులగెనోను పుచ్చుకొనిన తక్షణమే ప్రవణము తప్పుక నిలుచును. మరియు మూత్రసంబంధమైన చిక్కులన్నియు మాయమగును. మూత్రమందుండు మంటకూడ తగ్గును. దానియొక్క గుణము తెలియుటకై ఒకసారి దానిని వాడవలెను.

తీక్ష్ణమైన వ్యాధికి బుడ్డి నెం 1 ఒకటికి ధర రూ. 1—4—0

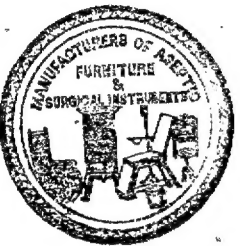
దీర్ఘవ్యాధికి బుడ్డి నెం 2 ఒకటికి ధర రూ. 1—8—0

మా దివ్యౌషధములు సుప్రసిద్ధమైనదుకాణములన్నిటిలోను దొరుకును.

మా చిత్రచిత్రిత క్యాటలాగునకై వ్రాయుడు.

ఉత్తరము లన్నియు అంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

N. Powell & Co.,
Manufacturing Chemists,
Lamington Road, Bombay.

వెంట్రుకలే అందము?

రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

వెంట్రుకలు దుష్ప్రసవో ఊడిరాకమునుపే త్వరపడును.
ఊడినప్పుడు మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలుపాడైపోవును.

అంతవరకు రానియవద్దు

నేడే

కమిసీయూనూనెను

వాడుట మొదలు వెట్టుడు

(ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది.)

వెంట్రుకల రెట్టి రోగమునకు, శిశో మాంస్య మాంసకు, యిది దివ్యౌషధము
వెంట్రుకలు చిట్టుట గాని, గరుడగ గాని యుండదు
మా వెంట్రుకలకు వరుస యొప్పుటి మెత్తదనమును గల్గి కట్టుకల నుండి మెర
యనుచుండును.

ఈ రోజుననే దీనిని నరీక్షించి చూడుము.

వెంట్రుకలు వెట్టుటకు దీనిని కనిపెట్టుము.

కామసీయా కలహాసెను నిమ్మ శర్కరొత్పొయ్యినిగ చేయును.

నెల బుడ్డి 1-2 ఒక ఊపాము. ఏ. కీ. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని వ్యాధులకు ఈ ట్రెండ్ తెలుసుకుండి ప్రకారము విక్రయించుచున్నది.

మూలము మువ్వన ద్రవ్యము, తేక ఆస్త్రము కావలసినపుడు

"బిహో దిల్ బహారు"కు వ్రాయుము.

ఇది సజ్జనకు బోధించుచున్నది. అత్యద్భుతమైన గుణముగలది.

కొన్ని వ్యాధులకు దీనిని వాడుము.
(వాడుము మే 15 వరకు వ్యాధులకు)
ప్రవాహము బుడ్డి 1-2 ఒక ఊపాము.
ఇది మందు అమ్మవారికిరెండ్లను, నరకు అమ్మవారికిరెండ్లను వాడుచుండును. తమనకు.

వాడుము - అంగ్లో-యిండియన్ డ్రగ్స్ అందు కెమికలు కంపెనీ,

156 బామూమశీదు, బొంబాయి.

186

ఓరియంటల్ గవ
ర్నమెంటు సెక్యూ
రిటీ లైఫ్ అస్యూరన్సు
కంపెనీ లిమిటెడ్.

సావీతు
1874

జూలై నందకృష్ణము
1924

గొప్పమూలధనముగల హిందూ డేజీ భీమాకంపెనీ
హక్కుదారలకు చెల్లించిన వాటాపు మొత్తము రూ. 8,00,00,000
ఆస్తులు 6,00,00,000 వైగానే గలదు.

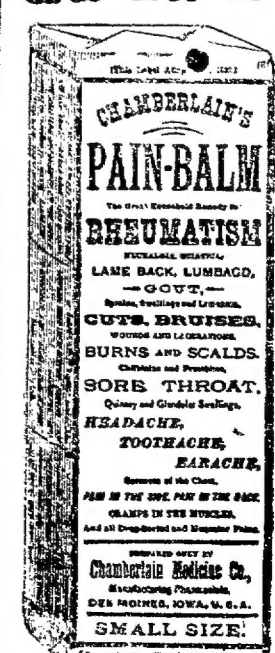
సంపత్తి ఆదాయభవము రూ. 1,00,00,000 వైగానే గలదు.
పాలిసిహోల్డరులు 80,000లకు వైగానే గలదు.

అఫీసులు ఈ కింది ప్రదేశములందు కలవు
అనుచువాదాడు బెంగళూరు
అబ్దుల్ హక్ బొంబాయి
అలహాబాదు కలకత్తా
డెల్లీ కొలకాతా
కాంచీ మంగళూరు
కరాచి నాగపూరు
కోలాలంపూరు పూనా
లాహోరు రంగూరు
మద్రాసు రావల్ పిండి
మాండలే తిరువేదము

భీమా చేయించుటకు యిష్టముగలవా రందరు తక్షణము
చేసి దానివలన గలుగు లాభమును పొందుటకుంచిరి. దీని లాభ
ములు యింక ఎక్కువగా అభివృద్ధిచును మూలము గలవు.
ఓరియంటల్ మిక్సెరి లాభకరమైన ప్రత్యేక సదుపాయ
మందిచ్చును. అది మిక్సెరి జనసమృద్ధిమైనది.
(తివిధిలాభములు) ల పాలిసి, పరిశీలనలకు ప్రత్యేక పారి
సీలు మన్నగునవి తెలుపు వివరముల పట్టికకై కంపెనీకి
వ్రాయుడు.

Oriental Assurance Buildings } F. E. Vaid
Post Box No. 8, Madras. } Branch Secy,
Bangalore Branch:—No 3 South Parade
Bangalore
Trivandrum Branch:—Trivandrum.

వెండికి బంగారు
బహుమానము
లాటరీ లేకున్న - అదృష్టమునకు మార్గము లేదు
మోసము లేదు
ఏదైన రాకపోవుటలేదు
పగటి వెలుగువలె స్పష్టమైనది
ఒక రూపాయను ఖర్చుచేసి 82 ఆకంకినిగ్రహ ముగ్ర
లను గ్రహము. బలహీనము, అత్యధిక, మాంస కారక సం
బంధమైన వ్యాధులన్నియు పటావంచలై పోవును. దానిని
ఉపయోగించవలెను "దానియొక్క విలసన బంగారు
నట్టి" గమానుని తెలుపుచున్నది.
పూర్తి కాటలాగునకు వ్రాయుడు.
ఆతంక నిగ్రహ ఔషధశాల,
26 బ్రాడ్వే మదరాసు.

చేబరేన్సుగారి
వెయిన్ బామ్
వాత సువులు, నడుము
నొప్పి, కాలినగాయములు,
తలనొప్పి, వండ్ల నొప్పి,
నరుకులు, చెబ్బలు
మున్నగునవి దీని వలన
తప్పుక గుణ మిగును.
అన్ని బాగాలో
విక్రయమునకు
దొరకును, (1)

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము
ప్రతిషావులో దొరకును

చక్కని డబ్బీలో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనము డిపో, 6, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు లేక 109 వేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

వాణిముద్రాక్షరశాల, బెజవాడ:

అచ్చు బైండుపనులు, రబ్బరుస్టాంపులు, స్టెల్లు, రాగి, బంగారము, వెండిసామా
నులపై చెక్కుట, క్లాకులుచేయుట, క్షేమనగరీ సామానులు

609

ఎంగ్రేవింగు

హనుమాన్ కాపింగ్ పెన్సలు

లోక ప్రసిద్ధ
మైనది.

దీన్ని సమానమైనది వేరులేదు.

ఎస్. రంగనాథం శెట్టి అండు బ్రదర్, 12 బందరువీధి, మదరాసు.

ఇంకను ధరలు

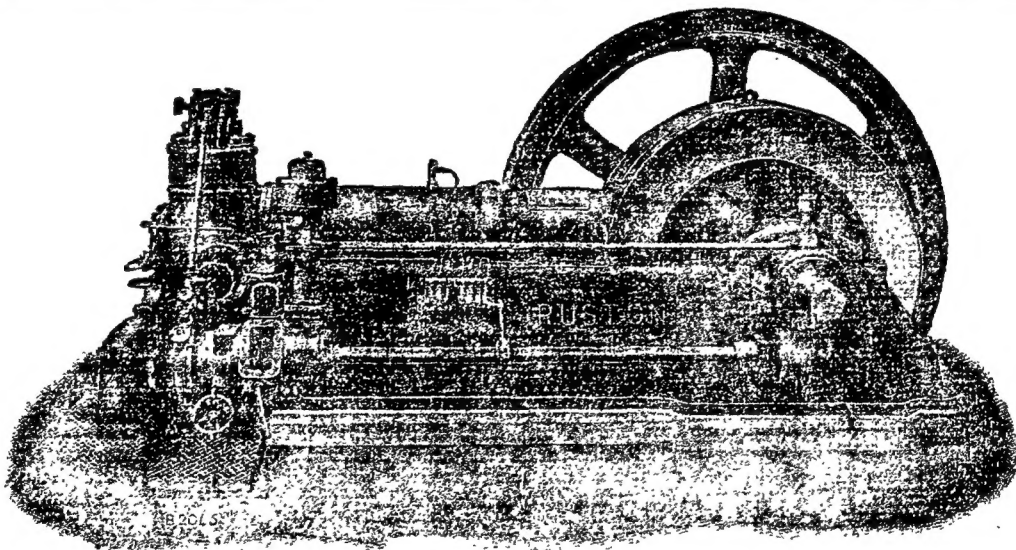
తగ్గించబడినది

16 340 బి. హెచ్. పి.

గలది.

అన్నికొలతలలో

గలవు.

కొలతలు

16-20-26, 34, 42, 52

బి. హెచ్. పి.

ప్రస్తుతము మావద్ద

నిలువలో

యున్నవి

రస్ట్ న్ - హార్ న్స్ బై

కోల్డ్ షెడ్డింగు

క్రాడ్ ఆయిల్ ఎంజినులు

(హారిజాంటల్ మాదిరిది)

పోయ్యి ఖర్చు తక్కువ. పూచీయివ్వబడును
పోయ్యి నూనె మిక్కిలిసరఫమైన ధరకు దొరకును

చల్లగా నున్నప్పుడు పనిని ప్రారంభించును
వేడిబల్బుగాని లేక దీపము గాని ఆవసరములేదు. చతురత పనిలేదు.

20బి. హెచ్. పి. ఎంజిను. ఏ. నెం 1 రు రైస్
కాల్లరు, పాలిషరుతో ఒకదినమునకు 5 గాలనుల పోయ్యి
చమురుతో పనిచేయును.

మద్రాసులో ఫోర్ట్ వీజింట్లు

నెం 4512 ఏ చిత్రపటముల క్యాటలాగుకును,
త్వస్తిగా పనిచేయునట్టి సామానుల జాపితాకును
వారుడు.

MASSEY & Co. Ltd.

MAIN ROAD, RAYAPURAM
MADRAS

Post Box
60
Madras

Telegrams
Massey
Madras